

Tartu Ülikool
Filosoofiateaduskond
Ajaloo- ja arheoloogia instituut
Eesti ajaloo osakond

Grete Jaksi

**EESTI KRISTLIK ÜLIÕPILASÜHING
1921 – 1940**

Magistritöö

Juhendaja: PhD Anu Raudsepp

Tartu 2013

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. EESTI KRISTLIKU ÜLIÕPILASÜHINGU ASUTAMINE JA STRUKTUUR	7
1.1 Asutamine.....	7
1.2 Asukoht ja majanduslik seisukord.....	11
1.3 Liikmeskond	13
2. EESTI KRISTLIKU ÜLIÕPILASÜHINGU TEGEVUSALAD	19
2.1 Piibli - ja meditatsiooniringid	19
2.2 Usulise maailmavaate levitamine	20
2.3 Konverentsid.....	22
2.4 Jumalateenistused ja ülemaailmsed üliõpilaste palvapäevad	26
2.5 Publikatsioonid	29
2.6 Ühingu aastapäevad ja muud üritused	31
3. EESTI KRISTLIKU ÜLIÕPILASÜHINGU KONTAKTID TEISTE ÜLIÕPILASORGANISATSIOONIDEGA	33
3.1 Kontaktid Eesti kristlike organisatsioonidega	33
3.1.1 Eesti Kristlik Üliõpilasühing Eesti Kristliku Üliõpilasliidu koosseisus	34
3.2 Kontaktid välismaiste kristlike üliõpilasorganisatsioonidega	37
3.2.1 Lähematest kontaktidest Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga.....	42
KOKKUVÕTE.....	47
SUMMARY Estonian Christian Student Association 1921 – 1940	51
ALLIKAD JA KIRJANDUS	54
LISAD	59
Lisa 1. EKÜÜ esimehed 1921 – 1940 (<i>The Association's chairmen from 1921 to 1940</i>) ...	59
Lisa 2. Suvekonverentsid 1922 – 1939 (<i>List of Summer Conferences from 1922 to 1939</i>) .	61
Lisa 3. Talvekonverentsid 1927 – 1940 (<i>List of Winter Conferences from 1927 to 1940</i>) ..	65
Lisa 4. EKÜÜ liikmete nimekirjad 1921 – 1939 (<i>The Association's members from 1921 to 1939</i>).....	67

SISSEJUHATUS

Käesolev magistritöö käsitleb 1921. aastal Tartu Ülikooli juurde asutatud üliõpilasorganisatsiooni Eesti Kristlik Üliõpilasühing (lühendatult EKÜÜ, ingl. k *Estonian Christian Student Association*) tegutsemist Eesti Vabariigi (1918-1940) ajal. Olles esimene Eesti kristlik üliõpilaste ühendus, mis Tartu Ülikooli juurde loodi, on organisatsiooni näol tegemist kristliku kultuuriajaloo osaga, millel on olnud täita oma roll noorte kristlikus liikumises 1920. – ja 1930. aastatel, kuid mis seni on saanud vähese tähelepanu osaliseks. Kristliku õpetuse normid, mille sisuks on inimese vaimne haridus, kõlbelisus ning mis põhineb ligimesearmastusel olid ühingus tema kaasaajal, kuid on ka meie tänapäeva ühiskonnas aktuaalsed.

Esimesi kristliku liikumise märke Tartu Ülikooli juures leidub 19. sajandi keskpaigast. 25. septembril 1843 alustas tegevust baltisakslaste Usu – ja Teaduselu Edendamise Selts (*Verein zur Förderung des religiösen und wissenschaftlichen Lebens*), mida alates 1850. aastatest tunti Teoloogilise Õhtu (*Theologische Abend*) nime all. 1859. aastal asutati teine kristlik korporatsioon Arminia, mille liikmed olid aktiivses suhtluses Saksamaa kristlike *Burschenschaft*'ide liikumistega. Ametlikult sai Arminia tegutseda vaid kaks semestrit (1865 – 1866), kuid korporatsiooni kristlikke ideid kandsid edasi aastatel 1867 – 1939 tegutsenud Tartu Saksa Usuteadlaste Selts (*Theologische Studentenverein zu Dorpat*) ning aastatel 1882 – 1883 tegutsenud Teaduslik-Seltskondlik Ühing Kristliku Kõlbluse Printsibiil (*Verbindung zu wissenschaftlich-geselligen Zwecken mit dem Prinzip christlicher Sittlichkeit*).¹ Enne esimese maailmasõja algust osalesid eesti usuteaduse üliõpilased ja usuteadusest huvitatud eesti üliõpilased Tartu Saksa Usuteadlaste Seltsi tegevuses². Murrang Eesti kristlikus üliõpilasliikumises leidis aga aset 1920. aastatel. Eesti Vabariigi iseseisvumine 1918. aastal ja Tartu Ülikooli taasavamine eestikeelsena 1919. aastal löid eeldused uute kristlike üliõpilasorganisatsioonide tekkeks.

Eesti kristliku üliõpilasliikumise idee algatas Tartu Ülikooli õppejõud Hugo Bernhard Rahamägi olles tutvunud kristliku üliõpilasliikumise põhimõtetega 1908. aastal, Ülemaailmse

¹ Hiio, T. Korporatsioonide kõrgaeg legaliseerimisest venestuseni. – Piirimäe, H. Vivat Academia. Üliõpilasseltsid ja – korporatsioonid Eestis. EÜS kirjastus, 2007, lk 81. (Üliõpilasorganisatsioonid ja üliõpilaselu Tartus 1802 – 1918)

² *Ibid.*, lk 477 (Kristlikud üliõpilasorganisatsioonid)

Kristliku Üliõpilasliidu (loodud 1895. aastal Rootsis) peasekretäri John R. Motti³ ideede kaudu. Ülemaailmne Kristlik Üliõpilasliit koondas erinevatest riikidest, rahvustest ja konfessioonidest pärit kristlikke üliõpilasorganisatsioone. 1908. aastal Eestis selle eeskujul kristlikku üliõpilasühingut veel siiski ei asutatud ning koosviibimised piirdusid koduste piibliringidega.⁴ Ühingu asutamise idee kerkis esile alles 1920. aasta suvel ning Eesti Kristlik Üliõpilasühing registreeriti Tartu Ülikooli Valitsuses 19. aprillil 1921.

Antud uurimuse eesmärgiks on luua tervikpilt Eesti Kristlikust Üliõpilasühingust alates asutamisest 1921. aasta aprillis lõpetades likvideerimisega 1940. aasta suvel, et seeläbi täita senine ajalooline tühimik, mis on seotud EKÜÜ tegevusega ja samuti selgitada ühingu tegevuse läbi kristliku maailmapildi tähendust eesti üliõpilaskonnas.

HISTORIOGRAAFIA

EKÜÜ tegevust on tänapäeval teoloogide ja ajaloolaste poolt vähe käsitletud. Peamiselt on piirdutud ühingust rääkides vaid selle nime ning tegevusaastate põgusa mainimisega nagu on seda teinud ajaloolane Toomas Hiio oma üldkäsitlustes Tartu üliõpilasorganisatsioonidest⁵. Ühingu tegevusest on kirjutanud põgusalt ka Sulev Kesküla artiklis „Tänapäev vajab rohkem kristlikke organisatsioone“⁶. Veidi pikemalt on ühingu ajalugu vaadelnud usuteadlane Priit Rohtmets 2006. aastal Tartu Ülikoolis kaitstud magistritöös „Eesti Evangeeliumi Luteri Usu kiriku välissuhted aastatel 1919 – 1940“⁷.

Kuna ühingu tegevust puudutav on põhjalikult läbi uurimata leidub EKÜÜ-d puudutavates kirjutistes mitmeid küsitavusi. Nii on Toomas Hiio kirjutanud raamatus „Üliõpilasseltsid ja – korporatsioonid Eestis“ ekslikult, et Eesti Kristlikku Üliõpilasühingut pole taasiseseisvunud Eesti Vabariigis taastatud, kuid selle taastamiskoosolek toimus 20. detsembril 1991 ning

³ **John. R. Mott** (1865-1955) oli üks Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu asutajatest ning selle kauaaegne peasekretär (1895-1920) ning hilisem esimees (1920-1928). Samuti oli ta kauaaegne Ülemaailmse Noorte Meeste Kristliku Üliõpilasliidu juht. 1946. aastal sai ta Nobeli rahupreemia kristlike noorteorganisatsioonide asutamise ja arendamise eest (Abrams, I. *The Nobel Peace Prize and the Laureates. An illustrated biographical history 1901-2001*. Science history publications, USA, 2001, lk 157-159).

⁴ Jooni Eesti Kristliku Üliõpilasühingu (edaspidi EKÜÜ) tekkimisest ja arenemisest X 1920 – X 1930. – Üliõpilasleht 1930, nr 11, lk 259.

⁵ Hiio, T. Kristlikud üliõpilasorganisatsioonid. – Üliõpilasorganisatsioonid Tartus. Akadeemia 2003, nr 4, lk 722; Piirimäe 2007, lk 477.

⁶ Kesküla, S. „Tänapäev vajab rohkem kristlikke organisatsioone“. – Luterliku tunni erilehekülj. Postimees 15.01.2000. <http://arhiiv2.postimees.ee:8080/leht/00/01/15/> (21.02.2013)

⁷ Rohtmets, P. Eesti Evangeeliumi Luteri Usu kiriku välissuhted aastatel 1919 – 1940. Magistritöö. Tartu, 2006.

1992. aasta jaanuaris esitati Tartu Ülikooli Nõukogule avaldus ühingu taastamiseks⁸. Ka Priit Rohtmetsa töös esineb faktilisi vigu märkides muuhulgas ühingu asutamisaajaks 03. novembri 1920.

Küllaltki hästi on kirjanduses kajastatud Ülemaailmset Kristlikku Üliõpilasliitu puudutav, mis suuremas osas on välja antud Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu enda poolt. Alates liidu asutamisest 1895. aastal on selle tegevusest ilmunud mitmeid üldistavaid käsitlusi. Nii annab liidu kauaaegne peasekretär ja hilisem esimees John R. Mott hea ülevaate liidu 25. aasta tegevusest oma 1920. aastal ilmunud raamatus „*The World's Student Christian Federation origin, achievements, forecast; achievements of the first quarter-century of the World's Student Christian Federation and forecast of unfinished tasks*“. Eesti raamatukogudes on saadaval mõned Ülemaailmset Kristliku Üliõpilasliitu puudutavad trükised. Enamus Ülemaailmset liitu puudutavaid publikatsioone asuvad siiski Eestis väljaspool, Saksamaa Rahvusraamatukogus Frankfurt am Mainis või Ameerika Ühendriikides asuvates raamatukogudes. Mõned eksemplarid nagu eelpool mainitud John R. Motti raamat on saadaval ka e-raamatuna ning seetõttu paremini kättesaadavad Eesti lugejale.

Soome Kristliku Üliõpilasliidu tegevust on lähemalt uurinud Soome ajaloolane Petteri Pietikäinen, kes 1997. aastal avaldas Soome liidust üldisema soomekeelse käsitluse „*Kristitty, ylioppilas ja etsijä. Suomen kristillinen ylioppilasliike sata vuotta 1897–1997.*“ Samuti on Soome liidu tegevusest kirjutanud Ruth Franzen oma 1987. aastal ilmunud rootsikeelses raamatus „*Studentekumenik och väckelse: Finlands kristliga studentförbund i internationell brytning 1924-1950*“, mis annab ülevaate Soome Kristliku Üliõpilasliidu tekkest ja keskendub peamiselt liidu välissuhetele Skandinaavia kristlike liikumiste ja Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga. Teos on rootsikeelsena saadaval ka Tartu Ülikooli raamatukogus.

ÜLEVAADE TÖÖS KASUTATUD ALLIKATEST

Magistritöö tugineb peamiselt vähekasutatud arhiiviallikatele. Peamistena on töös kasutatud Eesti Ajalooarhiivis asuvat Eesti Kristliku Üliõpilasühingu fondi 1785, Eesti Kristliku Üliõpilasliidu fondi 1762 ja Eesti Filmiarhiivis asuvat Eesti Kristliku Üliõpilasühingu fondi 106. Arhiiviallikate puhul on iseloomulikuks nähtuseks materjali mahu vähenemine alates 1930. aastate keskpaigast. 1940. aastast puudub materjal peaaegu täielikult.

⁸ Kesküla 2000.

Kuna EKÜÜ kohta leidub kirjanduses vähe materjali on töös kirjandust kasutatud peamiselt üldisema taustainfo saamiseks. Ühingu tegevust on aga küllaltki hästi kajastanud ühingu kaasaegne ajakirjandus, eriti ajaleht „Eesti Kirik“, pastor Harald Põllu toimetatud konservatiivne luterlik ajaleht „Meie Kirik“ ja Tartu Ülikooli üliõpilaskonna poolt väljaantud „Üliõpilasleht“. Samuti leidub artikleid ühingu tegevusest „Postimehes“.

TÖÖ ÜLESEHITUS

Käesolev magistritöö koosneb kolmest peatükist, mille eesmärgiks on anda selgem ülevaade Eesti Kristlikust Üliõpilasühingust ja tema tegevusaastatest.

Esimeses peatükis käsitletakse Eesti Kristliku Üliõpilasühingu üldist struktuuri. Lähema vaatluse all on ühingu asutamine, selle eesmärgid ja liikmeskond, et anda ettekujutus ühingu üldistest alustest ja erineva taustaga inimestest, kes osalesid EKÜÜ töös läbi selle tegevusaastate.

Teises peatükis on esitatud ülevaade ühingu mitmekülgsetest tegevusaladest nagu piibliringide, avalike kõnekoosolekute ja jumalateenistuste korraldamine ning publikatsioonide väljaandmine, mille läbi üritas EKÜÜ süvendada kristlikku maailmavaadet oma liikmeskonnas kui populariseerida seda laiemas ühiskonnas.

Kolmas peatükk on pühendatud ühingu suhetele teiste organisatsioonidega. Lähemalt on antud peatükis tutvustatud suhteid ja kuulumist alates 1923. aastast Eesti Kristliku Üliõpilasliidu ridadesse, välisorganisatsioonidest aktiivsemat suhtlust Soome Kristliku Üliõpilasliidu ja Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga. Suhetes teiste organisatsioonidega mängib olulist rolli just oma maailmavaate levitamiseks mõttekaaslaste otsimine nii Eestist kui välismaalt.

Töö lisades on esitatud EKÜÜ liikmete nimekirjad aastatest 1921 – 1939. Varasemalt on ühingu tegevusest teada olnud peamiselt ainult asutajad, kuid paljudest hilisematest liikmetest, keda varasemalt ei ole EKÜÜ tegevusega osatud seostada, on Eesti ajaloos kujunenud tähelepanuväärsed isiksused. Antud nimekirjad annavad ülevaate kõikidest ühingu liikmetest ning samuti teaduskondadest, kus nad õppisid. Lisaks on lisades töö autori poolt koostatud tabel, mis tutvustab lähemalt ühingu esimehi ning tabelid, mis annavad ülevaate EKÜÜ suve- ja talvekonvrentsidest, ühingu ühest populaarseimast tegevusalast.

1. EESTI KRISTLIKU ÜLIÕPILASÜHINGU ASUTAMINE JA STRUKTUUR

1.1 Asutamine

Eesti Kristliku Üliõpilasühingu loomist soodustasid rahvusvahelised, seal hulgas eriti Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu ja Soome kristliku üliõpilasliikumise eeskujud. 1920. aasta kevadel kohtus äsja Tartu Ülikooli rektoriks valitud Henrik Koppel Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu sekretäri doktor Conrad Hoffmanniga. Kohtumisel räägiti muude teemade seas järgmisest Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu konverentsist, mis pidi toimuma sama aasta suvel Šveitsis, St. Beatenbergis. Kuna Tartu Ülikooli 1913. aastal *cand. theol.* kraadiga lõpetanud Hugo Bernhard Rahamägi täiendas end sel ajal Berliini Ülikoolis, et „põhjalikult tuttavaks saada uuemate püüetega ja vooludega mõtteteaduses ja süstemaatilises usuteaduses“⁹ soovitas rektor liidu sekretäril asuda temaga kirjavahetusse, mis tipnes Hoffmann'i ja Rahamägi kohtumisega 1920. aasta juulis Berliinis ning viimane oli nõus Eesti esindajana peale oma õpingute lõpetamist liidu konverentsil osalema. Eesti võttis Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu konverentsist osa esmakordselt ning võib öelda et erandina, kuna meil polnud oma riigis ette näidata ei suuremat kristlikku liikumist ega kristlikku ühingu. Idee luua üliõpilasi ühendav kristlik ühing tekkis Rahamägil aga juba konverentsi esimesel päeval. Tartusse tagasi jõudes korraldas ta esimesed koosviibimised oma kodus, et aga liikumisele suuremat hoogu juurde anda, otsustas ta kutsuda kristlikust üliõpilasliikumisest rääkima esindajaid Soome Kristlikust Üliõpilasliidust.¹⁰ Viimasest sai eeskuju nii Eesti Kristlikule Üliõpilasühingule kui hiljem loodud Eesti Kristlikule Üliõpilasliidule.

30. oktoobril 1920 toimus Tartu Ülikooli aulas koosolek, kus esinesid külalised Soome Kristlikust Üliõpilasliidust – magistrant Eelis Gulin ning üliõpilased Varen ja Paloheimo, kes kõnelesid Eesti üliõpilaskonnale kristlikust üliõpilasliikumisest, selle tähtsusest Soome kultuurielus ja liikumise olulisematest saavutustest. Koosoleku tulemusena ühinesid 31 üliõpilast, et koos sügavamalt keskenduda Piibli uurimisele.¹¹ 30. oktoobrit 1920 pidas ühing

⁹ Vihuri, V. Usuteaduslik ja akadeemiline tegevus. – Hugo Bernhard Rahamägi, Eesti Evangeelse Luterliku kiriku teine piiskop 1934 – 1939. Tartu, 2007, lk 28.

¹⁰ Üliõpilasleht 1930, nr 11, lk 259.

¹¹ *Ibid.*

oma asutamisaatumiks, kuigi tegelik asutamiskoosolek, kus hakati välja töötama ühingu põhikirja, peeti jaanuaris 1921.

Piibli uurimiseks moodustati algselt kolm ringi – kaks meesringi ja üks naisring, mis tulid iganädalaselt kokku kuni 1920. aasta lõpuni. Ringides ilmes koheselt aga mitu probleemi. Esiteks ei oldud rahul Piibli lugemise ja selgitamise viisiga. Üks osa üliõpilasi nõudis kirja üksikasjalikumalt selgitamist, teised pidasid paremaks kiiremat edasiliikumist ning ainult tähtsamatel kohtadel pikemat peatumist. Samuti kerkis esile teinegi probleem – ringid jäid järjest väiksema-arvulisemaks. Viimase põhjuseks peeti nii kogemustega piibliringide juhatajate puudumist kui ka ringide liiga nõrka korralduslikku külge. Ringide liikmete vahel ei olnud muud siduvat lüli peale ühise huvi piiblilugemise vastu, mistõttu peeti vajalikuks hakata välja töötama püsivamat korraldust.¹²

19. jaanuaril 1921 peetud koosolekul otsustati asutada Eesti Kristlik Üliõpilasühing ning selle moodustamiseks hakati välja töötama ühingu põhikirja,¹³ mille eeskujuks võeti Soome Kristlik Üliõpilasliit ja selle põhikiri. Järgmisel, 29. jaanuaril peetud koosolekul võeti valminud põhikiri vastu. Algses põhikirjas oli 13 §-i, mis sätestasid ühingu eesmärgi, liikmeksolemise alused ja üldise struktuuri sh juhatuse ja tegevusvaldkonnad¹⁴. Samal koosolekul osalenud 11 üliõpilast moodustasid ühtlasi ühingu esimese, veel mitteametliku liikmeskonna. Kõige enam – kuus, oli nende hulgas usuteaduskonnast pärit tudengeid: Siegfried Aaslava, Max Vaher, Georg Kimmel, Alfred Kõiv, Margarete Põld ja Eduard Ernits. Esindatud oli veel matemaatika-loodusteaduskond (Marta Mekleri ja Elisabet Lübekiga), filosoofiateaduskond (Eleonore Kutsari ja Harry Mooraga) ning arstiteaduskond (Linda Georginiga). Täielikku juhatust, mis oli ettenähtud põhikirjas, liigete vähesuse tõttu moodustada ei saanud, mistõttu valiti algselt ühingu asjuriiks *stud. theol.* Siegfried Aaslava. Tööd alustas liigete vähesuse tõttu kaks piibliringi – üks mees- ja üks naisring. Kutseid ühingu tegevuses osalemiseks saadeti alguses nendele, kes eelnevalt olid piibliringide töös osalenud. Lisaks piibliringidele otsustati hakata korraldama üldiseid koosolekuid, kus tulid arutlusele ühingu tegevusega seotud küsimused ning tehti erinevaid ettekandeid usuteemadel.¹⁵

Aprilliks oli ühingu liikmeskond märgatavalt suurenenud. Ühing registreeriti 19. aprillil 1921 Tartu Ülikooli Valitsuse juures 24 allkirjaga. Asutajaliikmete seas olid peale ühingu idee

¹² Eesti Ajalooarhiiv (edaspidi EAA), fond 1785-1-14, l 5. Tegevuskavad, eelarved ja aruanded.

¹³ *Ibid.*; EAA 1785-1-17, l 1. Liikmete nimekirjad.

¹⁴ EAA 1785-1-1. Põhikiri.

¹⁵ EAA 1785-1-6. Asutamiskoosoleku protokoll.

autori Hugo Bernhard Rahamägi veel usuteaduse korraline professor Johan Kõpp ja võrdleva usuteaduse dotsent Eduard Tennmann ning tollased üliõpilased *stud. theol.* Salme Klaos¹⁶, Siegfried Aaslava¹⁷, Gustav Rutopõld¹⁸, Armilde Sopp, Georg Kimmel, August Ein, Alfred Kõiv, Margarete Põld ja Otto Luberg, *stud. phil.* Harry Moora¹⁹, Marie Kuiv ja Eleonore Kutsar²⁰, *stud. math.* Elisabet Lübek, Marta Mekler ja Saara Kallik, *stud. chem.* Otto Jürgenson, Otto Lellep ja Joosep Aavik²¹, *stud. jur.* Georg Meri²² ning *stud. med.* Linda Georgin.²³

EKÜÜ võttis tegevusaja vältel vastu kaks põhikirja. Esimese neist eelpoolmainitult 29. jaanuaril 1921, mis kinnitati Tartu Ülikooli Valitsuse poolt 19. aprillil 1921 ja teise, mis

¹⁶ **Salme Klaos** (1896-1973) oli esimene Tartu Ülikooli usuteaduskonna lõpetanud naine (1925) ning ühtlasi ka esimene teoloogia teadusmagistrikraadi omandanud naine (1926). (Raid, L. Tartu Ülikooli usuteaduskond 1632-1940. Tartu, Eesti Ajalooarhiiv, 1995, lk 44.)

¹⁷ **Siegfried Aaslava** (1899-1957) oli Eesti usuteadlane. 1922–1928 usuteaduskonna, seminari raamatukogu ja kristliku arheoloogia kabineti asjaajaja, 1928–1929 Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlastegümnaasiumi ja Hugo Treffneri Gümnaasiumi klassikaliste keelte õpetaja, 1929–1931 teaduslik stipendiaat Greifswaldis, Heidelbergis ja Pariisis, 1931–1937 õppeülesande täitja, 1937 dotsent, 1938 adjunktprofessor, 22. jaanuaril 1940 valiti usuteaduskonna dekaaniks. (Lindström, L. Album Academicum Universitatis Tartuensis, 1918-1944. Tartu 1994, lk 76)

¹⁸ **Gustav Rutopõld** (1875-1936) oli Eesti vaimulik. Aastatel 1922–1936 Tartu Peetri koguduse 1. pihtkonna õpetaja, Hugo Treffneri Gümnaasiumi usuõpetaja ja aastatel 1925–1936 Tartu praostkonna praost. (Lindström, 1994, lk 32)

¹⁹ **Harry Moora** (1900-1968) oli Eesti arheoloog, ajaloodoktor (1938) ja akadeemik. Aastatel 1921-24 töötas ta Tartu Ülikooli arheoloogiakabinetis, aastatel 1925-28 oli ta Tartu Ülikooli teaduslik stipendiaat, 1927-50 Tartu Ülikooli õppejõud, 1930-42 arheoloogia õppetooli, -kabineti ja -muuseumi juhataja, 1938 professor, 1944-50 arheoloogia kateedri juhataja. 1942. aastal eemaldasid Saksa okupatsioonivõimud ta Tartu ülikoolist ja saatsid tööle Tallinna, kus ta töötas Ajaloomuuseumi juhataja kohusetäitjana kuni ta 1944 kevadel sakslaste poolt arreteeriti. Lisaks oli ta 1936-50 Õpetatud Eesti Seltsi esimees, 1947-68 Eesti Teaduste Akadeemia Ajaloo Instituudi arheoloogia (a-st 1958 arheoloogia ja etnograafia) sektori juhataja, 1957. aastast akadeemik. (Lindström, 1994, lk 49)

²⁰ **Eleonore (Elli) Kutsar** (1897-1996), aastast 1924 Aaslava, oli Eesti tõlkija ning Siegfried Aaslava (1899-1957) abikaasa. (Aaslava, Eleonore. Eesti Biograafiline Andmebaas. <http://www2.kirmus.ee/biblioserver/isik/index.php?id=1653> (26.03.2013))

²¹ **Joosep Aavik** (1899-1989) oli Eesti organist, koori- ja orkestrijuht, helilooja ning muusikakriitik. Aastatel 1922-55 (vaheaegadega) oli ta Kuressaare Eesti Seltsi (hiljem Kuressaare kultuurimaja) segakoori dirigent, 1927-29 organist, koorijuht ja muusikaõpetaja Tartus. Aastani 1964 muusikaõpetaja Kuressaare koolides, 1950-70 Kuressaare lastemuusikakoolis. (Lindström, 1994, lk 107)

²² **Georg Meri** (1900-1983) oli Eesti diplomaat, kirjandusteadlane ja tõlkija. Ta oli Eesti Vabariigi presidendi Lennart Meri (1929-2006) ja Eesti riigitegelase Hindrik Meri (1934-2009) isa. Aastatel 1919-20 oli ta Välisministeeriumi ajakirjanduse büroo, 1925-26 Eesti Telegraafi Agentuuri toimetaja, 1926-40 Välisministeeriumi teenistuses, 1926-27 poliitilise osakonna Rahvasteliidu büroo, 1927-31 informatsioonibüroo juhataja, 1933-38 Eesti vabariigi Berliini, 1938 Pariisi saatkonna nõunik, 1938-40 Välisministeeriumi väliskaubanduse osakonna direktor. Georg Meri pere küüditati 1941. aasta juuniküüditamise ajal, 1945 naasis Eestisse. 1946-47 oli ta kirjastuse "Ilukirjandus ja Kunst" toimetaja. Aastast 1947 tõlkija, eestindanud Shakespeare'i. (Lindström, 1994, lk 86)

²³ EAA 1785-1-20, 1 49. Kirjavahetus Tartu Ülikooli Valitsuse, üliõpilaskonna ja üliõpilasorganisatsioonidega ühingu tegevuse kohta aruannete esitamise, suvipäevade ja teiste ürituste korraldamise ja muus asjus.

kinnitati Ülikooli Valitsuse poolt 13. jaanuaril 1928. 1932. aastal viidi põhikirjas läbi muudatus, mis registreeriti Tartu Ülikooli Valitsuse juures 18. novembril 1932. Suuri muutusi põhikirjade muudatused võrreldes esimese põhikirjaga ühingu eesmärgis ja tegevuses kaasa ei toonud.

Sarnaselt teiste üliõpilasorganisatsioonidega oli EKÜÜ eesmärk peamiselt kasvatuslik. Oma tegevuse kaudu üritati süvendada Eesti üliõpilaskonnas usulist maailmavaadet ning seeläbi aidata usulisel liikumisel ühiskonnas laiemalt levida. Ühing pidi oma olemuselt olema kohaks, kus said koos käia kõik need inimesed, kes olid huvitatud usuliste küsimuste arutamisest ning kes soovisid võtta endale elusuuna, mis oleks tihedamalt seotud kristlusega.²⁴

Ühingu deviisiks oli lause Piiblist, Johannese raamatust (Joh 17:21) „*Ut Omnes Unum Sint*“, („Et kõik oleksid üks“). Sama deviis oli juhtlauseks ka Ülemaailmsel Kristlikul Üliõpilasliidul, mistõttu arvatavasti ka ühing selle enda tunnusmõtteks võttis. Samas iseloomustas antud deviis hästi ühingu tegevust – olla ühinenud kristluses.

Lisaks motole oli ühingul alates 1923. aastast ka oma lipp, mis pühitseti sisse ühingu teisel suvekonverentsil Rannamõisas. Lipu kinkisid EKÜÜ-le ühingu liikmed ja vilistlased. Lipp oli valmistatud kollakasvalgest siidist ning servi üleval ja all katsid Eesti värvid. Lipu ühel küljel oli kujutatud kollasest siidist rosett, mis meenutas suurt päikest ning mille peale oli õmmeldud lilla siidiga Kristuse monogramm (kreeka tähed X ja P ning A ja O). Teisel küljel oli kujutatud suur punane sõõr ja selle ümber roheline ring, millele oli kirjutatud ladina keeles ühingu moto, sõõri sisse tähed E.K.Ü ehk Eesti Kristlik Üliõpilasühing.²⁵ EKÜÜ-l oli ka tempel kirjaga: „Eesti Kristlik Üliõpilasühing: Tartu“.

²⁴ EKÜÜ üldise suuna kujunemine. – Üliõpilasleht 1930, nr 11, lk 260.

²⁵ II Eesti kristlikkude üliõpilaste konverents. – Meie Kirik (edaspidi MK) 1923, nr 29, lk 229.

1.2 Asukoht ja majanduslik seisukord

Algaastatel tekitas Eesti Kristlikule Üliõpilasühingule probleeme püsiva asukoha leidmine ning seda peamiselt seoses organisatsiooni kehva majandusliku olukorraga. Põhikirja järgi oli EKÜÜ asupaigaks määratud Tartu linn. Algusaastatel ühingul oma ruume ei olnud ning koosolekuid peeti ülikoolis ning Kristliku Naisüliõpilaste Ühingu ruumides (Aia 23²⁶)²⁷. 1924. aastal üüriti ruume samuti Aia tänaval (Aia 19), aastatel 1925 – 1926 Vallikraavi tänaval (Vallikraavi 23) ja 1926. aasta novembrist Tartu üliõpilasmajas (Jaani 26²⁸), mis jäi ühingu ametlikuks asukohaks kuni likvideerimiseni 1940. aastal.²⁹

Foto 1. Tartu üliõpilasmaja 1930. aastal.

Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiiv (<http://digar.nlib.ee/digar/show/?id=63336>)

Üliõpilasmajas üüriti ainult ühte ruumi, mida alguses jagati Akadeemilise Usuteadlaste Seltsi ja Esperanto Klubiga³⁰ ning hiljem Naiskodukaitsega³¹. See ei olnud aga piisav ühingu erinevate tegevusvaldkondade korraldamiseks. Paralleelselt ruumiga Tartu üliõpilasmajas üüriti 1920. aasta lõpus ruume Kastani tänaval (Kastani 3-1)³² ja Eesti Üliõpilasseltsilt

²⁶ Praegune Vanemuise tänav.

²⁷ EAA 2100-19-110. EKÜÜ põhikiri ja liikmete nimestikud.

²⁸ Praegune Ülikooli 20.

²⁹ EAA 2100-19-110.

³⁰ EAA 1785-1-14, 1 2.

³¹ EAA 1785-1-8, 1 72. Üld- ja juhatuse koosolekute protokollid.

³² 1927. aastal üüriti oma korter Kastani tänavale, mis aga 1928. aasta kevadsemestri lõpus üles öeldi, kuna oli ühingule liiga kitsas ning samas võrdlemisi kallis (EAA 1785-1-8, 1 14-15).

Huljehiie Vallikraavi tänaval (Vallikraavi 19).³³ 1930. aastatel tegutseti majanduslikel kaalutlustel vilistlase Alfred Lepp'i ettepanekul viimase korteris Õpetajate tänaval (Õpetajate tn 7-3)³⁴, seejärel Rooski tänaval (Roosi 26)³⁵, Vallikraavi tänaval (Vallikraavi 23 ja 12)³⁶ ja Kindral Põdra tänaval (Kindral Põdra 5-4)³⁷.

Foto 2. Kastani 3 (EKÜ kodu 1920. a-tel)

Foto 3. Vanemuise 19 (EKÜ kodu 1920. a-tel)

Pildid pärinevad töö autori erakogust (aprill 2013)

EKÜÜ majanduslik seisukord oli algaastatel kehv ning ei ilmutanud erilisi paranemismärke aja möödudes tekitades ühingu probleeme nagu eelpool mainitud asukoha ja ruumide küsimus. Ühingu majanduslikult kehv olukord oli tingitud sellest, et väljaminekud olid kas suuremad või võrdsed sissetulekutega ning ühingu toimimiseks oldi sunnitud mõnikord lisaraha laenama³⁸. Peamisteks sissetulekuallikateks olid ühingu liikmemaks, toetused ja rahalised kontsert-jumalateenistused. Alates 1920. aastate teisest poolest korraldas ühing kulude tarbeks korjandusi.³⁹ Ühingu liikmemaks varieerus aastati. Maksu algseks summaks oli sada eesti marka, peale 1928. aasta rahareformi vastavalt üldkoosoleku otsustele üks või kaks eesti krooni.⁴⁰ Oma tegevusaastatel saadi lisaks toetusi Eesti riigivanemalt, haridusministeeriumilt, vilistlaskogult kui ka erinevatelt Eesti kogudustelt ning üksikisikutelt.

³³ EAA 1785-1-8, 1 24. Ka antud ruumid tuli ühingul taaskord halva majandusliku olukorra tõttu 1930.aasta kevadel üles öelda (*ibid.* 1 50)

³⁴ *Ibid.*, 1 55.

³⁵ *Ibid.*, 1 83, 93.

³⁶ EAA 2100-19-110.

³⁷ Praegune Pepleri tänav; EAA 1187-1-155. Kutse piiskopile EKÜÜ 24. jaanuari 1939. aasta peakoosolekule ühes ühingu tegevuskavaga kevadsemestril 1939. aastal.

³⁸ EAA 1785-1-8, 1 22, 23, 57.

³⁹ EAA 1785-1-14, 1 2.

⁴⁰ EAA 1785-1-8, 1 20, 45, 85.

Peamised väljaminekud olid seotud ruumide üürimisega ning erinevate tegevusalade – koosolekute, jumalateenistuste, konverentside ja väljasõitude korraldamisega, kirjanduse publitseerimisega, külaliste vastuvõtmisega ning kuna ühingul ei olnud kasutada oma klaverit, kulus igal semestril raha sellegi üürimiseks.

1.3 Liikmeskond

EKÜÜ liikmeks võisid põhikirja alusel astuda kõik Eesti Vabariigi akadeemilised kodanikud sõltumata nende rahvusest, usutunnistusest ja maailmavaatest. Hääle- ja valimisõigus oli aga ainult nendel liikmetel, kes olid Tartu Ülikooli nimekirjas. Ühingu näol oli tegemist segaühinguga, mis küll oma sisemises korralduses jagunes kaheks – meesüliõpilaste ja naisüliõpilaste sektsiooniks, kuid väliselt esindas ühiselt ühingu huve.

Eestseisuseks oli viieliikmeline juhatus, mille moodustasid esimees, abiesimees, kirjatoimetaja, laekahoidja ja raamatukoguhoidja, kes valiti salajasel hääletusel ühingu aastakoosolekul üheks aastaks. Juhatuse liikmed valiti proportsionaalselt mees- ja naisüliõpilaste hulgast vastavalt antud sektsioonide liikmete arvule ning võimalusel erinevatest Tartu Ülikooli teaduskondadest. Juhatus oli otsustusvõimeline, kui koos viibis vähemalt kolm juhatuse liiget. Juhatuse koosolekuist võisid lisaks selle liikmetele nõuandva hääleõigusega osa võtta ka piibliringide juhatajad. Juhatuse ülesandeks oli ühingu tegevusvaldkondade korraldamine ja järelevalve ning nii korraldati juhatuse eestvedamisel piibliringe, koosolekuid ja konverentse, hoolitseti ühingu vara eest, peeti kirjavahetust nii eestiseselt kui ka välismaiselt, propageeriti usulist maailmavaadet koolinoorsoo hulgas ning anti välja ka religioosset kirjandust.⁴¹

Esimene juhatus moodustati 1921. aasta kevadel ning esimeseks esimeheks valiti kristliku üliõpilasliikumise algataja Hugo Bernhard Rahamägi, abiesimeheks *stud. phil.* Marie Kuiv, kirjatoimetajaks *stud. phil.* Harry Moora, laekahoidjaks *stud. math.* Elisabeth Lübek ja raamatukoguhoidjaks *stud. jur.* Georg Meri. Ühingu tegevusaasta oli jagatud kaheks poolaastaks, millest esimene (edaspidi – I) kestis veebruarist juunini ja teine (edaspidi – II) septembrist jaanuarini.

⁴¹ EAA 1785-1-2. Põhikiri.

Ühingul oli oma tegevusaja vältel 14 esimeest, kellest valdav osa olid mehed. Siiski hoidsid esimehe/esinaise kohta 1920. aastatel ühingu ka kaks naist – Margarete Põld ja Jenny Neggo-Vössokotsky. Esimeestest kuus pärinesid usuteaduskonnast (Hugo Bernhard Rahamägi, Siegfried Aaslava, Georg Kimmel, Margarete Põld, Villem Uuspuu, Hillar Põld), viis filosoofiateaduskonnast (Jenny Neggo-Vössokotsky, Harry Moora, Alfred Koort, Mart Morats, Agu Põld), kaks füüsika-keemiateaduskonnast (Nikolai Masing, Edgar Krusenberga) ning üks matemaatika-loodusteaduskonnast (Gerhard Kuldvere). Viis sidusid oma töökaigu Tartu Ülikooliga, üks Tallinna Tehnikaülikooliga. Kõige kauem oli esimehena tegev filosoofiateaduskonnas studeeriv Agu Põld olles ametis aastatel 1933-1935 ja 1936-1938 (vt lisa 1).

Oli tavapärane, et EKÜÜ tegevusest võtsid osa mitmed perekonnaliikmed. Nii olid samaaegselt kui erinevatel aegadel ühingu liikmeteks abikaasad Jenny Neggo-Vössokotsky ja Sergei Vössokotsky, Linda ja Harry Neumanskraft (hilisem Nurmet) ning Evi ja Villem Uuspuu, õed Ella ja Lydia Kurrikoff ning Helmi ja Gertrud Ahlemann, õde-venda Helene ja Nikolai Masing, Anna Susanna ja Ernst Lootsmann, Gertrud ja Jaan Varik ning Eha ja Oskar Gnadenteich. Ühingu tegevusest võttis osa külalisena Hugo Masing, 1930. aastate teisest poolest kuulus ühingu ridadesse tema tulevane abikaasa, Eha Gnadenteich. Ühingu asutajaliikmete seas olid tulevased abikaasad Siegfried Aaslava ja Eleonore Kutsar. EKÜÜ tegevusse võis olla haaratud aga ka suur osa suguvõsast nagu see on perekond Põllu puhul. Aastate vältel olid ühingu tegevad kirikuõpetaja Harald Põld (1874 – 1939), tema vend teoloogiharidusega eesti kooli-, karsklus- ja riigitegelane Peeter Põld (1878 – 1930) ning nende õde Margarete Põld (1892 – 1948). Samuti ei jäänud tegevusest eemale perekond Põllu noorem põlvkond. Ühingu kauaaegne esimees oli Peeter Põllu poeg, hilisem kirikuõpetaja Agu Põld (1909 – 1966). 1930. aastatel astusid ühingusse Peeter Põllu tütar Lehte Kai (1912 – 1999) ning teine poeg Toomas (1920). Ühingu viimane esimees oli Harald Põllu poeg, samuti hilisem kirikuõpetaja Hillar Põld (1911 – 1980). Toomas Põld kuulus laekurina koos esimehest Hillar Põlluga ühingu viimasesse juhatusse⁴². Ühe perekonna liikmete kuulumine ühingusse näitab, et perekondi ühendas sel ajal tugev vaimne side ja samuti ideelis-maailmavaateline ühtsus.

⁴² Ühingu viimasesse juhatusse kuulusid esimehena *stud. theol.* Hillar Põld, abiesimehena *stud. theol.* Konrad Veem, kirjatöimetajana *stud. pharm.* Lona Lebedorf, laekurina *stud. theol.* Toomas Põld ja raamatukoguhoidjana *stud. theol.* Arved Paul (EAA 2100-19-110)

Liikmeks astuda soovijaid võttis kirjaliku avalduse alusel vastu ühingu juhatus. Sooviavaldusel oli nõutav nimi, teaduskond, kursus ja elukoha aadress⁴³. 1932. aastal lisandus sellele ülikooli astumise aeg ning semestri, alalise elukoha kui ka Tartus oleva elukoha kirjutamise nõue⁴⁴. Kõik liikmed, kes soovisid ühingust lahkuda, pidid sellest juhatuselt kirjalikult teada andma, kusjuures eelnevalt pidid kõik rahalised kohustused (liikmemaks) ühingu vastu täidetud olema. Üldkoosoleku pädevusega võis liikmeid ühingust välja heita, kui nad jätsid oma kohustused täitmata, pidasid end kõlbmatul kombel üleval või töötasid sihilikult ühingu vastu. Iga sügissemestri alguses toimus ühingu aastakoosolek, kus kirjatöimetaja pidi esitama aruande eelnenud tegevusaastast, laekahoidja selgitas majanduslikku seisukorda, otsustati eeloleva tegevusaasta eelarve ja valiti kolm revidenti. Ühingu liikmed kohustusid maksma liikmemaksu, mille suurus määrati iga semestri alguses. Liige, kes ei maksnud kahe semestri jooksul maksu, loeti ühingust lahkunuks.⁴⁵

Ühingu tegevus kujunes selgelt kitsamalt piiritletuks, kui alguses oli arvatud. Kui algselt oli ühinguga liitunud suhteliselt väike arv üliõpilasi, siis edaspidigi kasvas selle liikmete arv üsna aeglaselt. Peamiseks põhjuseks kujunes arvatavasti kartus, et kuulumine kristlikusse ühingusse võib olla liialt kohustav⁴⁶. Ilmselt on selles osa eestlaslikul suhtumisel igasugustesse kohustustesse, mis ei ole seotud tema pragmaatilise elutunnetusega või nagu ütleb Uku Masing eestlaste kohta oma raamatus „Vaatlusi maailmale teoloogi seisukohast“: „Meie vagadus ei taha valitseda ega muuta maailmas midagi, tahame ainult, et meid jäetaks rahule ja lastakse elada segamata“⁴⁷.

Eestlaste pragmaatilisus võis olla üks põhjustest, miks ühingu liikmete arv jäi 19 tegevusaasta vältel vaid 20 – 60 inimese vahele. Sellest hoolimata olid selles esindatud mitmed Tartu ülikooli tollased teaduskonnad. Kõige rohkem oli läbi aastate liikmeid usuteaduskonnast ja filosoofiateaduskonnast, kuid arvukalt olid esindatud veel arstiteaduskond, matemaatika-loodusteaduskond, õigusteaduskond ja füüsika-keemiateaduskond (vt lisa 4).

⁴³ EAA 1785-1-18, l 1. Liikmeks astumise sooviavaldused.

⁴⁴ *Ibid.*, l 2.

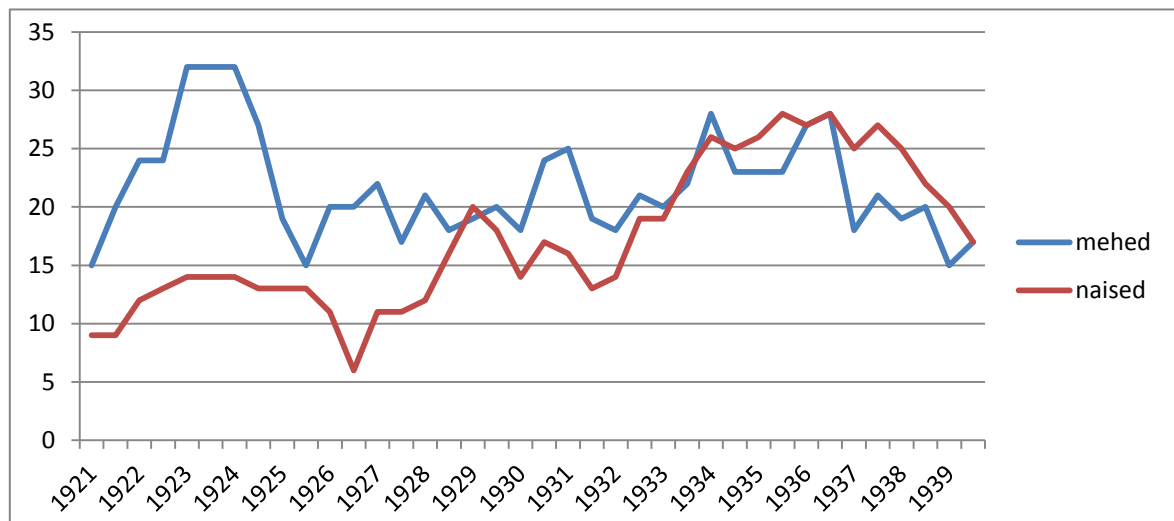
⁴⁵ EAA 1785-1-4. Põhikiri.

⁴⁶ Üliõpilasleht 1930, nr 11, lk 260.

⁴⁷ Masing, U. Eestipärasest ristiusust. – Vaatlusi maailmale teoloogi seisukohast, Tartu 2008, lk 257.

Graafik 1. Nais- ja meesliikmete osakaalu muutus ühingu 1921-1939

Changes in the Associations male and female member proportion from 1921 to 1939

EKÜÜ algusaastatel moodustasid enamuse liikmeskonnast meesoost isikud ning see tendents püsis valdava osa 1920. aastatest. Kuni 1928. aastani oli naisliikmete arv ühingu tunduvalt väiksem kui meesliikmete kõikides 6 – 16 liikme vahel. 1920. aastate lõpus koos naisüliõpilaste arvu üldise kasvuga ülikoolis, hakkas vähehaaval kasvama ka naisliikmete arv muutudes 1930. aastate alguses peaaegu võrdseks meesliikmete arvuga ning ületades selle esimest korda 1934. aastal. Naiste osakaal jäi kõrgeks kogu ülejäänud ühingu tegevusaja (vt graafik 1).

Foto 4. Grupp Kristliku Üliõpilasühingu liikmeid, 1934.

Mitmete ühingu liikmete tegevus ei piirdunud aga aastatel 1921 – 1940 osalemisega ainult EKÜÜ või selle 1927. aastal loodud vilistlaskogu tegevuses ning osaleti ka teiste üliõpilasorganisatsioonide töös. Nii oldi läbi aastate liikmeks Eesti Üliõpilaste Seltsis (Hugo Bernhard Rahamägi, Johan Kõpp, Konrad Veem, August Ein, Gustav Rutopõld, Georg Kimmel, Max Vaher, Artur Võõbus, Agu Põld, Evald Saag), Eesti Naisüliõpilaste Seltsis (Linda Georgin, Elisabet Lübek, Marta Mekler, Erna Normann, Evi Damberg, Alviine Jüns) ja teistes Eesti üliõpilasseltsides nagu Liivika (Georg Meri, Karl Tiedt, Albert Soosaar, Herbert Rosenstein), Sakala (Richard Koolmeister), Veljesto (Harry Moora, Alfred Koort, Nikolai Masing, Marie Kuiv, Arnold Käis, Johannes Lepasaar), Revelia (Juhan Aavik, Gustav Puu, Reinhold Värnik, Leenart Üllaste), Raimla (Siegfried Aaslava, Karl Sule, Eduard Lind, Raimund Peiker), Ilmatar (Helene Masing, Amanda Muusekant, Hilda Pärk, Elga Kanter, Eha Gnadenteich), Indla (Erna Sarapuu), Livonia (Valter von Wahl, Jaan Konsin), Huljehiis (Harri Haamer), Amicita (Anneliese Korknobel, Irene Sternfeldt), Lembela (Margot Üksi) ja kristlikes üliõpilasorganisatsioonides nagu Tartu Noorte Meeste Kristliku Ühing (Herbert Niiler, Harry Nurmet) ja Kristlik Naisüliõpilaste Ühing (hilisem Kristlik Noorte Naiste Assotsiatsiooni Eesti üliõpilasgrupp; Marta Arike).⁴⁸

Eesti Vabariigi toonase siseministri Jaan Hünersoni otsusega 14. aprillist 1927 alustas Eesti Kristliku Üliõpilasühingu kõrval tegevust ka ühingu vilistlaskogu, mille peamiseks ülesanneteks oli toetada vaimselt ja majanduslikult EKÜÜ tegevust, ühendada endiseid ühingu liikmeid ning koondada kõiki haritlasi ühtseks usuliseks tööks. Nende täitmiseks korraldati koosolekuid, ettekandeid ja konverentse.

Kogu liikmeteks võisid olla kõik kõrgkooli lõpetanud. Lisaks liikmestaatusele võisid tegevuses osaleda ka kõik eelnevale kriteeriumile mittevastavad isikud, kes soovisid vilistlaskogu tegevusest osa saada ning kellele omistati toetajaliikme staatus. Liikmeid võttis vastu juhatus, mis koosnes esimehest, abiesimehest, kirjatoimetajast, abikirjatoimetajast ja laekahoidjast. Liikmed võisid sealt lahkuda sarnastel tingimustel kui EKÜÜ liikmed ühingust: a) omal vabal soovil peale oma rahaliste kohustuste (liikmemaks) täitmist kirjaliku avalduse põhjal, b) liikmemaksu maksmata jätmisel kahe aasta vältel või c) üldkoosoleku otsusega, kui nad vilistlaskogu ülesannetele vastu töötasid.

Kogu peamiseks koostegevusvormiks oli üldkoosolek, mis toimus vähemalt üks kord aastas ja oli otsustusvõimeline hoolimata sellest, kui palju liikmeid sellel osales. Üldkoosoleku pädevuses oli kinnitada selle tegevuskava, eelarve ja aruanded, määrata liikmemaksu suurus,

⁴⁸ Lindström 1994.

valida juhatus ja revisjonitoimkonna ning vajadusel teiste toimkondade liikmed ja anda kõikides küsimustes oma lõppotsus. Revisjonitoimkond, mis koosnes kolmest liikmest, valiti üldkoosolekul üheks aastaks. Antud toimkonna ülesanne oli vilistlaskogu tegevuse revideerimine ja aruannete esitamine üldkoosolekule. Lisaks toimkonnale olid olemas osakonnad, mis moodustati väljaspool Tartut elavatest liikmetest. Nii toimkonnad kui osakonnad töötasid üldkoosoleku poolt kinnitatud kodukordade põhjal. Oma sissetulekud saadi peamiselt liikmemaksudest, toetajaliikmete vabatahtlikest aastamaksudest, kingitustest, korjandustest ja muudest erinevatest ettevõtmistest.⁴⁹

EKÜÜ vilistlaskogu liikmeskonna suurus oli tavapäraselt 20 – 30 inimest ning sinna kuulus läbi aastate palju Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK) õpetajaid, nende hulgas Gustav Rutopõld, Villem Tubin, Mihkel Ostrov, Johannes Hasselblatt, August Grünberg, August Ein, Alfred Oebius, Aleksander Kuusik, Johannes Laur, Aleksander Sternfeldt (hilisem Täheväli), Leopold Raudkepp ja EELK esimene piiskop Jakob Kukk.⁵⁰ Vilistlaskogu liikmed võtsid osa EKÜÜ erinevatest tegevusaladest olles aktiivsed ühingu konverentsidel ja kõnekoosolekutel. Samuti aidati ühingat erinevate usuliste publikatsioonide väljaandmisel. Vilistlaskogu oli tegev kuni 1940. aastani.

⁴⁹ EAA 2655-1-1, 1 5-6. EKÜÜ vilistlaskogu põhikiri.

⁵⁰ EAA 2100-19-110.

2. EESTI KRISTLIKU ÜLIÕPILASÜHINGU TEGEVUSALAD

Eesti Kristliku Üliõpilasühingu tegevus seondus suuresti kristliku maailmavaate propageerimisega ühiskonnas. Aastatel 1921 – 1940 tegutseti mitmetes valdkondades, millest peamisteks kujunesid ühingu asutamisest alates piibliringide ja konverentside korraldamine. Nendele lisaks organiseeris ühing meditatsiooniringe, referaadiõhtuid, avalikke kõnekoosolekuid, jumalateenistusi ja kontsert-jumalateenistusi ning andis välja usuteemalisi publikatsioone.

2.1 Piibli - ja meditatsiooniringid

Piibliringide peamiseks ülesandeks oli väikese rühma üliõpilastega keskenduda Piibli uurimisele, mistõttu juba varjastel algusaastatel muutusid piibliringid üheks oluliseimaks ühingu tegevusalaks⁵¹. Antud ringide eesmärk oli süvendada liikmete usulist maailmavaadet ja anda kristlikku kasvatust piiblitõdede toel. Peamine tähelepanu oli neis pööratud Piibli Uue Testamendi lugemisele.

Piibliringid käisid semestri vältel koos iganädalaselt ning kestsid tund aega, mistõttu kujunes sellest üks ühingu peamisi tegevusalasid. Ringe oli vaheldumisi ja korraga, vastavalt liikmete osavõtu arvule kolm – meesring, naisring ja segaring, mille tööst võttis tavaliselt osa 3 – 10 inimest. Iga semestri alguses oli traditsiooniks korraldada üks suurem üldpiibliring, kust võtsid osa kõikide ringide liikmed. Üldpiibliringi juhiks oli tavaliselt palutud keegi Tartu Ülikooli usuteaduskonna õppejõududest või kohalikest vaimulikest. Tavapiibliringe juhtisid vanemad ühingu liikmed. Ringide ettevalmistamiseks kasutati lisaks Piiblile Tartu Ülikooli raamatukogus ja ühingu enda raamatukogus leiduvaid publikatsioone.⁵² Kuna eesti keeles puudusid suuresti kommentaarid Piibli üksikute raamatute kohta, mis oleks võinud abiks olla pühakirja paremal mõistmisel, tõlgiti neid ise vastavalt võimalusele eesti keelde.

Esimene koondumine piibliringidesse sai alguse juba peale 1920. aasta oktoobris peetud koosolekut Tartu Ülikooli aulas, kui 31 koosolekul osalenud üliõpilast otsustasid ühineda ühiseks Piibli uurimiseks. Novembris 1920 moodustati kolm ringi – kaks meesringi 15 liikmega ning üks naisring 8 liikmega, kes otsustasid keskenduda Uues Testamendis olevate

⁵¹EAA 1785-1-19, l 55. Kirjavahetus liikmetega konverentsidest osavõtmise, ametkohuste täitmisest vabastamise ja muus asjus.

⁵² EAA 1785-1-14, l 2.

korintlaste kirjade lugemisele. Ühingu loomise järel 1921. aasta jaanuaris alustas liigete vähesuse tõttu tegevust kaks ringi – üks meesring ja üks naisring, mis keskendusid oma järgnevates kokkusaamistes Uues Testamendis oleva *Pauluse kirja filiplastele* lugemisele.⁵³

Alates 1928. aasta esimesest semestrist hakkas ühing korraldama lisaks piibliringidele ka meditatsiooniringe, mida oli kaks – mees- ja naisringid ning mis kogunesid piibliringidele sarnaselt semestri vältel üks kord nädalas. Ringe korraldati varahommikuti ning need kestsid pool tundi. Osavõtjaid oli ringides tavaliselt 3 – 5 inimest.⁵⁴

Piibliringide korraldamist pidas EKÜÜ enda kõige raskemaks, kuid kõige olulisemaks tegevusalaks. Inimeste seas oli tekkinud umbusk Piibli suhtes, mis oli kujunenud peamiselt seetõttu, et ei olnud püharaamatuga lähemalt tutvunud või kuna pühakiri seab inimestele kindlaid nõudeid, mille järgi oma elu elada.⁵⁵ EKÜÜ seadis piibliringide tegevuse läbi oma eesmärgiks pühakirja sügavama uurimise ja tundmaõppimise, et seeläbi senisest umbusust ning eelarvamustest vabaneda.

2.2 Usulise maailmavaate levitamine

Ühingu oluliseks osaks olid avalikud kõnekoosolekud, mille eesmärgiks oli peamiselt usulise maailmavaate levitamine. Aastate jooksul eristusid kaks koosolekuliiki: 1) rahvakoosolekud Tartus, kuid ka teistes Eesti linnades ja maakohtades (näiteks peeti iga ühingu suvekonverentsi ajal tavaliselt ka üks rahvakoosolek). Nende koosolekutel esinesid ettekannetega nii ühingu üliõpilastest liikmed, vilistlased kui ka külalised. Kõnede sisu oli peamiselt usu temaatikat käsitlev ning kohati populaarteaduslik. Selliseid avalikke rahvakoosolekuid peeti semestris tavaliselt kaks; 2) koosolekud üliõpilaskonnas, mille eesmärgiks oli selgitada üliõpilastele ilmavaatelisi probleeme ja tutvustada ülemaailmset kristlikku üliõpilasliikumist. Antud koosolekutel esinesid välismaalt tulnud külalised, ühingu liikmed, kes rääkisid oma kogemustest välismaa üliõpilasliikumistega ning ülikooli õppejõud. Keskmiselt peeti selliseid koosolekuid aastas kolm.⁵⁶

⁵³ EAA 1785-1-14, l 5.

⁵⁴ EAA 1785-1-20, l 51.

⁵⁵ Üliõpilasleht 1930, nr 11, lk 259.

⁵⁶ EAA 1785-1-20, l 51.

Koosolekutel käsitletavat teemad varieerusid aastati ning puudutasid erinevaid valdkondi. Peamiselt seondusid teemad kristlusega („Rahvusvaheline vendlus ja ristiusk“, „Kristliku üliõpilasliikumise arenemine ja püüded“, „Üliõpilaskond ja kristlik maailmavaade“, „Kristlus ja haritlased“, „Kristlus ja üliõpilased“, „Meie aja usulisest kriisist“, „Religioon isiklikus elus“), üksikud ka eestlaste muinasusuga („Eestlaste muistsest usundist“) ja teiste religioonidega („Budism, panteism ja teism“, „Paganlik Hiina ja ristiusk“). Külalisettekandjatena esinesid antud koosolekutel teiste seas kirikuõpetajad Eestist ning külalised välismaalt nagu Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu sekretärid ja välismisjonärid Conrad Hoffmann ja Margaret Wrong.⁵⁷

Alates 1926. aasta teisest semestrist peeti ühingu iganädalasi, tavaliselt teisipäevaseid referaadiõhtuid, millest võtsid osa ühingu liikmed ja kutsutud külalised. Antud õhtutel olid referentideks üliõpilased, kuid samuti esinesid ettekannetega külalisesinejad.⁵⁸ Oma eesmärgilt ja olemuselt sarnanesid nad eelpoolmainitud avalike kõnekoosolekutega ning erinesid neist ainult selle poolest, et neid peeti kitsamale ringkonnale. Nii puudutasid referaadid peamiselt kristlusega seotud teemasid („Ristiusk ja maailm“, „Kristlane ja maailm“, „Feminism ja Piibel“, „Kiusatused ja nende võitmine“, „Sport ja usuelu“, „Välismisjon“), kuid kasutati ka isikuloolisemat lähenemist („Georg Mülleri elulugu“, „J. Chr. Blumhardt'i elust ja võitlusest“, „Franke elu“). Teisipäevaste referaadiõhtute külalisesinejatena tegid teiste seas ettekandeid Eesti välismisjonär Leonhard Blumer, Saksa misjonär Hans Dannenbaum ja Helsingi ülikooli usuteaduskonna õppejõud Eelis Gulin.⁵⁹

Lisaks avalikele kõnekoosolekutele ja referaadiõhtutele korraldati erinevaid usuliste loengute sarju, mille raames tegid ettekandeid samuti külalised Eestist ja välismailt. EKÜÜ võttis kristliku maailmapildi tutvustamist suure tõsidusega ja üritas seda võimalikult palju ühiskonnas propageerida kaasates selleks oma tegevusse mitmeid nimekaid isikuid. Mitmel korral oli ühingu külaliseks Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu välissekretär Conrad Hoffmann, kes näiteks 17. – 27. märtsini 1928 pidas Tartus terve rea ettekandeid, mis käsitlesid kristlikku ilmavaadet ja üliõpilasi puudutavaid küsimusi („Kristus ja tänapäeva üliõpilane“ (originaalis „*Christus und der moderne Student*“), „Kristlus ja Jeesus Kristus“ („*Das Christentum und Jesus Christus*“), „Jumalaarm“ („*Die Liebe Gottes*“), „Ülemaailmne Kristlik Üliõpilasliit ja välismaade üliõpilased“ („*Der Christliche Studenten-Weltbund und*

⁵⁷ EAA 1785-1-14, 18-9.

⁵⁸ EAA 1785-1-20, 151.

⁵⁹ EAA 1785-1-13. Koosolekuist ja teistest üritustest osavõtjate register.

Ausländische Studenten“), „Risti sõnum“ („*Das wort vom Kreuz*“), „Et kõik oleksid üks!“ („*Ut omnes unum sint!*“)⁶⁰. 16. – 19. oktoobrini 1928 peeti loengusari, kus EKÜÜ külaliseks olid teiste seas teoloog Gustaf Ankar Rootsist.⁶¹

Samuti pidasid usulisi loengutesarju külalised Eestist. Nii peeti näiteks 1937. aasta 17. - 18. ja 21. veebruaril loengute sari, kus tegid ettekandeid Kristliku Noorsootöö juhataja õpetaja Aleksander Täheväli (end. Sternfeldt), kes rääkis teemal „Akadeemiline kodanik valiku ees“, üliõpilased Taimi Kokamägi, Viktor Konsa, Agu Põld, Hillar Põld ja Valentine Ronk, kes rääkisid teemal „Mis on Piiblil öelda meile“ ning kirikuõpetaja Jaan Varik, kes rääkis teemal „Kas on vajalik lepitus Kristuse risti läbi“.⁶²

2.3 Konverentsid

EKÜÜ-I oli traditsiooniks korraldada igal aastal konverentse, kus käsitleti usuga seotud teemasid ning millest võtsid osa nii ühingu liikmed, vilistlased kui külalised Eestist ja välismaalt. Aastate jooksul kujunes välja kolm peamist konverentsivormi – suve-, sügis- ja talvekonverentsid. Peamiseks kujunesid neist suvekonverentsid, mille korraldamise mõte tekkis ühingus välismaade kristlike üliõpilasorganisatsioonide eeskujul, kus selliseid üritusi traditsiooniliselt igasuviselt korraldati.

Suvekonverentse korraldati aastatel 1922-1939 18. korral, peamiselt juulikuus ning erinevates Eestimaa looduskaunites paikades. Kõige enam korraldati neid Ida-Eestis, Virumaal (seitsmel korral), millele järgnesid Tartumaa (viiel korral) ja Harjumaa (kolmel korral) ning Võrumaa ja Pärnumaa (mõlemad ühel korral). Koostöös Läti kristliku üliõpilasliikumisega korraldati erandina üks suvekonverents ka väljaspool Eestit, Lätimaal Siguldas (vt lisa 2).

Konverentse korraldati vastavalt võimalustele erinevates taludes, koolides või mõisates ning nad kestsid tavaliselt neli kuni kuus päeva, mil peeti palvuseid, korraldati piibliringe, kuulati erinevaid kõnesid ja ettekanded ning organiseeriti väljasõite lähiümbrusesse. Traditsiooniliseks oli, et igal konverentsil oli üks üldisem peateema millega seostusid teised konverentsil käsitlevad teemad. Nii jaotus esimese konverentsi peateema „Kristus, tema isik ja tänapäevane üliõpilane“ konkreetsemateks alateemadeks nagu „Millist vagadust nõuab

⁶⁰ EAA 1785-1-27. Koosolekute kutsed ja teadaanded; Dr Hoffmann külastab Tartut. – Üliõpilasleht 1928, nr 3, lk 37.

⁶¹ EAA 2100-19-110.

⁶² EAA 1785-1-27.

Kristus tänapäeva üliõpilaselt“ ja „Teie olete maailma valgus“⁶³ ning viimase konverentsi teema „Sinu sõna on minu jalale lambiks“ alateemadeks nagu „Nälg Jumala sõna järele“, „Sõna vägi“ ja „Elav sõna ja surnud sõna“.⁶⁴ Iga konverentsi viimasel päeval peeti kohalikus kirikus jumalateenistus, millele sageli järgnes tasuline kontsert, kus olid tegevad ühingu liikmed ja külalised. Et kontserdid olid rahalised, võisid neil osaleda kõik soovijad, mistõttu võttis neist osa palju kohalikke elanikke. Kogutud raha läks peamiselt ühingu tegevuse edendamiseks⁶⁵.

Foto 5. EKÜÜ liikmed Rannamõisas mere ääres. 07.07.1923

Suvekonverentsidest osavõtt oli rahaline. Kõige kallim oli konverentsil osalemine 1926. aastal Siguldas (1200 marka)⁶⁶, odavam esimesel konverentsil Alajärvel (300 marka)⁶⁷. Üldiselt jäi konverentsi maksumus aastatel 1922 – 1927 vahemikku 300 – 700 marka ning aastatel 1928 – 1939 4 – 5, 50 krooni.

Suvekonverentsidest osavõtjate arv varieerus aastate lõikes suuresti, 30 osalejast 80-ni. Teadaolevalt oli osavõtjaid kõige enam ühingu kolmandal konverentsil (82), mis toimus Rõuge kirikumõisas ning langes kokku Rõuge kiriku taaspühitsemisega, kõige vähem üheksandal (~ 30), mis toimus Jänedal. Konverentsidel osales kõikidel juhtudel lisaks ühingu

⁶³ EAA 1785-1-15, l 12-16. Suvi- ja talikonverentside materjalid.

⁶⁴ Kristliku üliõpilasliidu suvipäevad toimuvad tänavu Rannamõisas. – Eesti Kirik (edaspidi EK) 1939, nr 25, lk 3.

⁶⁵ Rõuge kiriku uuestipühitsemine. – EK 1924, nr 33, lk 136.

⁶⁶ EAA 1785-1-15, l 74.

⁶⁷ *Ibid.*, l 11.

liikmetele kutsutud külalisi, kelle seas oli mitmeid tuntud Eesti kui ka välismaade kiriku ja usuga seotud inimesi. Sagedased külalised olid EELK piiskop Jakob Kukk, praostid Harald Pöld ja August Grünberg, kirikuõpetajad Alfred Sommer, Ferdinand Jürgenson, Aleksander Leopold Raudkepp, Gustav Rutopöld, Theodor Tallmeister, Aleksander Sternfeldt, Jaan Varik, Jaan Lattik ning Kurt Schultz. Samuti võtsid konverentsidest osa mitmed Tartu Ülikooli õppejõud nagu Hugo Bernhard Rahamägi, Johan Kõpp, Eduard Tennmann ja Peeter Pöld. Välismaalt olid sagedased külalised hõimuvennad soomlased, kelle hulgas oli samuti mitmeid mainekaid Soome usutegelasi, nende seas Helsingi ülikooli õppejõud kirikuajaloos ja hilisem Turu peapiiskop Ilmari Salonen⁶⁸, hilisem Helsingi ülikooli Uue Testamendi professor ja Tampere peapiiskop Eelis Gulin⁶⁹, Soome Kristliku Üliõpilasliidu peasekretär Jakko Railonkoski, teoloog Erkki Niinivaara ja Soome noorsooõpetaja Oke Peltonen (vt lisa tabel 3). Lisaks soomlastele väisasid konverentse teiste seas külalised Lätist (*stud. agr.* Robert Arikis - 1921⁷⁰, *stud.hist.* Gerecht - 1923⁷¹), Rootsist (kooliõpetaja Signe Ericsson, *stud. theol.* Esther Laurell ja Maria Petterson – 1921⁷²), Taanist (dr Prodersen – 1924⁷³), Tšehhoslovakiast (professor *Oktáv* Mikan – 1921) ja Ameerika Ühendriikidest (Ralph W. Hollinger Ameerika Ühendriikide Kristlike Noorte Meeste Ühingust – 1921; ingl. k. *Young Men Christian Association – YMCA*).

Alates 1929. aastast kandsid Eesti Kristliku Üliõpilasühingu konverentsid Kristliku Üliõpilasliidu konverentside nime. Sisuline korraldus jäi aga samaks jätkates kristliku üliõpilasühingu suvekonverentside traditsiooni. 1935. aastast peeti konverentse Kristliku Üliõpilasliidu suvepäevade nime all.

⁶⁸ **Ilmari Johannes Salonen** (1893-1973; aastast 1934 Salomies) oli Soome ajaloolane ja kirikutegelane. Aastatel 1931 – 38 Helsingi ülikooli dotsent ja 1938-1943 professor kirikuajaloos, 1943 – 1951 Viiburi piiskop, 1951-1964 Turu peapiiskop. – Heininen, S. Salomies, Ilmari (1893 - 1973) arkipiispa, Mikkelin piispa, kirkkohistorian professori.

Soome Biograafikeskus. <http://www.kansallisbiografia.fi/kb/artikkeli/3008/> (30.03.2013)

⁶⁹ **Eelis Gideon Gulin** (1893-1975) oli Soome teoloog. Aastatel 1933-1945 oli ta Helsingi ülikooli Uue Testamendi professor, aastatel 1945-1966 Tampere peapiiskop. – Kortegangas, P. Gulin, Eelis (1893 - 1975) Tampereen piispa, eksegetiikan professori.

Soome Biograafikeskus. <http://www.kansallisbiografia.fi/kb/artikkeli/2999/> (30.03.2013)

⁷⁰ EAA 1785-1-15, I 11-16.

⁷¹ EKÜÜ konverents. – Üliõpilasleht 1923, nr 9, lk 129-130.

⁷² EAA 1785-1-15, I 11-16.

⁷³ Eesti Kristliku Üliõpilasliidu suvekonverents Rõuges. – EK 1924, nr 29, lk 119.

Foto 6. Eesti Kristliku Üliõpilasliidu suvekonverentsist osavõtjad, 1929.

Lisaks suvekonverentsidele korraldas EKÜÜ koostöös Kristliku Üliõpilasliiduga ka sügiskonverentse, mis vältasid tavaliselt ühe päeva ja mil tegeleti referaatide kuulamisega ja aruteluga. Sügiskonverentsidest olulisemaks muutusid aga juba Eesti Kristliku Üliõpilasliidu koosseisus 1927. aastast korraldatud talvekonverentsid, mis peeti tavaliselt veebruaris, kestsid 1 – 2 päeva ning muutusid kiiresti traditsioonilisteks talvisteks koosviibimisteks. Talikonverentside sisuline ja korralduslik pool oli sarnane suvekonverentsidele. Konverentsil oli üks üldteema, mis võeti aluseks alateemadele. Lisaks korraldati piibliringe, peeti palvuseid ning tegeleti talispordiga. Viimase tarbeks olid ühingul ostetud ka oma spordivahendid.

Kõik talikonverentsid leidsid aset Tartu maakonnas ning enamuse ajast korraldati neid Kärknas (u 12 km Tartust) ja Kaiaveres (u 30 km Tartust). 1938. aasta kehvad teeolud takistasid selle toimumist Tartust kaugemal, mistõttu otsustati konverents pidada Tartu külje all Ropkas⁷⁴.

Talvekonverentsid leidsid alati sooja vastuvõttu ning nendel osalenute arv jäi teadaolevatel andmetel läbi aastate 30 – 50 vahele. Nii nagu suvekonverentsidest, võtsid ka neist osa ühingu liikmete ja vilistlaste seas mitmed ülikooli õppejõud (H. B. Rahamägi, J. Kõpp), Eesti Evangeelse Luterliku kiriku vaimulikud (H. Haamer, H. Põld, J. Varik) ning külalised välismaalt, peamiselt Soomest (dr Voipio, dr Alanen, õp Simojoki) (vt lisa 3).

⁷⁴ Eesti Kristliku Üliõpilasliidu talipäevad Ropkas, 20. märtsil 1938. – Postimees 1939, nr 75, lk 7.

Foto 7. Eesti Kristliku Üliõpilasliidu konverentsist osavõtjad Kärknas Saare talus.

08.02.1931

Konverentside näol oli tegemist ühingu kõige tuntuma ja populaarsema tegevusvaldkonnaga, mis jäi liikmetele ja külalistele meelde veel kauaks. Nii on ühingu töös osalenud Toomas Pöld hiljem meenutanud, kuidas talle kõige rohkem just suvepäevad meelde jäid⁷⁵. 1939. aasta jäi viimaseks aastaks, kui oli võimalik suvekonverentsi pidada. 1940. aasta suvel Eestis toimunud sündmused seda enam ei võimaldanud. Sõjaoludes saadi 1940. aasta alguses pidada veel talvekonverents, kuid seda teadmata, et see jääb viimaseks konverentsiks EKÜÜ tegevusajal.

2.4 Jumalateenistused ja ülemaailmsed üliõpilaste palvepäevad

Eesti Kristlik Üliõpilasühing korraldas omal algatusel igal aastal mitu jumalateenistust, mille asukohaks olid kas Tartu või teised Eestimaa kirikud, kuid neid organiseeriti ka vabas õhus. Peamiselt toimusid need õppetöö vaheaegadel ning ühingu liikmete kodukoha ümbruses. Paaril korral peeti jumalateenistusi koos teiste kristlike üliõpilasorganisatsioonidega ka Tartu vanglas ning Tartu haigemajades. Lisaks tavajumalateenistustele korraldas ühing kontsert-jumalateenistusi, mille piletihind läks ühingu tegevuse edendamiseks.⁷⁶

⁷⁵ Pöld, T. Vil! Gerhard Kuldvare *in memoriam*. – Lux Aeterna 1952, nr 9, lk 3.

⁷⁶ EAA 1785-1-20, l 53.

Traditsiooniliseks jumalateenistuse ja kontsert-jumalateenistuse ajaks oli iga-aastaste suvekonverentside viimane päev, tavaliselt pühapäev. Ühing korraldas jumalateenistusi teistes Eestimaa kirikutes aga ka väljaspool suvekonverentse. Nii peeti näiteks 1924. aastal kontsert - jumalateenistus Valga kirikus⁷⁷ ning 1930. aastal suvel kaks jumalateenistust Rakvere ja Meriküla kirikutes⁷⁸. Tartus olid peamisteks jumalateenistuse kohtadeks Tartu Ülikooli kirik ja Tartu Pauluse kirik⁷⁹.

Pilt 8. Eesti Kristliku Üliõpilasühingu ja õpetajate rongkäik kirikusse. Aasta teadmata.

Jumalateenistustel olid tavaliselt jutlustajateks ühingu liikmed, usuteaduskonna üliõpilased ja õppejõud. Samuti esinesid kõnedega mitmed tuntud välistegelased. Näiteks pidas 1925. aastal ühingu jumalateenistusel Ülikooli kirikus kõne hilisem Soome peapiiskop dr Aleks Lehtonen Helsingist⁸⁰, 1937. aastal Tartu Pauluse kirikus Oslo Ülikooli usuteaduste professor ja Norra kristliku liikumise üks juhtfigure Ole Hallesley⁸¹. Jumalateenistuse muusikaliste ettekannete eest hoolitsesid nii ühingu liikmed ise kui olid palunud esinema teisi. Näiteks on ühingu kontsert-jumalateenistusel esinenud teiste seas Eesti Üliõpilassegakoos, Ülikoolikoguduse lauluseltsi „Cante Domino“ segakoos, Tartu Pedagoogiumi orkester ning solistidena lauljad Elli Põder-Roht ja Alice Kopli-Wiegandt⁸². EKÜÜ liikmed tegelesid laulmisega ka ühingusiseselt. Ühingu meesliikmed võtsid lisaks osa Akadeemilise Usuteadlaste Meeskoori

⁷⁷ Eestimaa leinas kindralit. – EK 2010, nr 20 (Persoon minevikust)

⁷⁸ EKÜÜ jumalateenistusi Rakveres ja Merikülas. – EK 1930, nr 31, lk 247.

⁷⁹ EAA 1785-1-28. EKÜÜ korraldusel peetud jumalateenistuste laululehed.

⁸⁰ *Ibid.*

⁸¹ EAA 1785-1-27.

⁸² EAA 1785-1-28.

tööst. Alates 1928. aasta sügisest aitasid EKÜÜ liikmed professor Rahamägi soovitusel kaasa Tartu Ülikooli kiriku hommikuste (kell 7.30 – 08.00) ja õhtuste (kell 19.00 – 19.30) palvusetundide korraldamisele muusika ja kiriku valvamise näol.⁸³

Samuti oli üheks ühingu tegevuseks ülemaailmsete üliõpilaste palvapäevade pidamine iga aasta veebruaris. Esimest korda peeti ülemaailmset üliõpilaste palvapäeva 13. veebruaril 1898 Ülemaailmses Kristliku Üliõpilasliidu Keskkomitees. Ülemaailmse liidu toleaege kümne liikmesriigi liikmed olid arvamisel, et sellised ühised palvapäevade pidamised on liidu tegevuses äärmiselt vajalikud. Selle tulemusena kutsusid liidu juhid üles kõikide maade üliõpilasi pidama ühist palvapäeva.⁸⁴ EKÜÜ liikmed hakkasid ülemaailmset üliõpilastele mõeldud palvapäeva pidama alates 1921. aastast⁸⁵ ning ka siin kujunes see pikaajaliseks traditsiooniks. Ühingu ja hiljem Eesti Kristlikus Üliõpilasliidus sai tavaks palvapäevadel pidada ühine palvus ning päeva lõpus õhtune jumalateenistus koos armulauaga⁸⁶.

Jumalateenistused olid head võimalused ühingu ideede ja väärtuste – inimese vaimse hariduse, kõlbelisuse ja moraaltunde – edendamiseks kristlikumas atmosfääris, kirikus endas. Kui teisi ühingu tegevusvaldkondi teostati vastavalt võimalustele erinevates asukohtades, siis jumalateenistuste näol oli tegemist Eestimaa kirikutes peetud koosviibimistega, mis kindlasti lisasid EKÜÜ tegevusele religioosemat mõõdet.

⁸³ EAA 1785-1-8, l 17-18.

⁸⁴ *The Universal Day of Prayer for Students: History.* – World Student Christian Federation <http://www.wscfglobal.org/universalDayOfPrayerForStudents.php> (20.02.2013)

⁸⁵ EAA 1785-1-14, l 5.

⁸⁶ EAA 1785-1-19, l 82.

2.5 Publikatsioonid

Eesti Kristlik Üliõpilasühing tegeles aktiivselt publikatsioonide vahetamisega teiste maade kristlike üliõpilasorganisatsiooniga, kuid omaette tegevusalaks sai ka vaimuliku kirjanduse tõlkimine ja publitseerimine eesti keeles.

Peamiselt vahendati organisatsioonidega uudiskirju, ajakirju ja bulletääne. EKÜÜ oli tihedas kontaktis Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga, mistõttu telliti organisatsioonilt uudiskirja „*Federation News*“, mis ilmus alates 1921. aastast kaks korda aastas ja ajakirja „*Student World*“, mis ilmus kord aastas alates 1908. aastast. Samuti saadeti Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu poolt ühingu üliõpilaste palvapäevade liturgiaid.

Ühingu arvates puudus eesti keeles suuresti hea religioosne kirjandus, mis oleks aidanud üliõpilastel ja ka kõikidel teistel asjast huvitatutel süveneda paremasse pühakirja uurimisse või andnuks ülevaate tähtsamatest usuküsimustest, mistõttu otsustati antud olukorda parandada. Ajavahemikus 1925 - 1936 anti Eesti Kristliku Üliõpilasühingu toimetiste nime all välja kaheksa publikatsiooni, mis keskendusid erinevatele religioossetele teemadele.

Esimene, kirjutatud Eesti hüdroloogi ja bioloogiafilosoofi Evald Oldekop'i poolt, kandis nime „Võhiku mõtteid imetegude, usudogmade ja liberaalse usuteaduse kohta“ (1925). Antud kirjutis püüab mõista võhiku vaatenurgast imetegude seoseid teaduse, religiooni ja liberaalse usuteadusega ning käsitleb kaasaegseid usudogmade reformimise katseid⁸⁷.

Järgmine publikatsioon „Hommikutund Jumalaga“ avaldati viis aastat hiljem, 1930. aastal. Tegemist oli Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasühing kauaaegse juhi John R. Motti poolt koostatud trükisega, milles ta andis lihtsaid näpunäideid edukaks hommikuseks piiblilugemiseks.⁸⁸ Antud publikatsioon oli niivõrd populaarne, et ilmus lausa kahes trükis.

Järgnevatel aastatel publitseeriti veel kuus trükist. 1931. aastal ilmus rootslasest teoloogi Gustaf Ankari „Pattude andestus,“ kus usutletakse küsimustel: Mida üldse mõeldakse andestamisega? Mis eeldustel võib saada pattude andestuse osaliseks ja kuidas saada teada, et patud on andestatud?⁸⁹ 1932. aastal avaldati trükis parun Paul Nicolay koostatud „Markuse evangeelium: praktilisi käsitusjuhiseid piibliringidele.“ Antud trükise eesmärk oli olla

⁸⁷ Oldekop, E. Võhiku mõtteid imetegude, usudogmade ja liberaalse usuteaduse kohta. Tartu, 1925.

⁸⁸ Mott, J. Hommikutund Jumalaga. Tartu, 1930.

⁸⁹ Ankar, G. Pattude andestus. Tartu, 1931.

praktiliseks käsiraamatuks Markuse evangeeliumi uurimisel.⁹⁰ 1934. aastal anti välja kaks publikatsiooni. Neist esimene „Oxford-rühmade liikumisest“ annab ülevaate kristliku liikumise sünnist Inglismaal, Cambridge'i ja Oxfordi ülikoolide juures ning selgitab lühidalt oxford-liikumise üldist olemust kaasajal.⁹¹ Teine, „Kuidas elada võiduelu: ühe tundmatu kristlase poolt“, räägib võiduküllase elu võimalikkusest usaldades Jumalat.⁹² 1935. aastal välja antud Arthur H. Gray „Mees, naine ja Jumal: seksuaalküsimusi lähtudes kristlikult seisukohalt“⁹³ osutus samuti väga populaarseks ilmudes seetõttu kahes trükis. Viimaseks, järjekorras kaheksandaks EKÜÜ poolt välja antud raamatuks oli Paul Nicolay koostatud „Evangeelsed etüüdid: Ristija Johannes. Herodes. Juudas. Andreas ja Peetrus“, mille eesmärgiks oli anda näpunäiteid pühakirja oskuslikumaks lugemiseks, mistõttu ta oma olemuses sarnaneb eelpool nimetatud John R. Motti teosega „Hommikutund Jumalaga“.⁹⁴ Kuigi antud trükised olid lühikesed (keskmiselt 10 – 30 lehekülge, välja arvatud Arthur Gray raamat, milles on 152 lk) annavad nad oma sisu poolest hea ülevaate pealkirjaga vastavatel kristlikel teemadel. Raamatud tõlgiti eesti keelde ühingu liikmete ja vilistlaste poolt.

Ühingul oli oma raamatukogu, mida täiendati vastavalt vajadusele ja majanduslikele võimalustele. Teadaolevalt koosnes see 1928. aastaks paarisajast eksemplarist⁹⁵. Raamatukokku kuulusid lisaks ühingu enda poolt toimetatud trükistele Ülemaailmselt Kristlikult Üliõpilasliidult tellitud teoseid nagu 25 eksemplari Ülemaailmse Liidu hümniraamatut „*Cantate Domino*“⁹⁶. EKÜÜ poolt kõrgelt hinnatud raamatutest võib veel nimetada F. W. Farrari „Jeesuse maapealset elu“ (Tallinn, 1902), W. Bousset'i „Jeesuse elu ja õpetust“ (Tartu, 1882), P. Põllu „Usulist kriisi“ (Tartu, 1932), J. Jeremiase „*Das Evangelium nach Markus. Versuch einer urchristlichen Erklärung für die Gegenwart*“ (Chemnitz, 1928), G. Dehni „*Der Gottessohn. Eine Einführung in das Evangelium des Markus*“ (Berliin, 1931) ning P. Althaus'i ja J. Behm'i toimetatud koguteost Uue Testamendi kohta „*Das Neue Testament Deutsch*“ (Berliin, 1932-1938).⁹⁷

⁹⁰ Nicolay, P. Markuse evangeelium: praktilisi käsitusjuhiseid piibliringidele. Tartu, 1932.

⁹¹ Martin, J. et al. Oxford-rühmade liikumisest. Tartu, 1934.

⁹² Kuidas elada võiduelu? Tartu, 1934.

⁹³ Gray, H. Mees, naine ja jumal. Seksuaalküsimusi lähtudes kristlikult seisukohalt. Tartu, 1935.

⁹⁴ Nicolay, P. Evangeelsed etüüdid. Ristija Johannes. Herodes. Juudas. Andreas ja Peetrus. Tartu, 1937.

⁹⁵ EAA 1785-1-14, 12.

⁹⁶ EAA 1785-1-8, 128.

⁹⁷ Teppan, E. Kirjandust. – Nicolay, P. Markuse evangeelium: praktilisi käsitusjuhiseid piibliringidele. Tartu, 1932, lk 9-10.

2.6 Ühingu aastapäevad ja muud üritused

Eesti Kristlik Üliõpilasühing pidas oma asutamisaastaks 30. oktoobrit, kuna samal kuupäeval oli 1920. aastal toimunud Tartu Ülikooli aulas koosolek, mille järel 31 üliõpilast koondusid ühiseks piibliuurimiseks. Üldiselt oli ühingul tavaks sel puhul organiseerida samal või lähedastel päevadel ühine koosviibimine koos teelauaga,⁹⁸ kuid samas oli juhuseid, kui ühingu aastapäev peeti ühiselt koos jõuluõhtuga alles detsembris⁹⁹.

Suuremalt tähistati EKÜÜ aastapäevi juubeliaastatel. Nii näiteks otsustati korraldada kümnes aastapäev Tartu üliõpilasmaja esindussaalis neljapäeval, 30. oktoobril 1930. Aastapäeva kava nägi ette avamiskõne (mag. Koort), ettekanded EKÜÜ tegevustest (prof. Moora) ja kristliku üliõpilastöö võimalustest ja ülesannetest (rektor prof. Kõpp) ning ühise teelaua ühingu liikmetele, vilistlastele ja kutsutud külalistele lauakõnega (prof. Rahamägi). Külalistena oli aastapäevale kutsutud Soome kristlikke üliõpilasi ja usutegelasi, peamiselt Soome kristliku üliõpilasliikumise seotuid, kes olid eelnevalt EKÜÜ kutsel Eestit külastanud, kuid ka neid, kellest oli teada suuremat kaasaalamist Eesti kristlikule liikumisele. Nii olid kutsutute seas doktorid Gulin ja Lehtonen ning Soome pastorid Tiililä, Virkkunen ja Havas. Samuti saadeti kutse aastapäeval osalemiseks Läti Kristlikule Üliõpilasühingule, Eesti kristlikutele mees- ja naisühingutele, Eesti ja Saksa akadeemiliste usuteadlaste seltsidele, Vene Kristlikule Üliõpilasühingule, Uskliküliõpilaste ringile.¹⁰⁰ Kokku võttis juubelipidustustest osa üle 60 inimese.¹⁰¹ Lisaks ilmus ühingu kümnenda aastapäeva¹⁰² puhul „Üliõpilaslehes“ ning viieteistkümnenda¹⁰³ aastapäeva puhul ajalehes „Eesti Kirik“ mitu ühingu struktuuri ja tegevust tutvustavat artiklit.

Lisaks aastapäevadele korraldati iga-aastaselt koosviibimisi jõulude puhul, mis tavaliselt leidsid aset detsembri esimesel poolel. Jõuluõhtu kavas olid sageli erinevad muusikalised ettekanded, kõned, teelaud, vastastikused kingitused,¹⁰⁴ palve ja mängud¹⁰⁵. 1930. aastatel

⁹⁸ EAA 1785-1-14, l 55.

⁹⁹ EAA 1785-1-13.

¹⁰⁰ EAA 1785-1-8, l 60.

¹⁰¹ EAA 1785-1-13.

¹⁰² Üliõpilasleht 1930, nr 11, lk 259-260.

¹⁰³ EKÜÜ 15. aastane. – EK 1935, nr 43, lk 2.

¹⁰⁴ EAA 1785-1-8, l 28.

¹⁰⁵ *Ibid.*, l 48.

peeti jõulupidusid Eesti Kristliku Üliõpilasliidu siseselt. Ühingu liikmetel oli tavaks käia koos kelgutamas – vastlapäeval ka vastlaliugu tegemas¹⁰⁶.

Foto 9. Eesti Kristlike Üliõpilaste Liidu jõulupeost osavõtjad, detsember 1932.

Esimeses reas keskel istub EKÜÜ „isa“ Hugo Bernhard Rahamägi

EKÜÜ-s väärtustati oma organisatsiooni asutamist, mistõttu oli oluline koht ühingu tegevuses aastapäevade pidamisel. Samuti hinnati kõrgelt omavahelisi sõprussuhteid, mistõttu korraldati üksteisega kohtumiseks erinevaid üritusi.

¹⁰⁶ EAA 1785-1-13.

3. EESTI KRISTLIKU ÜLIÕPILASÜHINGU KONTAKTID TEISTE ÜLIÕPILASORGANISATSIOONIDEGA

Eesti Kristlik Üliõpilasühing oli võtnud ülesandeks läbi oma mitmete tegevusvaldkondade tugevdada inimestevahelisi suhteid, ise õppida ja koos sellega levitada kristlikku õpetust rahva seas. Oma tõekspidamiste propageerimiseks otsisid nad mõttekaaslasi nii Eestist kui välismaalt. 9. aprillil 1921 peetud üldkoosolekul otsustas EKÜÜ astuda kontakti Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga ning teiste maailma kristlike liikumistega¹⁰⁷.

EKÜÜ suhtles mitmete üliõpilasorganisatsioonidega nii eestisesel kui ka rahvusvahelisel tasandil. Nii osales peaaegu kõikidel konverentsidel, mis aastate jooksul Eestis peeti, külalisi ka väljaspoolt Eesti Vabariigi piire ning ühingu esindajad võtsid võimalusel osa teiste üliõpilasorganisatsioonide konverentsidest välismaal. Aktiivsemad olid ühingu suhted meie põhjanaabrite soomlastega ning Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga.

3.1 Kontaktid Eesti kristlike organisatsioonidega

Eestis üritas EKÜÜ olla ühenduses võimalikult paljude kaasaegsete kristlike organisatsioonidega. 1921. aastal, samal päeval kui asutati Eesti Kristlik Üliõpilasühing, alustas tegevust Akadeemiline Usuteadlaste Selts. 1922. aastal loodi Tartus Kristlik Vene Üliõpilaste Ühing, 1925. aastal Kristlik Naisüliõpilaste Ühing ja 1935. aastal Uskliküliõpilaste Ühing. Lisaks üksikorganisatsioonidele tegutses aastatel 1923 – 1940, mis küll ametlikult registreeriti Tartu Ülikooli juures 1925. aastal, kristlike üliõpilasorganisatsioonide ühisorganisatsioon Kristlik Üliõpilaste Liit, mille asutajateks olid 1923. aastal Eesti Kristlik Üliõpilasühing (1923/1925 – 1940) ja Kristlik Vene Üliõpilaste Ühing (1923/1925 – 1933). Hiljem kuulusid liitu veel ka Kristlik Naisüliõpilaste Ühing (1925 – 1930) ja aastast 1933 Akadeemiline Ususteadlaste Selts ja Tartu Saksa Usuteadlaste Selts.¹⁰⁸

Lisaks üliõpilasorganisatsioonidele tehti koostööd ka Eesti Evangeelse Luterliku Kirikuga (EELK), mis ilmnas eelkõige EKÜÜ konverentsidel, kust võtsid 1920. ja 1930. aastatel osa mitmed Eesti kirikuõpetajad. Samuti ilmneb see ühingu vilistlaskogu tegevuses. Kontaktis oldi ka EELK Noorsoo Sekretariaadiga, mille tööst osavõtmiseks EKÜÜ 1928. aastal kutse

¹⁰⁷ EAA 1785-1-7, 1 2. Juhatuse koosolekute protokollide mustandid.

¹⁰⁸ Academia 2003, lk 722.

sai¹⁰⁹. Peamiselt hakkas Eesti Kristliku Üliõpilasühingu suhteid teiste Eesti samalaadsete organisatsioonidega kujundama kuulumine Eesti Kristliku Üliõpilasliidu koosseisu.

3.1.1 Eesti Kristlik Üliõpilasühing Eesti Kristliku Üliõpilasliidu koosseisus

Esialgne mõte moodustada Eestis kristlikke üliõpilasorganisatsioone ühendav organisatsioon kerkis esile 31. jaanuaril 1923 peetud koosolekul, kus osalesid sel hetkel Eestis tegutsevad Eesti, Vene ja Saksa kristlikud üliõpilasorganisatsioonid. Idee algatajaks oli Eesti Kristlik Üliõpilasühing, kes kergitas mõtte esile seetõttu, et olles vaid mõned aastad varem loodud, ei omanud ta Ülemaailse Kristliku Üliõpilasliidu arvates piisavat liikmeskonda iseseisvalt ülemaailmsesse liitu astumiseks.¹¹⁰ Idee autoriks oli aga arvatavasti Ralph Hollinger Ameerika Noorte Meeste Kristlikust Ühingust, kes 31. jaanuarist 12. veebruarini 1923 Eestis viibis¹¹¹. Sellele järeldusele võib tulla seetõttu, et Hollinger saatis oma külaskäigu ajal kirja Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu täitevkomitee sekretärile Ruth Rouse'le Londonisse, kus ta mainis muuseas ka liidu moodustamise ideed. Rouse'i vastus kirjale oli, et kui Tartu kristlikud üliõpilasorganisatsioonid moodustavad ühise Eesti Kristliku Üliõpilasliidu ja vastavad ka teistele ülemaailmse liidu põhikirja nõuetele võivad nad viimase liikmeks astuda. Siinkohal toonitas ta aga, et EKÜÜ-d üksindaseisva organisatsioonina nad ülemaailmsesse liitu vastu võtta ei saa.¹¹² Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu põhikirjas oli sätestatud, et ühes piirkonnast võib liitu astuda ainult üks organisatsioon või liikumine ning seetõttu tahtsid nad sellena arvatavasti näha eelkõige ühist, kõiki kristlikke üliõpilasliikumisi ühendavat organisatsiooni, mis esindaks ülemaailmses liidus kogu Eesti Vabariigi liikumist.

Idee ühisest kristlikust organisatsioonist teostus üsna kiiresti ning selle tulemusena loodi 1923. aasta kevadel Eesti Kristlik Üliõpilasliit, mis pidi toimima Eesti kristlike üliõpilasorganisatsioonide katuseorganisatsioonina ning nende väliseid eesmärke omavahel ühendama. Esialgseteks liidu liikmeteks olid Eesti Kristlik Üliõpilasühing ja Vene Kristlik Üliõpilasühing. Mõlemad üliõpilasühingud säilitasid lisaks ühisele põhikirjale ka enda oma ning jätkasid iseseisvat tööd, väliselt moodustades aga ühise Eesti Kristliku Üliõpilasliidu.¹¹³

¹⁰⁹ EAA 1785-1-7, 1 51-52.

¹¹⁰ EAA 1785-1-24. Kirjavahetus välismaal asuvate kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise ja muus asjus.

¹¹¹ *Ibid.*

¹¹² *Ibid.*

¹¹³ *Ibid.*

Ametlikult registreeriti Eesti Kristliku Üliõpilasliidu põhikiri Tartu Ülikooli Valitsuse juures kaks aastat hiljem, 24. mail 1925.¹¹⁴ 1925. aastal ühines liiduga Kristlik Naisüliõpilaste Ühing ning 1933. aastal Akadeemiline Ususteadlaste Selts ja Tartu Saksa Ususteadlaste Selts (*Theologischer Verein zu Dorpat*)¹¹⁵. Kuigi liitu kuulus mitu aktiivset kristlikku üliõpilasorganisatsiooni, oli peamise eestvedaja roll selles alates asutamisest suurelt osalt Eesti Kristliku Üliõpilasühingu kanda.

Põhikirja kohaselt oli Eesti Kristliku Üliõpilasliidu peamiseks eesmärgiks ühendada erinevaid Eestis tegutsevaid kristlikke üliõpilasorganisatsioone ühiseks kristlikuks tööks, et sel viisil „ /.../ kaasa aidata üksikute rahvusliste organisatsioonide lähenemisele alalhoides nende iseolemist, edendada rahvusvahelist arusaamist; võimalikult palju mees- ja naisüliõpilasi aidata isiklisele lähenemisele Kristuse õpetusega, neile abiks olla piibli lugemisel ja mõistmisel; ühise kodumaa tähtsamaid sotsiaalseid ja majanduslisi küsimusi uurida ja nii palju kui see üliõpilastele võimalik, nende lahendamisele kaasa aidata.“¹¹⁶ Liidu liikmeks võisid astuda kõik Tartu üliõpilasorganisatsioonid, kui nende tegevuse eesmärgid ühtisid liidu tegevuse eesmärkidega. Kui organisatsioon mingil põhjusel liidust lahkus loeti ka selle liikmed sellest lahkunuks.¹¹⁷

Liidu keskseks organisatoorseks vormiks oli keskkomitee, mille töös osales iga liikmesorganisatsiooni kaks esindajat. Keskkomitee tööd juhtis kolmeliikmeline juhatus, kuhu kuulusid esimees, kirjatoimetaja ja laekahoidja, kes kõik valiti komitee liikmete hulgast, kusjuures keskkomitee esimees oli ühtlasi ka kogu liidu esimeheks. Komitee peamiseks töövormiks olid koosolekud, mida peeti keskmiselt kaks korda kuus. Kui mingil põhjusel keskkomitee liige enam selle töös osaleda ei saanud, valiti uus liige samast organisatsioonist, kust oli pärit eelmine liige. Antud komitee peamiseks ülesandeks oli juhtida liidu tööd: pidada kirjavahetust Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga ja teiste sarnaste kristlike organisatsioonidega, korraldada organisatsioonide ühiseid konverentse ja koosolekuid, võtta vastu väliskülalisi ja organiseerida liidu esindajate reise teiste maade kristlike üliõpilaste konverentsidele. Samuti oli keskkomitee pädevuses võtta vastu uusi liikmesorganisatsioone ning korraldada liikmesorganisatsioonide ühist majanduslikku poolt, mille sissetulekud moodustasid peamiselt liikmemaksudest, mis proportsionaalselt seotuna organisatsioonide

¹¹⁴ EAA 1762-1-1, I 1. Eesti Kristliku Üliõpilasliidu põhikiri.

¹¹⁵ Academia 2003, lk 722.

¹¹⁶ EAA 1762-1-1, I 1.

¹¹⁷ *Ibid.*

liikmete arvuga ära jaotatati, annetustest, kingitustest, toetustest ja muudest liidu ettevõtmistest. Komitee pädevuses oli ka liidu likvideerimine. Kõik liikmesorganisatsioonid olid kord aastas kevadsemestril, keskkomitee viimasel koosolekul aruandekohustuslikud andes ülevaate oma organisatsiooni tegevusest viimase aasta vältel.¹¹⁸ Liidu koosseisu kuulus läbi aastate ka erinevaid toimkondi. 1928. aasta sügisel moodustati üliõpilasomaabi toimkond,¹¹⁹ 1934. aastal evangelisatsiooninädala toimkond, konverentsikomitee toimkond ja oikumeeniline toimkond.¹²⁰ Liidu peamised sissetulekud moodustusid peamiselt laululehtede müümisest ja annetustest, mida saadi eeskätt erinevatelt Eesti kogudustelt.¹²¹

Kuna suur osa Eesti Kristliku Üliõpilasliidu tegevusest toimus Eesti Kristliku Üliõpilasühingu eestvedamisel, olid liidu tegevusvaldkonnad sarnased ühingu omadele. Nii korraldati korra nädalas liidu-siseseid piibliringide juhatajate koosolekuid, korra kuus loenguid erinevatel usulistel teemadel, jumalateenistusi Eestimaa kirikutes, ülemaailmse üliõpilaste palvepäeva puhul jumalateenistusi Tartu Ülikooli kirikus ning peeti ühiseid konverentse ja jõuluõhtuid.¹²² Siinkohal tuleb aga mainida, et kuigi konverentse peeti liidu nime all olid need vähemalt liidu algusaastatel jätkuvalt korraldatud Eesti Kristliku Üliõpilasühingu poolt. Võib oletada, et nimeline muutus leidis aset ainult seetõttu, et olla rohkem meele järele Ülemaailmsele Kristlikule Üliõpilasliidule, kes soovis näha Eestis ühtset kristlikku üliõpilasorganisatsioonide kogukonda ning näidata nii Eesti kristlike üliõpilaste ühist meelsust. Teine põhjus võis olla aga puhtalt praktilistel kaalutlustel. Nimelt ei olnud Eesti Kristlikul Üliõpilasühingul mõttekas korraldusliku kui majandusliku poole pealt organiseerida suve jooksul mitut samalaadset konverentsi.

Alates 1931. aastast alustas Eesti Kristlik Üliõpilasliit usulist kasvatustööd lisaks üliõpilasringkonnale erinevates Tartu üldhariduskoolides. Saades alguse usulis-evangeelsetest kohtumistest koolides, mis leidsid sooja vastuvõttu nii õpilaskonna kui õpetajaskonna seas viies selleni, et koolides hakkasid õpilased samuti liidu eeskujul korraldama piibliringe ning usuteemalisi diskussioone.¹²³ Sellega oli liidu tegevus ja selle kristlik meelsus leidnud laiemat kandepinda noorema põlvkonna seas.

¹¹⁸ EAA 1762-1-1, l 2.

¹¹⁹ Jooni Kristliku Üliõpilasliidu omaabi toimkonna tööst. – Üliõpilasleht 1930, nr 3, lk 58.

¹²⁰ EAA 1762-1-4, l 6. Juhatuse koosolekute protokollid.

¹²¹ EAA 1762-1-23. Kassaraamat.

¹²² EAA 1762-1-14. Kirjavahetus välismaade kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise ja muus asjus.

¹²³ *Ibid.*

Liidu koosseis muutus aastate jooksul mitmeti ning ainukesena kuulus kogu tegevusperioodi vältel koosseisu Eesti Kristlik Üliõpilasühing. Kristlik Naisüliõpilaste Ühing likvideeriti liikmeskonna väikese arvu tõttu 1933. aastal¹²⁴ ning reorganiseeriti samal aastal *Young Women Christian Association*'i Eesti osakonna üliõpilasgrupiks.¹²⁵ Väheste liikmeskonna tõttu ei osalenud ta Eesti Kristliku Üliõpilasliidu töös juba alates 1930. aastast. Vene Kristlik Üliõpilasühing, kes oli olnud liidu koosseisus selle asutamisest alates, loeti lahkunuks 1933. aastal, kuna ta ei olnud liidus kaastegev samuti juba 1930. aastast¹²⁶. 1934. aastal likvideeriti Vene Kristlik Üliõpilasühing aga sootuks, kuna ka selle ühingu liikmete arv oli langenud alla 10 inimese¹²⁷. Eesti Kristlik Üliõpilasliit ise tegutses sama kaua, kui teised Eesti üliõpilasorganisatsioonid ehk 1940. aastani, kui 31. juulini väljaantud ülikoolide seaduse muutmise seaduse põhjal likvideeriti kõik Eesti Vabariigis tegutsenud üliõpilasorganisatsioonid alates 01. augustist 1940.

3.2 Kontaktid välismaiste kristlike üliõpilasorganisatsioonidega

Esimestel tegevusaastatel oli Eesti Kristliku Üliõpilasühingu suhted välismaiste kristlike üliõpilasorganisatsioonidega võimalikud suuresti tänu Ülemaailmsele Kristlikule Üliõpilasliidule, kes aitas ühingul luua esimesed vajalikud kontaktid. Algselt oldi ühenduses peamiselt Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu enda ja Skandinaavia kristlike üliõpilasliikumistega ning seda peamiselt vastastikuse informatsiooni saamise eesmärgil. Sellele lisandusid aastate jooksul vastastikused kutsed konverentsidest osavõtmiseks, tervituskirjad Ülemaailmse Üliõpilaste palvepäeva puhul jms. Alates 1925. aastast seoses Eesti Kristliku Üliõpilasliidu ametliku asutamisega arendati seniseid sidemeid edasi moodustatud liidu tegevuse kaudu, kuid säilis ka EKÜÜ omapoolne kirjavahetus.

Eesti Kristlik Üliõpilasliit ja seeläbi Eesti Kristlik Üliõpilasühing olid oma tegevusaastatel ühenduses mitmete välismaiste kristlike üliõpilasorganisatsioonidega lisaks eelpoolmainitud Ülemaailmsele Kristlikule Üliõpilasliidule ja Skandinaavia kristlikele üliõpilasliikumistele ka teiste Euroopa (sh Läti, Poola, Tšehhoslovakkia, Bulgaaria, Saksamaa, Hollandi, Prantsusmaa, Suurbritannia ja Iirimaa), kuid ka Lõuna-Ameerika (Brasiilia), Aasia (Hiina) ja

¹²⁴ Kristlik Naisüliõpilaste Ühing likvideeriti. – Postimees 1933, nr 127, lk 6.

¹²⁵ Academia 2003, lk 722.

¹²⁶ EAA 1762-1-4, l 2.

¹²⁷ Vene Kristlik Üliõpilasühing likvideeriti. – Postimees 1934, nr 125, lk 7.

Okeania (Uus-Meremaa) kristlike üliõpilasorganisatsioonidega. Kirjavahetus teiste riikide organisatsioonidega oli valdavalt saksa ja inglise keeles.

Lisaks kirjavahetusele võeti võimalusel osa teiste riikide konverentsidest, mis aitas suuresti kaasa uute kontaktide tekkimisele ning seniste süvendamisele. Nii võttis juba 1921. aasta suvel Eesti Kristliku Üliõpilasühingu liige *stud. theol.* Margarete Põld osa kahest kristlike üliõpilaste konverentsist Hollandis ja Inglismaal. Neist esimene leidis aset 11. – 16. juulini Kesk-Hollandis, Nunspeet'i lähistel vabas looduses. Konverentsist võttis osa üle 250 inimese, kelle hulgas oli külalisi Indiast, Austriast, Tšehhoslovakiast, Saksamaalt, Taanist, Lätist ja Margaret Põllu näol Eestist.¹²⁸ Konverentsidest teine leidis aset 20. – 26. juulini Põhja-Inglismaal, Derby krahvkonnas. Antud konverentsi näol oli tegemist juba suurema osavõtjate arvuga – ligi 700 – konverentsiga, kust võtsid külalistena osa lisaks Eestile veel Hollandi, Taani, Norra, Rootsi, Poola, Saksamaa, Tšehhoslovakkia, Ungari, Austria, Šveitsi, Rumeenia, Bulgaaria, Egiptuse, Lääne-Aafrika, India, Hiina, Jaapani ja Ameerika Ühendriikide kristlike üliõpilasliikumiste esindajad. Mõlema, nii Hollandi kui Inglismaa konverentsi kava oli oma ülesehituselt sarnane, jagunedes päevade vältel tundide kaupa erinevateks tegevusteks nagu palvused, piibliringid, kõned.¹²⁹ Pole kahtlust, et Eesti Kristlik Üliõpilasühing sai suuresti just nendest konverentsidest eeskuju enda esimese konverentsi korraldamiseks 1922. aastal.

1922. aastal võttis prof. Rahamägi osa Taani Kristliku Üliõpilasühingu suvekonverentsist.¹³⁰ 1925. aastal peeti esimest korda Eestis, Ida-Virumaal Udrias, Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu eestvedamisel, Põhjamaade kristlike üliõpilasjuhtide konverents, kust võtsid osa lisaks Eesti Kristlikule Üliõpilasliidule ka Soome, Rootsi, Läti ja Taani kristlike üliõpilasorganisatsioonide esindajad, kokku üle 30 inimese. Konverentsi juhatas Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu Euroopa sekretär Henry-Louis Henriod Genfist.¹³¹

¹²⁸ Kristlikkude üliõpilaste koosolekult Hollandis. – MK 1921, nr 24, lk 187.

¹²⁹ Inglismaa kristlikkude üliõpilaste konverentsilt. – MK 1921, nr 25, lk 197.

¹³⁰ Ilmaliidu koosolekutelt rahvusvahelise sõpruse edendamiseks kirikute kaudu. – EK 1925, nr 34, lk 268.

¹³¹ Põhjamaade kristlikkude üliõpilasjuhtide konverents Eestis. – EK 1925, nr 36, lk 285.

Foto 10. Põhja-Euroopa riikide Kristlike Üliõpilaste Ühingute juhtide konverentsist osavõtjad
(13.08.1925 - 15.08.1925)

1927. aastal võeti osa Balti riikide kristlike üliõpilasjuhtide konverentsist Lätis, Siguldas.¹³² Ka järgnevatel aastatel võeti aktiivselt osa välismaade kristlike üliõpilasliikumiste konverentsidest. Tähelepanuväärseks võib pidada 1929. aastal Lõuna-Soomes Lahtis toimunud Soome Kristliku Üliõpilasliidu XXIX konverentsi, kus muuhulgas käsitleti teemasid nagu „Jumala valitsus on tulnud lähedale“, „Jumalatul pole rahu“ ja „Kristus inimsüdame uurijana“ ning jätsid oma osalejaterohkuse ja suurepärase korraldusega osalejatele unustamatu mulje. Konverentsist võttis osa 338 inimest, kelles seas oli muuhulgas 212 üliõpilast, 16 teoloogi, 21 filoloogia magistrilt, 7 abiturienti ja 33 õpetajat ning olgu öeldud, et kogu sellest osavõtjaskonnast oli 63% naissoost isikud. Võrreldes neid arve Eesti Kristliku Üliõpilasliidu konverentsidel osalenute arvudega on vahe mitmekordne.¹³³ Eesti Kristliku Üliõpilasühingu ja hiljem Eesti Kristliku Üliõpilasliidu konverentsidest võttis läbi aastate maksimaalselt osa 80 inimest.

1930. aastatel jätkati osalemist meie lähinaabrite kristlike üliõpilasorganisatsioonide konverentsidel. 1932. aastal võttis Eesti Kristliku Üliõpilasliidu esindajana Soome-Rootsi 33. kristlikult üliõpilaskonverentsist osa *stud. theol.* Elmar Teppan, kes lisaks antud konverentsile tutvus kristliku üliõpilasliikumisega lisaks Vaasas peetavale konverentsile ka Helsingis ja

¹³² EAA 1785-1-20, l 52.

¹³³ Muljeid Soome Kristliku Üliõpilasliidu XXIX konverentsilt. – EK 1929, nr 30, lk 236-237.

Tampere.¹³⁴ 1933. aastal võeti osa Põhjamaade kristlikust üli – ja kooliõpilaste konverentsist Lõuna-Soomes Tampere.¹³⁵ 1934. aasta jaanuaris võttis *stud. theol.* Teppan osa järjekorras kolmandast Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu üle-euroopalisest usuteadlaste konverentsist Lõuna-Rootsis, Lundis¹³⁶ ja juulis Kirde-Euroopa Kristlike Üliõpilaste konverentsilt Lätis, Salduses, kus lisaks Teppanile võttis konverentsist osa veel seitse Eesti esindajat.¹³⁷ Ka 1936. aastal toimunud kristliku üliõpilasliikumise juhtide kongressist Helsingis võtsid Eesti kristliku üliõpilasliikumise liikmed osa.¹³⁸ Kutseid oma konverentsidest osavõtmiseks saatsid paljud välismaised kristlikud üliõpilasorganisatsioonid, kuid majanduslikel põhjustel saadi osa võtta vaid vähestest ja sedagi ainult paari saadiku kaudu. Samas aitas see siiski Eesti kristlikel organisatsioonidel paremat ettekujutust saada sarnaste organisatsioonide tööst ning samas luua ka nendega tugevamaid sidemeid. Valdav kogu tegevusperioodi vältel oli suhtlemine Soome Kristliku Üliõpilasliiduga, millega oldi tihedas kirjavahetuses, külastati sageli vastastikuselt konverentse ning seetõttu kujunesid välja püsivamad sõprussidemed.

Soome Kristlik Üliõpilasliit oli asutatud 1897. aastal, mistõttu oli sel 1920. aastaks ette näidata juba peaaegu veerandsajandine tegutsemiskogemus. Ka oli Soome liikumine alates 1897. aastast kuulunud Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu koosseisu. Hugo Bernhard Rahamägi tutvus Soome kristliku üliõpilasliikumisega lähemalt 1920. aasta suvel, Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu konverentsil, kus ta rääkis Soome liikumise esindaja professor Artur L. M. Hjelt'iga¹³⁹ ning seal küpses ka mõte kutsuda vennasrahva kristlikust üliõpilasliikumisest kedagi Eestisse sel teemal rääkima. Hjelt soovitas selleks mag. Gulinit, kes 30. oktoobril koos kahe õpilasega ka Eesti üliõpilaskonnas Soome kristlikku liikumist tutvustas.¹⁴⁰ Seetõttu võibki Soome Kristlikku Üliõpilasliitu pidada otseseks Eesti Kristliku Üliõpilasühingu eeskujuks, millele sai soodustavaks geograafiline lähedus, kuid otsustavaks

¹³⁴ Kristliku Üliõpilasliidu esindaja sõidab Soome. – Postimees 1932, nr 176, lk 5.

¹³⁵ Põhjamaade piiblikust üli- ja kooliõpilaste konverentsist Tampere suvel 1933. – EK 1933, nr 42, lk 332.

¹³⁶ EAA 1762-1-17. Kirjavahetus välismaade kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise ja muus asjus.

¹³⁷ Kristlikud üliõpilased jõudsid tagasi Kirde-Euroopa konverentsilt. – Postimees 1934, nr 236, lk 7.

¹³⁸ Kristliku üliõpilasliikumise juhtide kongress. – EK 1936, nr 45, lk 1.

¹³⁹ Artur L. M. Hjelt (1868-1931) oli Soome teoloog, professor ja kirjanik, kes oli muuhulgas Helsingi Noorte Meeste Kristliku Ühingu esimees 1895-1898, 1904; Soome esindaja Ülemaailmse Noorte Meeste Kristliku Liidu komitees 1902-1931, Põhjamaade Kristliku Üliõpilasliidu komitee liige 1899-1902 ja Soome Kristliku Üliõpilasliidu esimees 1916-1922. – Autio, V-M. Hjelt Arthur Ludvig Mikael. Helsingin yliopiston opettaja- ja virkamiesmatrikkeli 1640-1917. Järvenpäässä pääsiäisenä, 2004, lk 62. http://www.helsinki.fi/keskusarkisto/virkamiehet_2/H-O.pdf (01.04.2013)

¹⁴⁰ Üliõpilasleht 1930, nr 11, lk 259.

Eesti haritlaskonna soojenevad suhted Soomega. Otsest eeskuju Soome liikumisest oli saadud ka EKÜÜ põhikirjas.

Sarnaselt EKÜÜ-le oli Soome Kristliku Üliõpilasliidu põhikirja kohaselt liidu eesmärgiks levitada kristlikku maailmavaadet Soome üliõpilaskonnas ning seeläbi kasvatada peale uut kristlikku põlvkonda, kes aitaksid kaasa kristlike veendumust levitamisele kodumaal ja sellest väljaspool. Liidu asukohana oli märgitud Helsingi ning sellesse võisid astuda kõik Soome kõrgkoolides õppivad kristlikud üliõpilasühingud. Ühing, kes soovis liiduga ühineda, pidi esitama liidu juhatusele vastavasisulise kirjaliku avalduse ja oma põhikirja kavandi, mis vaadati üle järgmisel liikmekoosolekul. Liidu tegevuse paremaks toimimist korraldasidki koosolekud, millel oli kolm alaliiki: a) liidu juhatuse poolt kokkukutsutud tavakoosolekud, mis pidid toimuma vähemalt korra kuus õppeaasta vältel, b) valimiskoosolekud üks kord õppeaasta jooksul aprillis, kus valiti järgnaks tegevusaastaks liidu juhataja, abijuhataja, sekretärid ja laekur, c) aastakoosolek korra aastas veebruaris, kus esitati aastaaruanne liidu tegevuse kohta möödunud aastast, kuluaruanne, revisjoni aruanne ning kinnitati eelarve uueks tegevusaastaks. Aasta – ja liikmekoosolekuist pidi teatatama kolmes Helsingi päevalehes ning liitu kuuluvad ühingutele väljaspool pealinna pidi teatama neist vähemalt nädal aega enne toimumist. Liidu liikmed olid kohustatud maksma liikmesmaksu ning võis endisele või praegusele liikmele, kes edendas silmapaistvalt kristlikku üliõpilasliikumist, kuid ka mingil muul erilisel põhjusel omistada auliikme staatuse.¹⁴¹ Soome Kristliku Üliõpilasliidu moodustasid 1922. aastal Soome Noorte Meeste Kristlik Ühing (*Miesylioppilaiden Kristillinen Yhdistys*), Soome Noorte Naiste Kristlik Ühing (*Naisylioppilaiden Kristillinen Yhdistys*), Rootsi Kristlik Üliõpilasühing Soomes (*Svenska Studenters Kristliga Förening*) ja Akadeemiline Vabatahtlik Misjoniliit (*Akateemisten Vapaaehtoisten Lähetysliito*).¹⁴²

EKÜÜ leidis Soome liikumises eelkõige sarnaseid mõttekaaslasi ning seetõttu kestsid sõlmitud sõprussuhted kogu ühingu tegevusaja.¹⁴³ Lisaks Soomele olid Eesti Kristlikul Üliõpilasliidul katkematud suhted ka Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga.

¹⁴¹ EAA 1762-1-12. Soome Kristliku Üliõpilasliidu põhimäärused ja kirjavahetus välismaade kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise ja muus asjus

¹⁴² EAA 1785-1-23. Kristlike Noorte Meeste ja Kristlike Noorte Naiste Ilmaliidu põhimäärused, Soome kristliku üliõpilasühingu põhikiri ja kirjavahetus välismaal asuvate kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise ja muus asjus.

¹⁴³ Olesk, S. Uus põlvkond hõimutöös. – Kultuurisild üle Soome lahe. Eesti-Soome akadeemilised ja kultuurisuhted 1918-1944. Eesti Kirjandusmuuseum, Tartu 2005, lk 41.

3.2.1 Lähematest kontaktidest Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga

Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu asutamine leidis aset Skandinaavia üliõpilaste konverentsil, mis peeti 13. – 18. augustini 1895 Rootsis, Vadstena lossis. Idee algatajaks oli Ameerika Noorte Meeste Kristliku Ühingu liige John R. Mott, kes üheskoos esindajatega Skandinaavia (Dr Karl Fries ja pastor K. M. Eckhoff), Saksamaa (Dr Johannes Siemsen), Suurbritannia (Dr J. Rutter Williamson) ja misjonimaade (Luther D. Wishard) kristlikest liikumistest otsustasid konverentsi lõpupäevadel, 17. – 19. augustini peetud koosviibimistel, moodustada ühtse Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu. Peamine aeg antud päevadel kuluski liidu põhikirja formuleerimiseks, mis pidi olema töö aluseks kuni peakomitee esimese istungini 1897. aastal Ameerika Ühendriikides.

Esialgsete liidu eesmärkidena sätestati: 1) maailma kristlike liikumiste ja organisatsioonide ühendamise; 2) informatsiooni kogumine kõikide maade usuliste olude kohta ja 3) arendada järgmisi tegevusvaldkondi a) juhtida üliõpilasi, et nad saaksid Jeesuse Kristuse jüngriteks, b) süvendada üliõpilaste hingeelu, c) värvata üliõpilasi ülemaailmsele Jumalariigi levitamisele. Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu töö korraldamiseks ja selle järelvalveks moodustati peakomitee, mille tööst pidi võtma osa kaks liiget igast liidu liikmesorganisatsioonist. Niisiis oli Ülemaailmne Kristlik Üliõpilasliit üles ehitatud võrdsuse printsiibil. See tähendab, et iga organisatsioon sõltumata selle suurusest, tugevusest ja vanusest olid liidusiseselt võrdsed. Liidu esimeseks esimeheks valiti Dr Karl Fries, aseesimeheks Dr Johannes Siemsen, peasekretäriks John R. Mott, välissekretäriks Dr J. Rutter Williamson, laekahoidjaks Luther D. Wishard. Liitu astumiseks pidi liikumisel olema ette näidata kolm täidetud tingimust: 1) liikumine pidi endas hõlmama mitut ülikooli, 2) liikumise põhimõtted pidid olema kooskõlas Ülemaailmse Liidu põhimõtetega ja 3) liikumine pidi näitama püsivuse märke ning sealjuures omama alalist järelvalveorganit.¹⁴⁴

1895. aastal moodustasid Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu viis kristlikku üliõpilasorganisatsiooni: Ameerika Ühendriikide ja Kanada ühine Kristlike Noorte Meeste Ühing (*Young Men's Christian Association Movement of the United States and Canada*), Suurbritannia Kristlik Ülikoolide Liit (*British College Christian Union*), Saksa Kristlik Ülikoolide Liit (*German University Christian Alliance*), Skandinaavia Kristlik Ülikooliliikumine (*Scandinavian University Christian Movement*) ja Misjonimaade Kristlik

¹⁴⁴ Mott, J. R. *The Founding of the Federation. - The World's Student Christian Federation origin, achievements, forecast; achievements of the first quarter-century of the World's student Christian federation and forecast of unfinished tasks.* World's Student Christian Federation, 1920, lk 5-7.

Üliõpilasliikumine (*Student Christian Movement in Mission Lands*). Viimasena nimetatu moodustasid kohalikud kristlikud üliõpilaste kogukonnad mittekristlikes maades. Esimese viie aasta jooksul tulid juurde veel ka India ja Tseiloni (praeguse Sri Lanka), Austraalia ja Uus-Meremaa, Hiina, Korea ja Hong-Kongi, Jaapani ja Lõuna-Aafrika kristlikud üliõpilasliikumised ning Prantsusmaa, Hollandi ja Šveitsi ühine liikumine, mis hiljem jagunes Hollandi-Šveitsi ja Prantsusmaa-Itaalia liikumisteks. Peagi kehtestas liit aga reegli, et ühes piirkonnas võib liitu astuda ainult üks liikumine või liikumiste kooslus. Näiteks kui algselt oli Skandinaavia kristlik üliõpilasliikumine astunud liitu ühtsena, siis 1920. aastaks oli see muutunud neljaks - Norra, Taani, Rootsi ja Soome – üksteisest eraldiseisvaks liikumiseks. 1921. aastaks, kui moodustati Eesti Kristlik Üliõpilasühing, oli liikumisega liitunud piirkondade organisatsioonide sisemine liikmeskond üle 2500 erineva ühingu või liidu, mille liikmete koguarvuks oli üle 200 000 üliõpilase ja õppejõu.¹⁴⁵

Ülemaailmne Kristlik Üliõpilasliit oli konfessioonidevaheline ühendus, mis tähendas, et selle liikmeks võisid olla kõik üliõpilased, kes ükskõik millisesse kristlikusse kirikusse kuulusid, kuid ka sel juhul, kui nad ametlikult ei olnud ühegi kiriku liikmed, aga liidu põhimõtteid järgisid. 1926. aastal Taanis Nybord Strandis peetud liidu peakomitee istungil võeti Ülemaailmsesse Liitu vastu esimesed konfessionaalsed üliõpilasorganisatsioonid: kreekakatoliku usku Vene Kristlik Üliõpilasühing väljaspool Venemaad ja Rootsi vabakirikusse kuuluvate kristlike üliõpilaste grupp. Liit ei tunnistanud rahvuselisi ning rassilisi erinevusi, vaid tunnistas kristluse põhimõtte järgi kõik rahvad võrdseteks.¹⁴⁶

Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga liitumise idee kerkis Eesti Kristlikus Üliõpilasühingus esile juba 1921. aastal ning nii esitati peagi liidule ka vastavasisuline avaldus. 1922. aastal Ülemaailmse Liidu peakomitee koosolekul Pekingis oli avaldus päevakorral. Liidu vastuseks oli aga, et sel ei ole tavaks organisatsioone nii varajases tegutsemisjärgus, kui seda oli antud ühing, vastu võtta. Seetõttu anti mõista, et nad peaksid ootama aasta või kaks, enne kui nad võiksid liidu täieõiguslikuks liikmeks kandideerida. Ühtlasi andnuks see aeg vastastikuse võimaluse üksteise tegevusega paremini tutvuda. Samas lubas liit omalt poolt ühingu aidata ja abistada nagu see juba oleks liidu liikmestaatuses.¹⁴⁷ Antud lubadust liit ka pidas võimaldades alles oma kujunemisjärgus EKÜÜ-l luua sidemeid välismaiste kristlike

¹⁴⁵ Mott, J. R. *Growth of the Federation Organization. - The World's Student Christian Federation origin, achievements, forecast; achievements of the first quarter-century of the World's student Christian federation and forecast of unfinished tasks. World's student Christian federation, 1920*, lk 7-8.

¹⁴⁶ EAA 1785-1-14, 11.

¹⁴⁷ EAA 1785-1-23.

üliõpilasorganisatsioonidega ning tutvuda nende tööga esindajate kaudu, milleks liit toetas majanduslikult nende sõitu Eestisse.

Samuti andis Ülemaailmne Kristlik Üliõpilasliit võimaluse Eesti liikumise esindajatel osaleda oma peakomitee istungitel, mis olid leidnud aset juba 1897. aastast alates, mil esimene peeti Ameerika Ühendriikides East Northfieldis. Seejärel korraldati istungeid erinevates maailma piirkondades: 1898 Saksamaal Eisenachis, 1900 Prantsusmaal Versailles', 1902 Taanis Sörös, 1905 Hollandis Zeistis, 1907 Jaapanis Nikkos, 1909 Inglismaal Oxfordis, 1911 Türgis Konstantinoopolis (tänapäeva Istanbulis), 1913 Ameerika Ühendriikides Princetonis, 1920, 1922 Hiinas Pekingis, 1924 Inglismaal High Leighs, 1926 Taanis Nyborg Strandis, 1928 Indias Mysores, 1932 Hollandis Zeistis, 1935 Bulgaarias Chamcorias, 1938 Prantsusmaal Bievres ning jätkuvad tänapäevani, viimane leides aset 2008. aastal Kanadas Montrealis.¹⁴⁸ Eestist viibis esimest korda esindaja 1920. aastal Šveitsis St. Baetenbergis peetud istungil, kus Hugo Bernhard Rahamägil tekkis ka Eesti Kristliku Üliõpilasühingu moodustamise idee. Teistest istungitest võeti osa vastavalt majanduslikele võimalustele ja eelkõige geograafilisele lähedusele, mistõttu teadaolevalt Eesti liikumise esindajad väljaspool Euroopat aset leidnud istungitel ei osalenud.

Kuigi Eesti Kristlik Üliõpilasühing ja Eesti Kristlik Üliõpilasliit olid pidevas ühenduses Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga, ei saanud nad kunagi liidu täieõiguslikuks liikmeks. Kui alguses toodi põhjuseks põhikirjas olev piirkondliku liikumise ühtsus, siis peale selle punkti täitmist toodi Ülemaailmse liidu poolt ettekäändeks liigete vähesus. Samuti oli raskendatud teise suuremasse ühendusse – Põhjamaade Kristlikkuse Üliõpilasliitu astumine, kuna liikmetelt nõuti rootsi keele oskust.¹⁴⁹ 1930. aastateks oli Eesti Kristlikust Üliõpilasliidust saanud ainult Ülemaailmse liidu kirjavahetajaliige. Samas muutus ka Eesti liikumise suhtumine Ülemaailmse liidu suhtes ning soov liituda antud organisatsiooniga muutus teisejärgulisemaks, kuna leiti, et viimane on oma tegevuses järjest enam kultuuriline kui religioosne ühendus. Seetõttu otsustasid nad kõrvalt jälgida Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu edasisi arenguid.¹⁵⁰

EKÜÜ-l olid aktiivsed suhted nii Eesti kui teiste maailma kristlike üliõpilasliikumistega. Eestis suheldi rohkem organisatsioonidega, mis kuulusid Eesti Kristliku Üliõpilasliidu

¹⁴⁸ *List of World Student Christian Federation Global Meetings 1895-2008. – What is the General Assembly?* <http://ga.wscfglobal.org/node/50> (10.03.2013)

¹⁴⁹ EAA 1785-1-20, 12.

¹⁵⁰ EAA 1762-1-17.

koosseisu, välismaadest geograafiliselt lähemalasuvate nagu Skandinaavia ja Läti, vähem Euroopast väljaspool asuvate üliõpilasorganisatsioonidega. Kõige enam läviti Soome Kristliku Üliõpilasliidu ja Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga, kellest saadi eeskju ka enda organisatsiooni paremaks toimimiseks.

1939. aastal alanud Teine maailmasõda ja sellega seotud sündmused Eestis ja mujal maailmas katkestasid suhted Eesti ja välismaisete kristlike liikumiste, 1940. aastal Eesti üliõpilasorganisatsioonide likvideerimine ka Eesti kristlike liikumiste vahel. 1940. aasta suvel toimunud muutused Eesti okupeerimise järel Nõukogude Liidu poolt viisid suurte muudatusteni ka Eesti ülikoolides. 31. juulil andis alates juunipöördest siseministri ametis olnud Maksim Unt, kes 27. juulist – 15. augustini 1940. aastal oli Presidendi kohusetäitja Johannes Varese Moskva viibimise ajal ka Presidendi ülesannetes, välja Ülikoolide seaduse muutmise seaduse, millega tühistati senised seaduse §§ 94 – 108, seega kõik üliõpilaskonna ja üliõpilasorganisatsioonide tegevust reguleerinud paragrahvid.¹⁵¹ Sellega lõpetasid ametlikult tegevuse teiste organisatsioonide seas ka Eesti Kristlik Üliõpilasühing ja Eesti Kristlik Üliõpilasliit. Nõukogude Liidu ateistlikus meelsuses likvideeriti 1940. aastal Tartu Ülikoolis ka usuteaduskond. 1941. aastal arreteeriti ja hukati süüdistatuna revolutsioonilises tegevuses ühingu asutaja EELK piiskop Hugo Bernhard Rahamägi¹⁵². Okupatsioonivõimude käes leidsid otsa veel mitmed endised EKÜÜ liikmed (Karl Tiedt, Nikolai Masing).

Saksa okupatsiooni ajal, aastatel 1941-1944, Tartu Ülikooli usuteaduskonda ei taasavatud, kuid EELK sai loa avada kirikuõpetajate ettevalmistamiseks Usuteadusliku Instituudi. EKÜÜ liikmed, kes ei tahtnud leppida laialisaatmisega nägid saksa võimu näol samuti võimalust, et oma ühing taastada. 28. juulil 1943 esitas EKÜÜ viimane esimees Hillar Põld Tartu Ülikooli rektori kaudu avalduse Tartu prefektile, kus palus anda ühingule loa tegevuse taastamiseks,¹⁵³ mida aga ei saadud.

Teise Nõukogude okupatsiooniga, mis sai alguse 1944. aasta sügisel jätkas NSV Liit oma senise usuvastasuse näitamist. 1946. aastal kehtestati Eesti NSV-s täielik usulise kirjanduse keeld ning 1948. aastal tabas Eestit üleliiduline usuvastane kampaania, mille käigus ülikoolist sunniti lahkuma usklikke üliõpilasi. Ülikooli õppejõududel ja üliõpilastel keelati kirikus

¹⁵¹ Ant, J. Hiio, T. Sovjetiseerimine ja struktuurimuutused. – Piirimäe, H., *et al.* Universitas Tartuensis 1632 – 2007. Tartu Ülikooli Kirjastus, 2007, lk 425 (Tartu Ülikool esimese nõukogude liidu okupatsiooni ajal).

¹⁵² Vihuri, 2007, lk 338.

¹⁵³ EAA 2100-19-110.

käimine ning usupühade- ja tähtpäevade tähistamine.¹⁵⁴ Usuvastatus jäi Nõukogude Liidus püsima ka järgnevatel kümnenditel hakates näitama paranemise märke alles 1980. aastatel, kui esimese uue ilminguna lubati peale 36 aastast keeluaega kirikutel taas usulist kirjandust avaldada.¹⁵⁵

Teise maailmasõja ajal toimunud põgenemine Eestist ja Balti riikidest tervikuna viis läände kümneid tuhandeid inimesi, nende hulgas lahkusid mitmed varem EKÜÜ ridadesse kuulunud Rootsi (Johan Kõpp, Richard Koolmeister) või Saksamaale (Toomas Põld, Oskar Juul, Artur Võõbus, Mart Morats, Elmar Pähn, Herbert Niiler, Konrad Veem), kust hiljem rännati peamiselt edasi Ameerika Ühendriikidesse, Kanadasse ja Austraaliasse. Kristlik üliõpilasliikumine aga ei kadunud okupatsioonide tõttu täielikult, vaid jätkus paguluses. Nii asutati Saksamaal, Annabergis 1947. aastal Balti Kristlik Üliõpilasliit (*Baltischer Christlicher Studentenbund*), mis koondas endas eesti, läti ja leedu üliõpilasi ning jätkas usulise maailmapildi propageerimist noorte hulgas. Liidu töös osalesid teiste seas Toomas Põld ja Johan Kõpp. Liit tegutseb *Baltischer Christlicher Bund*-i nime all Bonnis tänapäevani.¹⁵⁶ 1940. aastal likvideeritud Eesti Kristlik Üliõpilasühing pidi oma taasasutamist kodumaal ootama rohkem kui 60 aastat, kuni viimaks saabus selleks sobiv võimalus taasiseseisvunud Eesti Vabariigi näol.

¹⁵⁴ Piirimäe, H. Läbi kolme okupatsiooni vaba Eestini. – Piirimäe, H. Vivat Academia, 2007, lk 121 (Teine Nõukogude okupatsioon).

¹⁵⁵ Salo, V. Nõukogude okupatsioon 1975-91. – Sild, O. Salo, V. Lühike Eesti kirikulugu, Tartu 1995, lk 166.

¹⁵⁶ *Baltischer Christlicher Bund. - Haus Annaberg. Tagungsstätte und Studentenwohnheim in Bonn* <http://www.annaberg.de/index.php/bcsb.html> (29.04.2013)

KOKKUVÕTE

Eesti Kristliku Üliõpilasühingu loomist soodustasid rahvusvahelised, seal hulgas eriti Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu ja Soome kristliku üliõpilasliikumise eeskujud. Ühingu moodustamise idee eestvedajaks oli tollane Tartu Ülikooli usuteaduskonna süstemaatilise usuteaduse õppejõud Hugo Bernhard Rahamägi, kes oli eelnevalt tutvunud Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu ja Soome Kristliku Üliõpilasliidu põhimõtetega ning soovis sarnast organisatsiooni luua ka Eestis. 30. oktoobril 1920 Tartu ülikooli aulas toimunud koosoleku tulemusena, kus Eesti üliõpilaskonnale tutvustasid oma liikumise aluseid Soome Kristliku Üliõpilasliidu liikmed magistrant Eelis Gulin ning üliõpilased Varen ja Paloheimo, ühinesid 31 üliõpilast, et koos sügavamalt keskenduda Piibli uurimisele.

1921. aasta jaanuaris otsustati hakata seniste piibliringide kõrval välja töötama püsivamat korraldust, misjärel 19. jaanuaril peetud koosolekul otsustati asutada Eesti Kristlik Üliõpilasühing. Ühing registreeriti Tartu Ülikooli Valitsuse juures 19. aprillil 1921. Asutajaliikmete seas olid peale ühingu idee autori Hugo Bernhard Rahamägi veel usuteaduse korraline professor Johan Kõpp ja võrdleva usuteaduse dotsent Eduard Tennmann ning tollased üliõpilased *stud. theol.* Salme Klaos, Siegfried Aaslava, Gustav Rutopõld, Armilde Sopp, Georg Kimmel, August Ein, Alfred Kõiv, Margarete Põld ja Otto Luberg, *stud. phil.* Harry Moora, Marie Kuiv ja Eleonore Kutsar, *stud. math.* Elisabet Lübek, Marta Mekler ja Saara Kallik, *stud. chem.* Otto Jürgenson, Otto Lellep ja Joosep Aavik, *stud. jur.* Georg Meri ning *stud. med.* Linda Georgin.

Antud ühingu nagu samas ka kõikide teiste üliõpilasorganisatsioonide eesmärk oli peamiselt kasvatuslik. Oma tegevuse kaudu üritati süvendada Eesti üliõpilaskonnas religioosset maailmavaadet ning seeläbi aidata usulisel liikumisel ühiskonnas ka laiemalt levida. Oma olemuselt pidi see olema kohaks, kus said koos käia kõik inimesed, kes olid huvitatud usuliste küsimuste arutamisest ning kes soovisid võtta endale elusuuna, mis oleks tihedamalt seotud kristlusega. EKÜÜ deviisiks oli lause Piiblist (Joh 17:21) „*Ut Omnes Unum Sint*“ („Et kõik oleksid üks“). Lisaks motole oli ühingul ka oma lipp.

EKÜÜ liikmeks võisid põhikirja alusel astuda kõik Eesti Vabariigi akadeemilised kodanikud sõltumata nende rahvusest, usutunnistusest ja maailmavaatest. Hääle- ja valimisõigus oli aga ainult nendel liikmetel, kes olid Tartu Ülikooli nimekirjas. Ühingu eestseisuseks oli viieliikmeline juhatus, mille moodustasid esimees, abiesimees, kirjatoimetaja, laekahoidja ja

raamatukoguhoidja, kes valiti salajasel hääletusel ühingu aastakoosolekul üheks aastaks. Ühingul oli kogu oma tegevusaja vältel 14 esimeest, kellest kõige kauem oli ametis *stud. phil* ja hilisem *mag. phil* Agu Põld (aastatel 1933-1935; 1936-1938).

Ühingu üldine liikmete arv jäi 19 tegevusaasta vältel 20 – 60 inimese vahele. Kõige rohkem oli läbi aastate liikmeid usuteaduskonnast ja filosoofiateaduskonnast, kuid arvukalt olid esindatud ka arstiteaduskond, matemaatika-loodusteaduskond, õigusteaduskond ja füüsika-keemiateaduskond. 1927. aastal alustas tegevust ka ühingu vilistlaskogu. Oli tavapärane, et EKÜÜ tegevusest võtsid osa mitmed perekonnaliikmed ning mõnikord ka lausa suguvõsa, mille heaks näiteks on perekond Põld. Aastate vältel olid ühingus tegevad kirikuõpetaja Harald Põld (1874 – 1939), tema vend, teoloogiharidusega eesti kooli-, karsklus- ja riigitegelane Peeter Põld (1878 – 1930) ning nende õde Margarete Põld (1892 – 1948). Samuti ei jäänud tegevusest eemale perekonna noorem põlvkond. Ühingus olid tegevad Peeter Põllu pojad Agu (1909–1966) ja Toomas (1920) ning tütar Lehte Kai (1912 – 1999) ja samuti Harald Põllu poeg Hillar (1911 – 1980).

Ühingu vahetas oma tegevusaastatel sageli asukohta tegutsedes Vanemuise, Vallikraavi, Kastani, Õpetaja, Roosi ja Pepleri tänaval. Lisaks üüriti alates 1926. novembrist kuni ühingu likvideerimiseni ruume Tartu üliõpilasmajas.

EKÜÜ oli aastatel 1921 – 1940 tegev mitmetes valdkondades, millest peamisteks kujunesid ühingu asutamisest alates piibliringide ja erinevate konverentside korraldamine. Nendele lisaks organiseeris ühing meditatsiooniringe, referaadiõhtuid, avalikke kõnekoosolekuid, jumalateenistusi ja kontsert-jumalateenistusi ning andis välja usuteemalisi publikatsioone. Läbi oma tegevusalade üritas EKÜÜ tugevdada inimeste omavahelisi suhteid, ise õppida ja koos levitada kristlikku õpetust.

Ühingu peamisteks sissetulekuallikateks olid ühingu liikmemaks, toetused ja rahalised kontsert-jumalateenistused. Alates 1920. aastate teisest poolest korraldas ühing kulude tarbeks ka korjandusi. Ühingu liikmemaks varieerus aastati. Selle algseks summaks oli sada eesti marka, peale 1928. aasta rahareformi vastavalt üldkoosoleku otsustele üks või kaks eesti krooni. Oma tegevusaastatel saadi lisaks toetusi Eesti riigivanemalt, haridusministeeriumilt, ühingu vilistlaskogult kui ka erinevatelt Eesti kogudustelt ning üksikisikutelt. Peamised väljaminekud olid seotud ruumide üürimisega ning erinevate ühingu tegevusalade - koosolekute, jumalateenistuste, konverentside ja väljasõitude korraldamisega, kirjanduse publitseerimisega ning külaliste vastuvõtmisega.

EKÜÜ suhtles mitmete üliõpilasorganisatsioonidega nii eestisesel kui ka rahvusvahelisel tasandil. Nii osales peaaegu kõikidel konverentsidel, mis aastate jooksul Eestis peeti, külalisi ka väljaspoolt Eesti Vabariigi piire ning ühingu esindajad võtsid võimalusel osa teiste üliõpilasorganisatsioonide konverentsidest välismaal. Eriti aktiivsed olid ühingu suhted meie põhjanaabrite soomlastega ning Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga.

Eestis üritati olla ühenduses võimalikult paljude kristlike organisatsioonidega, mis olid suuresti nagu antud ühing Eesti Vabariigi algusaastatel Tartu Ülikooli juurde asutatud. Nii suheldi muuhulgas Akadeemilise Usuteadlaste Seltsi, Kristlik Vene Üliõpilaste Ühingu, Kristliku Naisüliõpilaste Ühingu ja Uskliküliõpilaste Ühinguga. Lisaks üksikorganisatsioonidele tegutses aastatel 1923 – 1940 (ametlikult al. 1925) kristlike üliõpilasorganisatsioonide ühisorganisatsioon Kristlik Üliõpilaste Liit, mille idee algatajaks EKÜÜ oli. Läbi aastate kuulusid liitu EKÜÜ (1923/1925 – 1940), Kristlik Vene Üliõpilaste Ühing (1923/1925 – 1933), Kristlik Naisüliõpilaste Ühing (1925 – 1930) ja aastast 1933 Akadeemiline Ususteadlaste Selts ja Tartu Saksa Usuteadlaste Selts. Eesti Kristliku Üliõpilasliidu koosseisus korraldati koostöös teiste liikmesorganisatsioonidega piibliringide juhatajate koosolekuid, korra kuus loenguid erinevatel usulistel teemadel, jumalateenistusi erinevates Eestimaa kirikutes, ülemaailmse üliõpilaste palvapäeva puhul jumalateenistusi Tartu Ülikooli kirikus ning peeti ühiseid konverentse. Alates 1931. aastast alustas Eesti Kristlik Üliõpilasliit usulist kasvatustööd lisaks üliõpilasringkonnale ka erinevates Tartu üldhariduskoolides. Lisaks osalesid ühingu töös ka mitmed Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku õpetajad.

EKÜÜ suhtlemise arendamine välismaiste organisatsioonidega oli algaastatel võimalik suuresti tänu Ülemaailmsele Kristlikule Üliõpilasliidule, kes varustas ühingut vajalike esimeste kontaktidega. Algselt oldi ühenduses peamiselt Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu enda ja Skandinaavia kristlike üliõpilasliikumistega. Alates 1925. aastast seoses Eesti Kristliku Üliõpilasliidu ametliku asutamisega arendati seniseid sidemeid edasi moodustatud liidu tegevuse kaudu, kuid säilis ka EKÜÜ omapoolne kirjavahetus. Ühenduses oldi peamiselt Euroopa (sh Soome, Rootsi, Läti, Poola, Tšehhoslovakkia, Bulgaaria, Saksamaa, Hollandi, Prantsusmaa, Suurbritannia ja Iirimaa), kuid ka Lõuna-Ameerika (Brasiilia), Aasia (Hiina) ja Okeaania (Uus-Meremaa) kristlike üliõpilasorganisatsioonidega ning vastavalt võimalustele võeti osa Euroopas toimunud konverentsidest. Valdav kogu tegevusperioodi vältel oli suhtlemine Soome Kristliku Üliõpilasliiduga, millega oldi tihedas kirjavahetuses, külastati sageli vastasikusest konverentse ning seetõttu kujunesid välja püsivamad sõprussidemed.

Lisaks Soomele olid EKÜÜ katkematud suhted ka Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliiduga. Ühingu rahvusvahelised suhted lõppesid Nõukogude Liidu okupatsiooni kehtestamisega 1940. aasta suvel.

Eesti Kristlik Üliõpilasühing ja Eesti Kristlik Üliõpilasliit said ametlikult tegutseda kuni 31. juulini 1940, kui 21. juulil Eestis väljakuulutatud Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ja selle siseministri Maksim Unt poolt välja antud Ülikoolide seaduse muutmise seadusega Eesti üliõpilasorganisatsioonid likvideeriti. Ühingu liikmed üritasid Saksa okupatsiooni tingimustes 1943. aastal ühingat taastada, kuid see ebaõnnestus. Võimalus ühingat taastamiseks tekkis alles Nõukogude Liidu okupatsiooni lõppedes, 1990. aastate alguses.

EKÜÜ kultuuriajalooline tähtsus oma ajas ilmneb peamiselt oma tegevusvaldkondade kaudu teostatus. Ühing võttis oma eesmärgiks laiendada liikmete ja laiema kuulajaskonna teoloogilisi teadmisi, mis lisaks Piibli süvendatud uurimisele haarasid ka teiste usuvoolude tundmaõppimist. Kristliku vaatenurga läbi üritati avardada enda ja teiste silmaringi ning omastada üldist maailmatunnetust tuues esile kristliku õpetuse põhiväärtusi nagu usk, kõlblus ja ligimesearmastus. Väärtusi, mida ka tänapäeva ühiskond peaks rohkem hindama.

SUMMARY Estonian Christian Student Association 1921 – 1940

The gaining of Estonia's independence in 1918 and the reopening of the University of Tartu as an Estonian – language institution in 1919 helped to develop the premises for new Christian student organizations. In the summer of 1920 Hugo Bernhard Rahamägi, docent of the theological faculty in the University of Tartu, had an opportunity to visit the World Student Christian Federation's (WSCF) conference in St. Beatenberg, Switzerland. WSCF, the first international student organisation, was formed at a meeting of student leaders from ten North American and European countries in 1895 at Vadstena Castle, Sweden. The founders included John R. Mott (U.S.), J. Rutter Williamson (U.K.), Martin Eckhoff (Norway), Luther D. Wishard (U.S.), Johannes Siemsen (Germany) and Karl Fries (Sweden). In that conference Rahamägi came up with an idea to form a student Christian association also in Estonia.

On the 30th of October 1920 Rahamägi organised a meeting held at the assembly hall of the University of Tartu where three guests from the Finnish Christian student movement, including Eelis Gulin introduced the basis of the Finnish movement. On the same meeting, 31 students of the University of Tartu joined together to concentrate on the deeper study of the Holy Bible. In the January of 1921 these students decided to form a more permanent organisation taking an example from mainly the Finnish movement. This led to the formation of the Estonian Christian Student Association (ECSA). The Association was registered at the Government of the University of Tartu on the 21st of April 1921. The 24 founder members of the Association were Hugo Bernhard Rahamägi, professor Johan Köpp and docent Eduard Tennmann from the University of Tartu's theological faculty and students *stud. theol.* Salme Klaos, Siegfried Aaslava, Gustav Rutopõld, Armilde Sopp, Georg Kimmel, August Ein, Alfred Kõiv, Margarete Põld and Otto Luberg, *stud. phil.* Harry Moora, Marie Kuiv and Eleonore Kutsar, *stud. math.* Elisabet Lübek, Marta Mekler and Saara Kallik, *stud. chem.* Otto Jürgenson, Otto Lellep and Joosep Aavik, *stud. jur.* Georg Meri and *stud. med.* Linda Georgin.

The Association's main purpose was educational. It tried to deepen the religious outlook of life and help to establish the religious movement in a wider society. In its nature it was a place, where people who were interested in discussing religious questions could go and with that take a direction of life hand in hand together with Christ. The motto of the Association was "Ut Omnes Unum Sint"—"that they all may be one" (John 17:2).

The bases of the Association's membership were stated in its constitution. Everyone who was an academical citizen of the Republic of Estonia could be a member despite their nationality, confession or worldview, but only members from the University of Tartu had a right to vote. The Association formed externally a united association, but in its internal arrangement was divided into male and female sections. The Association's board of directors consisted of 5 members – a chairman, a vice-chairman, a secretary, a treasurer and a librarian. The first board of directors was selected in the spring of 1921 and it consisted of Hugo Bernhard Rahamägi (chairman), Marie Kuiv (vice-chairman), Harry Moora (secretary), Elisabeth Lübek (treasurer) and Georg Meri (librarian) and the last one in the autumn of 1939 which consisted of Hillar Põld (chairman), Konrad Veem (vice-chairman), Lona Lebedorf (secretary), Toomas Põld (treasurer) and Arved Paul (librarian). In its years the Association had 14 chairmen. The position was held the longest by Agu Põld, who was chairman in the years 1933-1935 and again in 1936-1938.

The total membership of the Association from the years 1921 – 1940 consisted of 20 to 60 members. Most of them came from the faculties of theology and philosophy, but represented where also the faculties of medicine, mathematics and nature, law, physics and chemistry. From the years 1927 to 1940 the Association had a body of Alumni, which had its own constitution and an adjusted membership. It is interesting that the Association had many members from the same family, its best example being the Põld family. Throughout the years members were Harald Põld (1874 – 1939), who was an Estonian church minister, his brother Peeter Põld (1878 – 1930), who was a theologian and a famous Estonian university and state person and also their sister Margarete Põld (1892 – 1948), who was the Association's chairman for a year in the 1920s. Active members of the Association were also Peeter Põld's sons Agu (1909 – 1966) and Peeter (1920) who also in their later life became ministers and Peeter's daughter Lehte Kai (1912 – 1999). The Association's last chairman was Harald's son Hillar (1911 – 1980).

The Association had a large range of activities. It organised Bible study and meditation circles, different conferences, open speech meetings, report-evenings, church services and published religious publications. Through its activities the Association tried to strengthen the relationship of its members, to learn and to spread Christian doctrines and to point out the values of Christian morality. The Association also made contacts with other similar organisations in Estonia and also abroad. In Estonia the Association came up with the idea to establish an organisation which would have united all the Estonia's Christian student

organisations and in 1923 it came to be the organisation Student Christian Movement of Estonia. In 1925 the Student Christian Movement of Estonia was formally registered at the Government of the University of Tartu and consisted through the years out of many different christian student associations in Estonia, but the only one who was a member from the Movement's beginning 1923/1925 to the end in 1940 was the Estonian Christian Student Association. The activities within the Movement were similar to the activities of the Estonian Association. It also organised Bible study circles, monthly lectures on different religious questions, church services and conferences among others. In addition of the student organisations, the Association had a good relationship with the Lutheran Church of Estonia. Many of its ministers were formally members of the Association or current members of its body of Alumni.

The Association's international relations were possible mainly thanks to the World Student Christian Federation, who helped the Association with useful contacts with other similar associations in different parts of the world. Throughout the years, the Association was in contact with European Christian organisations like the Christian movements in Finland, Sweden, Latvia, Poland, Czechoslovakia, Germany, the Netherlands and Great Britain and Ireland among others, but also more exotic places like Brazil, China and New-Zealand. The correspondence was mainly through letters, which consisted from friendly invites to conferences and well-wishes for different occasions like the International Day of the Prayer or the Association's birthday or in the case of the world movement also monthly bulletins with news of the Federation. Warmer relations were established with the Finnish movement and World Christian Student Federation.

On the 31st of July 1940 all student organisations were dissolved and so among them the Estonian Christian Student Association. Three years later on the 28th of July 1943 the Association's last chairman Hillar Põld made an attempt to restore the Association and sent a letter to the prefect of Tartu, but with no use and the Association did not get restored. A new opportunity to restore the Association came 60 years later with the dissolution of the USSR and in 1992 the Association was finally restored to its former grounds.

ALLIKAD JA KIRJANDUS

ARHIIVALLIKAD

Eesti Ajalooarhiiv (EAA)

Fond 1187 - Eesti Evangeeliumi Luteri Usu Konsistoorium

N. 1, s. 155. Kutse piiskopile Eesti Kristliku Üliõpilasühingu 24. jaanuari 1939. aasta peakoosolekule ühes ühingu tegevuskavaga kevadsemestril 1939. aastal (1939)

Fond 1762 – Kristlik Üliõpilaste Liit

N.1, s. 1. Põhikiri (1925)

N.1, s. 4. Juhatuse koosolekute protokollid (1933-1937)

N 1, s. 12. Soome Kristliku Üliõpilasliidu põhimäärused ja kirjavahetus välismaade kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise ja muis asjus (1927-1928)

N. 1, s. 14. Kirjavahetus Välismaade kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise ja muis asjus (1931)

N. 1, s. 17. Kirjavahetus välismaade kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise ja muis asjus (1934)

N. 1, s. 23. Kassaraamat (1927-1931)

Fond 1785 – Eesti Kristlik Üliõpilasühing

N. 1, s. 1. Põhikiri (jaanuar 1921)

N. 1, s. 2. Põhikiri (aprill 1921)

N. 1, s. 4. Põhikiri (1928)

N. 1, s. 6. Asutamiskoosoleku protokoll (1921)

N. 1, s. 7. Juhatuse koosolekute protokollide mustandid (1921-1926)

- N. 1, s. 8. Üld- ja juhatuse koosolekute protokollid (1928-1934)
- N. 1, s. 13. Koosolekuist ja teistest üritustest osavõtjate register (1929-1934)
- N. 1, s. 14. Tegevuskavad, eelarved ja aruanded (1921-1927)
- N. 1, s. 15. Suvi- ja talikonverentside materjalid (1922-1936)
- N. 1, s. 17. Liikmete nimekirjad (1922-1936)
- N. 1, s. 18. Liikmeks astumise sooviavaldused (1922-1934)
- N. 1, s. 19. Kirjavahetus liikmetega konverentsidest osavõtmise, ametkohuste täitmisest vabastamise jm. asjus (1921-1940)
- N. 1, s. 20. Kirjavahetus Tartu Ülikooli Valitsuse, üliõpilaskonna ja üliõpilasorganisatsioonidega ühingu tegevuse kohta aruannete esitamise, suvipäevade ja teiste ürituste korraldamise jm. asjus (1921-1936)
- N. 1, s. 23. Kristlike Noorte Meeste ja Kristlike Noorte Naiste Ilmaliidu põhimäärused, Soome kristliku üliõpilasühingu põhikiri ja kirjavahetus välismaal asuvate kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise jm. asjus. (1921-1922)
- N. 1, s. 24. Kirjavahetus välismaal asuvate kristlike organisatsioonidega vastastikuse informatsiooni andmise, konverentsidest osavõtmise jm. asjus (1923)
- N. 1, s. 27. Koosolekute kutsed ja teadaanded (1922-1937)
- N. 1, s. 28. Eesti Kristliku Üliõpilasühingu korraldusel peetud jumalateenistuste laululehed (1922-1933)

Fond 2100 – Eesti Vabariigi Tartu Ülikool

- N. 19, s. 110. Eesti Kristliku Üliõpilasühingu põhikiri ja liikmete nimestikud (1921-1943)

Fond 2264 – Jakob Kukk, kirikutegelane

- N. 1, s. 51. Fotod (1921-1933)

Fond 2655 – Eesti Kristliku Üliõpilasühingu vilistlaskogu

- N. 1, s. 1. Põhikiri (1927)

Eesti Filmiarhiiv (EFA)

Fond 106 – Kristlik Üliõpilaste Ühing

S. A-91. Album Kristlike Üliõpilaste Ühing

KIRJANDUS

Abrams, Irwin. *The Nobel Peace Prize and the Laureates. An illustrated biographical history 1901-2001*. Science history publications, USA, 2001.

Ankar, Gustaf. Pattude andestus. Tartu, Eesti Kristlik Üliõpilasühing, 1931.

Gray, Arthur Herbert. Mees, naine ja Jumal. Seksuaalküsimusi lähtudes kristlikult seisukohalt. Tartu, Eesti Kristlik Üliõpilasühing, 1935.

Lindström, Lauri. Album Academicum Universitatis Tartuensis, 1918-1944. Tartu, 1994.

Martin, Jacques. *et al.* Oxford-rühmade liikumisest. Tartu, Eesti Kristlik Üliõpilasühing, 1934.

Masing, Uku. Vaatlusi maailmale teoloogi seisukohast, Tartu, Ilmamaa, 2008.

Mott, John Raleigh. Hommikutund Jumalaga. Tartu, Eesti Kristlik Üliõpilasühing, 1930.

Mott, John Raleigh. *The World's Student Christian Federation origin, achievements, forecast; achievements of the first quarter-century of the World's student Christian federation and forecast of unfinished tasks*. World's Student Christian Federation, 1920.

Nicolay, Paul. Evangeelsed etüüdid. Ristija Johannes. Herodes. Juudas. Andreas ja Peetrus. Tartu, Eesti Kristlik Üliõpilasühing, 1937.

Nicolay, Paul. Markuse evangeelium: praktilisi käsitusjuhiseid piibliringidele. Tartu, Eesti Kristlik Üliõpilasühing, 1932.

Oldekop, Evald. Võhiku mõtteid imetegude, usudogmade ja liberaalse usuteaduse kohta. Tartu, Eesti Kristlik Üliõpilasühing, 1925.

Olesk, Sirje. Kultuurisild üle Soome lahe. Eesti-Soome akadeemilised ja kultuurisuhted 1918-1944. Tartu, Eesti Kirjandusmuuseum, 2005.

Piirimäe, Helmut., *et al.* Universitas Tartuensis 1632 – 2007. Tartu Ülikooli Kirjastus, 2007.

Piirimäe, Helmut., *et al.* Vivat Academia. Üliõpilasseltsid ja- korporatsioonid Eestis. Eesti Üliõpilaste Selts, 2007.

Raid, Lembit. Tartu Ülikooli usuteaduskond 1632-1940. Tartu, Eesti Ajalooarhiiv, 1995.

Sild, Olaf. Salo, Vello. Lühike Eesti kirikulugu. Tartu 1995.

Tundmatu autor. Kuidas elada võiduelu? Tartu, Eesti Kristlik Üliõpilasühing, 1934.

PUBLITSISTIKA

Academia 2003

Eesti Kirik 1923 – 1940; 2010

Lux Aeterna 1952

Meie Kirik 1920 – 1931

Postimees 1930 – 1940; 2000

Üliõpilasleht 1920 – 1940

KÄSIKIRJAD

Rohtmets, P. Eesti Evangeeliumi Luteri Usu kiriku välissuhted aastatel 1919 – 1940. Magistritöö. Tartu, 2006.

Vihuri, V. Hugo Bernhard Rahamägi, Eesti Evangeelse Luterliku kiriku teine piiskop 1934 – 1939. Doktoriväitekiri. Tartu, 2007.

INTERNET

Balti Kristliku Üliõpilasliidu kodulehekül: <http://www.annaberg.de/index.php/bcsb.html>

Eesti Biograafiline Andmebaas: <http://www2.kirmus.ee/biblioserver/isik/index.php?id=1653>

Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiiv (DIGAR): <http://digar.nlib.ee/digar/esileht>

Helsingi linna ametlik kodulehekülg (Helsingi ametnikud):
http://www.helsinki.fi/keskusarkisto/virkamiehet_2/H-O.pdf

Soome Biograafiakeskus: <http://www.kansallisbiografia.fi/>

Ülemaailmse Kristliku Üliõpilasliidu kodulehekülg: <http://www.wscfglobal.org/>

LISAD

Lisa 1. EKÜÜ esimehed 1921 – 1940 (*The Association's chairmen from 1921 to 1940*)

Aasta ¹⁵⁷	Semester	Esimees	Teaduskond	Hilisemal ajal tuntud
1921	I	Hugo Bernhard Rahamägi	Tartu Ülikooli usuteaduskonna süstemaatilise usuteaduse dotsent	Eesti Vabariigi haridusminister (1924–1925) Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kiriku piiskop (1934–1939)
	II	Siegfried Aaslava	Usuteaduskond	TÜ dotsent 1937, adjunktprofessor 1938, usuteaduskonna dekaan 1940.
1922	I			
	II	Jenny Neggo-Vössokotsky	Filosoofiateaduskond	1924-26 ajakirja "Vikerkaar" peatoimetaja
1923	I			
	II	Harry Moora	Filosoofiateaduskond	1927-1950 TÜ arheoloogiaõppejõud, 1930-1942 arheoloogia õppetooli, - kabinet ja - muuseumi juhataja
1924	I			
	II	Georg Kimmel	Usuteaduskond	1940-1945 TÜ koguduse ja Tartu Jaani koguduse õpetaja. 1945-1949 konsistooriumi assessor
1925	I			
	II	Margarete Pöld	Usuteaduskond	-
1926	I			
	II	Gerhard Kuldvere	Matemaatika-loodusteaduskond	Matemaatika ja füüsika õpetaja 1944 asus Saksamaale, 1950 USA-sse.
1927	I			
	II	Alfred Koort	Filosoofiateaduskond	1944-1951 Tartu Ülikooli rektor
1928	I			
	II			
1929	I			
	II			
1930	I			
	II			

¹⁵⁷ EAA 2100-19-110.

1931	I	Nikolai Masing	Füüsika- keemiateaduskond	Eesti keemik. 1928-1941 TÜ zootehnika katsejaama assistent
	II	Edgar Krusenberg	Füüsika- keemiateaduskond	Eesti keemik. 1936-41 TTÜ anorgaanilise ja analüütilise keemia labori assistent, 1940-41 Riikliku Katsekoja keemiasektsiooni juhataja
1932	I			
	II	Mart Morats	Filosoofiateaduskond	-
1933	I			
	II	Agu Põld	Filosoofiateaduskond	Eesti vaimulik. 1945-46 Mõisaküla, 1946-1953 Vigala, 1953-1966 Saarde koguduse õpetaja
1934	I			
	II			
1935	I			
	II			
1936	I	Villem Uuspuu	Usuteaduskond	1938-40 Tartu Maarja koguduse adjunkt, 1940 Halliste koguduse õpetaja
	II	Agu Põld	Filosoofiateaduskond	Vt. eelnevalt (1933-1935 a.)
1937	I			
	II			
1938	I			
	II			
1939	I	Hillar Põld	Usuteaduskond	1945-53 Pärnu Eliisabeti koguduse õpetaja ja Pärnu praost. 1953-74 Simuna, 1974-80 Juuru ja Vahastu koguduste õpetaja. A-st 1956 EELK UI kirikuloo professor
	II			
1940	I			

Lisa 2. Suvekonverentsid 1922 – 1939 (*List of Summer Conferences from 1922 to 1939*)

	Aeg	Asukoht ¹⁵⁸	Üldteema	Osavõtjate arv	Aktiivsemad osavõtjad ¹⁵⁹
I ¹⁶⁰	05. - 09.07 1922	Alajärve talu, Otepää khk, Tartumaa	„Kristus, tema isik ja tänapäevane üliõpilane“	65	H. B. Rahamägi Jakob Kukk Eduard Tennmann Alfred Koort Alfred Sommer Ferdinand Jürgenson Harald Põld Al. Raudkepp Gustav Rutopõld Siegfried Aaslava Margarete Põld Ralph W. Hollinger
II ¹⁶¹	04. - 08.07 1923	Rannamõisa koolimaja, Harjumaa	„Kristus ja isik“	32	H. B. Rahamägi Peeter Põld Theodor Tallmeister Jaan Lattik
III ¹⁶²	02. - 06.07 1924	Rõuge kirikumõis, Võrumaa	„Jeesuse isik“	82	Jakob Kukk Eduard Tennmann Harry Moora Theodor Tallmeister Al. Sternfeldt Gustav Rutopõld
IV ¹⁶³	01. - 05.07 1925	Kukulinna mõis, Tartumaa	„Kristus, õigus ja tõde“	36	H. B. Rahamägi Al. Sternfeldt Alfred Oebius Alfred Sommer Friedrich Mickwitz Siegfried Aaslava Margarete Põld Salme Klaos

¹⁵⁸ Konverentsi asukohad on märgitud 1918 – 1940 eksisteerinud maakondade piirides.

¹⁵⁹ Aktiivsemate osavõtjate all on mõeldud konverentsidel ettekandeid ja kõnesid, piibliringe või jumalateenistusi pidanud ja korraldanud inimesi.

¹⁶⁰ EAA 1785-1-15, l 11-16. Kristliku Üliõpilasliikumise I Eesti konverents Alajärvel 5.- 9. juulini 1922.

¹⁶¹ II Eesti kristlike üliõpilaste konverents. – MK 1923, nr 29, lk 229.

¹⁶² Eesti Kristliku Üliõpilasliidu suvikonverents Rõuges. – EK 1924, nr 29, lk 119.

¹⁶³ EAA 1785-1-20, l 52; EKÜÜ suvikonverents Kukulinna. – EK 1925, nr 28, lk 220.

V ¹⁶⁴	04. - 09.08. 1926	Sigulda, Läti	„Jumalariik“	Täpne arv teadmata	Walter Gruehn
VI ¹⁶⁵	13. - 18.07. 1927	Keila kirikumõis Harjumaa	„Kristus ja kõlblus“	30	H. B. Rahamägi Johan Kõpp Peeter Põld Eduard Tennmann Al. Raudkepp
VII ¹⁶⁶	29.08 - 02.09. 1928	Pälluri talu Siimusti, Tartumaa	„Ristiusk meie igapäevases elus ja töös“	29	Jaan Varik Ferdinand Jürgenson Eva Pedriks Boris Koljo Albert Soosaar
VIII ¹⁶⁷	03. - 07.07. 1929	Porkuni mõis, Virumaa	„Elutõde“	Täpne arv teadmata	Harry Haamer Andreas von Rennenkampff Boris Koljo Emilie Õispuu
IX ¹⁶⁸	16. - 20.07. 1930	Jäneda Põllutöö- kool, Virumaa	„Miks olen mina kristlane?“ jt	~ 30	H. B. Rahamägi Marta Arike Johanna Kamm Helene Masing
X ¹⁶⁹	01. - 05.07. 1931	Tatri talu, Meriküla, Virumaa	„ <i>Quo vadis domine</i> “ jt	~ 50	Jaan Kiivit Ferdinand Jürgenson Harald Põld Jaan Varik Ilmari Salonen Gerhard Kuldvere
XI ¹⁷⁰	06. - 10.07. 1932	Porkuni mõis, Virumaa	„Kuidas leian mina isiklikult Jumala“ jt	47	Eduard Teppan Eelis Gulin Albert Soosaar Harry Haamer Harald Põld Gerhard Kuldvere

¹⁶⁴ EAA 1785-1-20, l 52.

¹⁶⁵ Muljeid EKÜ VI-ndalt suvikonverentsilt Keilas 13-18. VII. 27. – EK 1927, nr 30, lk 237.

¹⁶⁶ Kristlike üliõpilaste tänavune konverents. – EK 1928, nr 34, lk 275.

¹⁶⁷ EAA 1785-1-15, l 240. Kristlike Üliõpilaskoondiste VIII suvikonverents Porkunis.

¹⁶⁸ Kristliku Üliõpilaskoondiste suvikonverents. – EK 1930, nr 28, lk 223.

¹⁶⁹ Kristliku üliõpilaskoondiste suvikonverentsilt Merikülas 1-5 juulini. – EK 1931, nr 27, lk 219-220.

¹⁷⁰ Kristliku Üliõpilaskoondiste suvikonverents Porkunis 6.-10. juulini. – EK 1932, nr 29, lk 230-231.

XII ¹⁷¹	01. - 05.07. 1933	Jänedä Põllutöö- kool, Virumaa	„Kristlus“	70 +	Eduard Salumaa (end. Teppan) Agu Põld Johan Kõpp Jaan Varik Kurt Schultz Johannes Lauri Harald Põld Harry Haamer Ilmari Salonen
XIII 172	04. - 09.07 1934	Porkuni mõis, Virumaa	„Kristus ja meie elu“	Täpne arv teadmata	H. B. Rahamägi Johan Kõpp Jaan Varik Kurt Schultz Jaan Kiivit Helle Erviö Marta Arike Agu Põld Rudolf Kiviranna Jakko Railonkoski Harald Põld
XIV 173	03. - 08.07. 1935	Otepää, Tartumaa	„Käi sina minu järele“	~ 60	Elmar Salumaa Agu Põld Jaan Varik Alfred Soosaar Kurt Schultz Johan Kõpp
XV ¹⁷⁴	08. - 13.07. 1936	Porkuni mõis, Virumaa	„...andke endid ise Jumalale“ (Rom. 6:13)	~ 50	H. B. Rahamägi Marta Arike Robert Kannukene Rudolf Kiviranna Jaan Varik Harald Põld Kurt Schultz Johan Kõpp

¹⁷¹ EKÜÜ suvikonverents Jänedal. – EK 1933, nr 29, lk 228-229.

¹⁷² EAA 1785-1-15, l 220.

¹⁷³ Kristliku Üliõpilasliidu suvipäevad 3.- 8. juulini Otepääl. – EK 1935, nr 26, lk 5.

¹⁷⁴ Kristliku Üliõpilasliidu suvipäevad Porkunis. – EK 1936, nr 29, lk 5.

XVI 175	15. - 19.07. 1937	Tori kodumajandus- kool, Pärnumaa	„Kasvata meie usku“	66	Pirjö J. Alanen David Bentley -Taylor August Grünberg Elmar Salumaa Harry Nuudi Kurt Schultz Ferdinand Jürgenson Harald Pöld
XVII 176	14. - 18.07 1938	Vasula kodu- majanduskool, Tartumaa	„Ustav on see, kes Teid kutsub“ (<i>1. Tess. 5:24</i>)	Täpne arv teadmata	August Grünberg Kurt Schultz Aleksander Täheväli Jaan Varik Erkki Niinivaara Harald Pöld
XVIII 177	06. - 09.07. 1939	Rannamõisa, Harjumaa	„Sinu sõna on mu jalale lambiks“	Täpne arv teadmata	Kurt Schultz Ferdinand Jürgenson Richard Koolmeister Harald Pöld Oke Peltonen

¹⁷⁵ Kristliku Üliõpilasliidu suvipäevad Toris. – EK 1937, nr 29, lk 4.

¹⁷⁶ Kristliku Üliõpilasliidu suvipäevad. 28. juuli 1938. – EK 1938, nr 30, lk 6.

¹⁷⁷ Kristliku Üliõpilasliidu suvipäevad. – EK 1939, nr 25, lk 3.

Lisa 3. Talvekonverentsid 1927 – 1940 (*List of Winter Conferences from 1927 to 1940*)

	Aeg	Asukoht	Üldteema	Osavõtjate arv	Aktiivsemad osavõtjad
I ¹⁷⁸	06.02.1927	Saare talu, Kärkna	„Sotsiaalne töö“	30	H. B. Rahamägi Johan Kõpp Lydia Kurrikoff
II	12.02.1928	Saare talu, Kärkna	„Kristlik mees ja naine“	35	Alfred Koort Eva Pedriks Harry Haamer
III	10.02.1929	Saare talu, Kärkna	„Kes olen mina enesele?“ ja „Kes olen mina teisele?“	30	Johan Kõpp Marta Arike
IV ¹⁷⁹	08.- 09.03 1930	Kaiavere mõis, Tartumaa	Täpne teadmata	Täpne arv teadmata	Hugo Masing
V ¹⁸⁰	07.-08.02 1931	Saare talu, Kärkna	„Kristus ja Caesar“, „Tõde ja leib“	Täpne arv teadmata	Johan Kõpp Eduard Teppan
VI ¹⁸¹	06.- 07.02 1932	Vasula mõis	„Jumala tõesus“	40	Harald Põld J. Kamm E. Krusenbergh K. Nusar
VII ¹⁸²	04.- 05.02 1933	Vasula mõis	„Kelle Teie mind ütlete olevat?“	Täpne arv teadmata	Dr A. Voipio Õp J. Varik
VIII ¹⁸³	10.- 11.02 1934	Vasula mõis	„Inimese püüdmine ja Jumala tahtmine ning usus püsimine“	Täpne arv teadmata	Ferdinand Jürgenson Karl Schultz Harry Haamer

¹⁷⁸ EAA 1785-1-20, l 52.

¹⁷⁹ EAA 1785-1-13.

¹⁸⁰ Eesti Kristliku Üliõpilasliidu talikonverents. – Postimees 1931, nr 36, lk 5.

¹⁸¹ Üliõpilasliidu talikonverents. – EK 1932, nr 4, lk 30; Eesti Kristliku Üliõpilasliidu talikonverents. – EK 1932, nr 7, lk 55.

¹⁸² Kristliku üliõpilasliidu talipäevad. – Postimees 1933, nr 28, lk 5.

¹⁸³ Kristliku Üliõpilasliidu talikonverents Vasulas. – Postimees nr 41, nr 41, lk 6.

VIII ¹⁸⁴	03.03.1935	Vasula mõis	„Usk ja teadus“ „Usk ja elu ilu“	51	Dr Alanen Eduard Teppan Õp. Varik Õp. Simojoki
IX	1936	Vasula mõis	Täpne teadmata	Täpne arv teadmata	Teadmata
X ¹⁸⁵	04.02.1937	Vasula mõis	Täpne teadmata	Täpne arv teadmata	Teadmata
XI ¹⁸⁶	20.03.1938	Kose talu, Ropka	„Saage vägevaks Issandas“	Täpne arv teadmata	Harry Haamer Helmi Luht Harald Pöld J. Lepasaar
XII ¹⁸⁷	1939	Vasula mõis	Täpne teadmata	Täpne arv teadmata	Teadmata
XIII ¹⁸⁸	1940	Vasula mõis	Täpne teadmata	Täpne arv teadmata	Teadmata

¹⁸⁴ Kristlikud üliõpilased pidasid Vasulas talipäeva. – EK 1935, nr 10, lk 5.

¹⁸⁵ EAA 1762-1-4.

¹⁸⁶ Eesti Kristliku Üliõpilasliidu talipäevad Ropkas 20. märtsil. – Postimees 1938, nr 75, lk 7.

¹⁸⁷ EAA 1187-1-155.

¹⁸⁸ Lux Aeterna 1952, nr 9, lk 3.

Lisa 4. EKÜÜ liikmete nimekirjad 1921 – 1939 (*The Association's members from 1921 to 1939*)

Asutamine, 19. aprill 1921

1. Aaslava, Siegfried, <i>stud. theol.</i>	15. Lübek, Elisabeth , <i>stud. math.</i> – laekur
2. Aavik, Joosep, <i>stud. chem.</i>	16. Mekler, Marta <i>stud. math.</i>
3. Ein, August, <i>stud. theol.</i>	17. Meri, Georg , <i>stud. jur.</i> – raamatukoguhoidja
4. Georgin, Linda, <i>stud. med.</i>	18. Moora, Harry , <i>stud. phil.</i> – kirjatoimetaja
5. Jürgenson, Otto, <i>stud. chem.</i>	19. Pöld, Margarete, <i>stud. theol.</i>
6. Kallik, Saara, <i>stud. math.</i>	20. Rahamägi, Hugo Bernhard , <i>prof.</i> – esimees
7. Kimmel, Georg, <i>stud. theol.</i>	21. Rutopöld, Gustav, <i>stud. theol.</i>
8. Klaos, Salme, <i>stud. theol.</i>	22. Sopp, Armilda, <i>stud. theol.</i>
9. Kuiv, Marie , <i>stud. phil.</i> – abiesimees	23. Tennmann, Eduard, <i>dots.</i>
10. Kutsar, Eleonore, <i>stud. phil.</i>	24. Viks, Valter, <i>stud. theol.</i>
11. Kõiv, Alfred, <i>stud. theol.</i>	
12. Kõpp, Johan, <i>prof.</i>	
13. Lellep, Otto, <i>stud. chem.</i>	
14. Luberg, Otto, <i>stud. theol.</i>	

Sügissemester 1921

1. Aaslava, Siegfried , <i>stud. theol.</i> – esimees	12. Kutsar, Eleonore, <i>stud. phil.</i>
2. Aavik, Joosep, <i>stud. rer. merc.</i>	13. Kõiv, Alfred, <i>stud. theol.</i>
3. Ein, August, <i>stud. theol.</i>	14. Kõpp, Johan, <i>prof.</i>
4. Georgin, Linda, <i>stud. med.</i>	15. Künstler, Alfred, <i>stud. theol.</i>
5. Juurik, Helmi, <i>stud. math.</i>	16. Lellep, Otto, <i>stud. chem.</i>
6. Jürgenson, Otto, <i>stud. chem.</i>	17. Luberg, Otto, <i>stud. theol.</i>
7. Kallik, Saara, <i>stud. math.</i>	18. Mekler, Marta, <i>stud. math.</i>
8. Kimmel, Georg, <i>stud. theol.</i>	19. Meri, Georg , <i>stud. phil.</i> – kirjatoimetaja
9. Klaos, Salme , <i>stud. theol.</i> – laekur	20. Moora, Harry , <i>stud. phil.</i> – raamatukoguhoidja
10. Koort, Alfred, <i>stud. phil.</i>	21. Oldekop, Hans, <i>prof.</i>
11. Kuiv, Marie, <i>stud. phil.</i>	

22. Poolakes, Friedrich, *stud. theol.*
23. **Põld, Margarete**, *stud. theol.* –
abiesimees
24. Rahamägi, Hugo Bernhard, *prof.*
25. Rutopõld, Gustav, *stud. theol.*

26. Sepp, Armilda, *stud. theol.*
27. Steinfeld, Uno, *stud. rer. merc.*
28. Tennmann, Eduard, *dots.*
29. Vaher, Max, *stud. theol.*

Kevadsemester 1922

1. **Aaslava, Siegfried**, *stud. theol.* –
esimees
2. Aavik, Joosep, *stud. rer. merc.*
3. Ein, August, *stud. theol.*
4. Juurik, Helmi, *stud. math.*
5. Jürgenson, Eduard, *stud. med.*
6. Jürgenson, Otto, *stud. chem.*
7. Kallik, Saara, *stud. math.*
8. Kimmel, Georg, *stud. theol.*
9. **Klaos, Salme**, *stud. theol.* –
laekahoidja
10. Koort, Alfred, *stud. phil.*
11. Kuiv, Marie, *stud. phil.*
12. Kutsar, Eleonore, *stud. phil.*
13. Kõiv, Alfred, *stud. theol.*
14. Kõpp, Johan, *prof.*
15. Künstler, Alfred, *stud. theol.*
16. Lellep, Otto, *stud. chem.*
17. Mekler, Marta, *stud. math.*
18. **Meri, Georg**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja

19. **Moora, Harry**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja
20. Neggo – Vössokotsky, Jenny, *stud. phil.*
21. Oldekop, Hans, *prof.*
22. Paulson, Gerda, *stud. phil.*
23. Poolakes, Friedrich, *stud. theol.*
24. **Põld, Margarete**, *stud. theol.* –
abiesimees
25. Pärna, Ellen, *stud. phil.*
26. Rahamägi, Hugo Bernhard, *prof.*
27. Sopp, Armilde, *stud. theol.*
28. Steinfeldt, Uno, *stud. rer. merc.*
29. Tennmann, Eduard, *dots.*
30. Timpmann, Ado, *stud. math.*
31. Treiel, Hella, *stud. phil.*
32. Vaher, Max, *stud. theol.*
33. Wahl von, Valter, *stud. theol.*
34. Vost, Konstantin, *stud. rer. merc.*
35. Vöhrmann, Aksel, *stud. theol.*
36. Vössokotsky, Sergei, *stud. math.*

Sügissemester 1922

1. Aaslava, Siegfried, <i>stud. theol.</i>	4. Georgin, Linda, <i>stud. med.</i>
2. Aavik, Joosep, <i>stud. rer. merc.</i>	5. Juurik, Helmi, <i>stud. math.</i>
3. Ein, August, <i>stud. theol.</i>	

6. **Jürgenson, Eduard**, *stud. pharm.*
– laekur
7. Jürgenson, Otto, *stud. chem.*
8. **Kimmel, Georg**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja
9. Klaos, Salme, *stud. theol.*
10. **Koort, Alfred**, *stud. phil.* –
abiesimees
11. Krosing, Johanna, *stud. phil.*
12. Kuiv, Marie, *stud. phil.*
13. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
14. Kutsar, Eleonore, *stud. phil.*
15. Kõiv, Alfred, *stud. theol.*
16. Kõpp, Johan, *prof.*
17. Lübek, Elisabet, *stud. math.*
18. Mekler, Marta, *stud. math.*
19. Meri, Georg, *stud. phil.*
20. Moora, Harry, *stud. phil.*
21. **Neggo – Võssokotsky, Jenny**,
stud. phil. – esimees
22. Oldekop, Hans, *prof.*
23. **Paulson, Gerda**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja
24. Poolakes, Friedrich, *stud. theol.*
25. Põld, Margarete, *stud. theol.*
26. Pärna, Ellen, *stud. phil.*
27. Rahamägi, Hugo Bernhard, *prof.*
28. Sonin (end. Sopp), Armilde, *stud.*
theol.
29. Steinfeldt, Uno, *stud. rer. merc.*
30. Tammik, Arnold, *stud. theol.*
31. Tennmann, Eduard, *dots.*
32. Timpmann, Ado, *stud. math.*
33. Vaher, Max, *stud. theol.*
34. Wahl von, Valter, *stud. theol.*
35. Vost, Konstantin, *stud. rer. merc.*
36. Vöhrmann, Aksel, *stud. theol.*
37. Võssokotsky, Sergei, *stud. rer. nat.*

Kevadsemester 1923

1. Aaslava, Siegfried, <i>stud. theol.</i> 2. Aavik, Joosep, <i>stud. rer. merc.</i> 3. Adamson, Eugen, <i>stud. phil.</i> 4. Ahlberg, Helmi, <i>stud. chem.</i> 5. Ein, August, <i>stud. theol.</i> 6. Georgin, Linda, <i>stud. med.</i> 7. Juurik, Helmi, <i>stud. math.</i> 8. Jürgenson, Eduard, <i>stud. pharm.</i> 9. Jürgenson, Otto, <i>stud. chem.</i> 10. Kerge, Otto, <i>stud. phil.</i>	11. Kimmel, Georg, <i>stud. theol.</i> 12. Klaos, Salme, <i>stud. theol.</i> 13. Koort, Alfred, <i>stud. phil.</i> 14. Krosing, Johanna, <i>stud. phil.</i> 15. Kuiv, Marie, <i>stud. phil.</i> 16. Kuldvere, Gerhard, <i>stud. math.</i> 17. Kutsar, Erna, <i>stud. rer. nat.</i> 18. Kõiv, Alfred, <i>stud. theol.</i> –
kirjatoimetaja 19. Kõpp, Johan, <i>prof.</i> |
|--|--|

20. Lübek, Elisabet, *stud. math.*
21. Masing, Helene, *stud. phil.*
22. Masing, Nikolai, *stud. chem.*
23. Mekler, Marta, *stud. math.*
24. **Meri, Georg**, *stud. phil.* –
abiesimees
25. Meybaum, Christian, *stud. phil.*
26. **Moora, Harry**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja
27. **Neggo-Vössokotsky, Jenny**, *stud.*
phil. – esimees
28. Oldekop, Hans, *prof.*
29. Oras, Ants, *stud. phil.*
30. Paulson, Gerda, *stud. phil.*
31. Poolakes, Friedrich, *stud. theol.*
32. Puu, Gustav, *stud. theol.*
33. Pöld, Margarete, *stud. theol.*
34. Pärna, Ellen, *stud. phil.*
35. Rahamägi, Hugo Bernhard, *prof.*
36. Rutopöld, Gustav, *cand.*
37. Sarkkila, Arno, *stud. med. vet.*
38. Tammik, Arnold, *stud. theol.*
39. Tennmann, Eduard, *dots.*
40. Timpmann, Ado, *stud. math.*
41. Vaher, Max, *stud. theol.*
42. Wahl von, Walter, *stud. theol.*
43. Viks, Valter, *cand.*
44. Vost, Konstantin, *stud. rer. merc.*
45. Vöhrmann, Aksel, *stud. theol.*
46. Vössokotsky, Sergei, *stud. rer. nat.*

Sügissemester 1923

1. Aaslava, Siegfried, *stud. theol.*
2. Aavik, Joosep, *stud. rer. merc.*
3. Adamson, Eugen, *stud. phil.*
4. Ahlberg, Helmi, *stud. chem.*
5. **Jürgenson, Eduard**, *stud. pharm.*
– abiesimees
6. **Jürgenson, Hans**, *stud. theol.* –
laekur
7. Jürgenson, Otto, *stud. chem.*
8. Kerge, Otto, *stud. phil.*
9. Kimmel, Georg, *stud. theol.*
10. Klaos, Salme, *stud. theol.*
11. Koort, Alfred, *stud. phil.*
12. Korovnikov, Aleksander, *stud.*
math.
13. Krosing, Anu, *stud. phil.*
14. Kuiv, Marie, *stud. phil.*
15. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
16. Kurles, Etta, *stud. jur.*
17. Kurrikoff, Ella, *stud. theol.*
18. **Kurrikoff, Lydia**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja
19. Kutsar, Eleonore, *stud. phil.*
20. Kõiv, Alfred, *stud. theol.*
21. Kõpp, Johan, *prof.*
22. Maior, Jaan, *stud. theol.*
23. **Masing, Helene**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja
24. Masing, Nikolai, *stud. chem.*
25. Mekler, Marta, *stud. math.*

26. Meri, Georg, <i>stud. phil.</i>	35. Põld, Margarete, <i>stud. theol.</i>
27. Meybaum, Christian, <i>stud. rer. merc.</i>	36. Põld, Peeter, <i>prof.</i>
28. Moora, Harry , <i>stud. phil.</i> – esimees	37. Pärna, Ellen, <i>stud. phil.</i>
29. Neggo – Vössokotsky, Jenny, <i>stud. phil.</i>	38. Rahamägi, Hugo Bernhard, <i>prof.</i>
30. Oldekop, Hans, <i>prof.</i>	39. Sarkkila, Arno, <i>stud. med. vet.</i>
31. Paulson, Gerda, <i>stud. phil.</i>	40. Tammik, Arnold, <i>stud. theol.</i>
32. Pedriks, Eva, <i>stud. phil.</i>	41. Tennmann, Eduard, <i>prof.</i>
33. Poolakes, Friedrich, <i>stud. theol.</i>	42. Timpmann, Ado, <i>stud. math.</i>
34. Puu, Gustav, <i>stud. theol.</i>	43. Vaher, Max, <i>stud. theol.</i>
	44. Vost, Konstantin, <i>stud. rer. merc.</i>
	45. Vössokotsky, Sergei, <i>stud. phil.</i>
	46. Vöhlmann, Adelheid, <i>stud. phil.</i>

Kevadsemester 1924

1. Aaslava, Siegfried, <i>stud. theol.</i>	15. Krosing, Johanna, <i>stud. phil.</i>
2. Aavik, Joosep, <i>stud. rer. merc.</i>	16. Kuldvere, Gerhard, <i>stud. math.</i>
3. Adamson, Eugen, <i>stud. phil.</i>	17. Kurles, Etta, <i>stud. jur.</i>
4. Ahlberg, Helmi, <i>stud. chem.</i>	18. Kurrikoff, Ella, <i>stud. theol.</i>
5. Anier, Olga, <i>stud. pharm.</i>	19. Kurrikoff, Lydia , <i>stud. theol.</i> – raamatukoguhoidja
6. Grosberg, Karl, <i>stud. med.</i>	20. Kutsar, Eleonore, <i>stud. phil.</i>
7. Jürgenson, Eduard, <i>stud. pharm.</i>	21. Kõiv, Alfred, <i>stud. theol.</i>
8. Jürgenson, Johannes , <i>stud. theol.</i> – laekur	22. Kõpp, Johan, <i>prof.</i>
9. Jürgenson, Otto, <i>stud. chem.</i>	23. Maior, Jaan, <i>stud. theol.</i>
10. Kerge, Otto, <i>stud. phil.</i>	24. Masing, Helene , <i>stud. phil.</i> – kirjatoimetaja
11. Kimmel, Georg, <i>stud. theol.</i>	25. Masing, Nikolai, <i>stud. chem.</i>
12. Klaos, Salme, <i>stud. theol.</i>	26. Meri, Georg, <i>stud. phil.</i>
13. Koort, Alfred , <i>stud. phil.</i> – abiesimees	27. Moora, Harry , <i>stud. phil.</i> – esimees
14. Korovnikov, Aleksander, <i>stud. chem.</i>	

28. Neggo – Vössokotsky, Jenny,
<i>stud. phil.</i>	37. Rahamägi, Hugo Bernhard, prof.
29. Nirk, Johanna, <i>stud. rer. merc.</i>	38. Saksen, Valter, <i>stud. theol.</i>
30. Oldekop, Hans, prof.	39. Sarkkila, Arno, <i>stud. med. vet.</i>
31. Paulson, Gerda, <i>stud. phil.</i>	40. Tammik, Arnold, <i>stud. theol.</i>
32. Pedriks, Eva, <i>stud. phil.</i>	41. Tennmann, Eduard, <i>cand. theol.</i>
33. Poolakes, Friedrich, <i>stud. theol.</i>	42. Timpmann, Ado, <i>stud. math.</i>
34. Puu, Gustav, <i>stud. theol.</i>	43. Wahl von, Walter, <i>stud. theol.</i>
35. Pöld, Margarete, <i>stud. theol.</i>	44. Valdmann, Kristjan, <i>stud. theol.</i>
36. Pöld, Peeter, prof.	45. Vost, Konstantin, <i>stud. phil.</i>
	46. Vössokotsky, Sergei, <i>stud. mat.</i>

Sügissemester 1924

1. Aaslava, Siefried, <i>stud. theol.</i>	19. Kõiv, Alfred, <i>stud. theol.</i>
2. Aavik, Joosep, <i>stud. rer. merc.</i>	20. Leberecht, Helmi, <i>stud. rer. nat.</i>
3. Adamson, Eugen, <i>stud. phil.</i>	21. Maior, Jaan, <i>stud. theol.</i>
4. Ahlberg, Helmi, <i>stud. chem.</i>	22. Masing, Helene , <i>stud. phil.</i> -
kirjatoimetaja
5. Anier, Olga, <i>stud. pharm.</i>	23. Masing, Nikolai, <i>stud. chem.</i>
6. Grosberg, Karl, <i>stud. med.</i>	24. Meri, Georg, <i>stud. phil.</i>
7. Jürgenson, Johannes , <i>stud. theol.</i> -
laekur	25. Moora, Harry , <i>stud. phil.</i> - esimees
8. Jürgenson, Eduard, <i>stud. pharm.</i>	26. Neggo – Vössokotsky, Jenny, <i>stud. phil.</i>
9. Jürgenson, Otto, <i>stud. chem.</i>	27. Nirk, Johanna, <i>stud. rer. merc.</i>
10. Kerge, Otto, <i>stud. phil.</i>	28. Pedriks, Eva, <i>stud. hist.</i>
11. Kimmel, Georg, <i>stud. theol.</i>	29. Poolakes, Friedrich, <i>stud. theol.</i>
12. Klaos, Salme, <i>stud. theol.</i>	30. Puu, Gustav, <i>stud. theol.</i>
13. Koort, Alfred , <i>stud. phil.</i> - abiesimees	31. Pöld, Margarete, <i>stud. theol.</i>
14. Krosing, Johanna, <i>stud. phil.</i>	32. Saksen, Valter, <i>stud. theol.</i>
15. Kuldvere, Bernhard, <i>stud. math.</i>	33. Sarkkila, Arno, <i>stud. med. vet.</i>
16. Kurrikoff, Ella, <i>stud. theol.</i>	34. Tammik, Arnold, <i>cand. theol.</i>
17. Kurrikoff, Lydia , <i>stud. theol.</i> -
raamatukoguhoidja	35. Timpmann, Ado, <i>cand. theol.</i>
18. Kutsar, Eleonore, <i>stud. phil.</i>	36. Vaher, Max, <i>stud. theol.</i>
	37. Wahl von, Walter, <i>stud. theol.</i>

38. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*
39. Vost, Konstantin, *stud. rer.merc.*

40. Vössokotsky, Sergei, *stud. math.*

Kevadsemester 1925

1. Aaslava, Siegfried, *stud. theol.*
2. Aavik, Joosep, *stud. rer.merc.*
3. Adamson, Eugen, *stud. phil.*
4. Ahlberg, Helmi, *stud. chem.*
5. Arike, Marta, *stud. theol.*
6. Engelbrecht, Marta, *stud. phil.*
7. Gnadenteich, Jaan, *stud. theol.*
8. Grosberg, Karl, *stud. med.*
9. Juul, Oskar, *stud. theol.*
10. Jürgenson, Eduard, *stud. pharm.*
11. **Jürgenson, Johannes**, *stud. theol.* -
abiesimees ja raamatukoguhoidja
12. Jürgenson, Otto, *stud. chem.*
13. Kapp, Gertrud, *stud. math.*
14. **Kimmel, Georg**, *stud. theol.* -
esimees
15. **Klaos, Salme**, *stud. theol.* -
kirjatoimetaja

16. **Krosing, Johanna**, *stud. phil.* -
laekur
17. Kurrikoff, Lydia, *stud. theol.*
18. Leberecht, Helmi, *stud. rer. nat.*
19. Maior, Jaan, *stud. theol.*
20. Masing, Helene, *stud. phil.*
21. Masing, Nikolai, *stud. chem.*
22. Nirk, Johanna, *stud. rer. merc.*
23. Pedriks, Eva, *stud. hist.*
24. Poolakes, Friedrich, *stud. theol.*
25. Puu, Gustav, *stud. theol.*
26. Pöld, Margarete, *stud. theol.*
27. Rummo, Anna, *stud. agr.*
28. Saksen, Valter, *stud. theol.*
29. Sarkkila, Arno, *stud. med. vet.*
30. Timpmann, Ado, *cand. theol.*
31. Wahl von, Walter, *stud. theol.*
32. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*

Sügissemester 1925

1. Aaslava, Siegfried, *stud. theol.*
2. Adamson, Eugen, *stud. phil.*
3. Ahlberg, Helmi, *stud. chem.*
4. Allison, August, *stud. theol.*
5. Arike, Marta, *stud. theol.*
6. Bleive, Theodor, *stud. theol.*
7. Engelbrecht-Bellen, Marta, *stud. phil.*

8. Grosberg, Karl, *stud. med.*
9. **Juul, Oskar**, *stud. theol.* – laekur
10. **Jürgenson, Johannes**, *stud. chem.* -
abiesimees
11. Jürgenson, Eduard, *stud. pharm.*
12. Kapp, Gertrud, *stud. math.*
13. Kimmel, Georg, *stud. theol.*

14. **Klaos, Salme**, *stud. theol.* –
kirjatoimetaja
15. Krosing, Johanna, *stud. phil.*
16. Kurrikoff, Lydia, *stud. theol.*
17. Leberecht, Helmi, *stud. rer.merc.*
18. Maior, Jaan, *stud. theol.*
19. Masing, Helene, *stud. phil.*
20. Masing, Nikolai, *stud. chem.*
21. Neggo – Vössokotsky, Jenny, *stud. phil.*

22. Nirk, Johanna, *stud. rer. merc.*
23. Pedriks, Eva, *stud. hist.*
24. Poolakes, Friedrich, *stud. theol.*
25. **Pöld, Margarete**, *stud. theol.* –
esimees
26. **Saksen, Valter**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja
27. Sarkkila, Arno, *stud. med . vet.*
28. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*

Kevadsemester 1926

1. Aaslava, Siegfried, *stud. theol*
2. Ahlberg, Helmi, *stud. chem.*
3. Allison, August, *stud. theol.*
4. Anier, Olga, *stud. pharm.*
5. Arike, Marta, *stud. theol.*
6. Engelbrecht-Bellen, Marta, *stud. phil.*
7. Etzold, Otto, *stud. theol.*
8. **Juul, Oskar**, *stud. theol.* – laekur
9. **Jürgenson, Johannes**, *stud. theol.* –
abiesimees
10. Jürgenson, Eduard, *stud. pharm.*
11. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
12. Kapp, Gertrud, *stud. math.*
13. Kimmel, Georg, *stud. theol.*
14. **Klaos, Salme**, *stud. theol.* –
kirjatoimetaja
15. Krosing, Johanna, *stud. phil.*
16. Kurrikoff, Lydia, *stud. theol.*

17. Köpp, Johan, *prof.*
18. Maior, Jaan, *stud. theol.*
19. Masing, Helene, *stud. phil.*
20. Masing, Nikolai, *stud. chem.*
21. Poolakes, Friedrich, *stud. theol.*
22. **Pöld, Margarete**, *stud. theol.* –
esimees
23. Pöld, Peeter, *prof.*
24. Rahamägi, Hugo Bernhard, *prof.*
25. **Saksen, Valter**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja
26. Sarkkila, Arno, *stud. med. vet.*
27. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
28. Taggo, Boris, *stud. phil.*
29. Tennmann, Eduard, *prof.*
30. Wahl von, Walter, *stud. theol.*
31. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*

Sügissemester 1926

1. Aaslava, Siegfried, <i>stud. theol.</i>	13. Maior, Jaan, <i>stud. theol.</i>
2. Arike, Marta, <i>stud. theol.</i>	14. Masing, Nikolai , <i>stud. chem.</i> –
raamatukoguhoidja
3. Etzold, Otto, <i>stud. theol.</i>	15. Masing, Helene, <i>stud. phil.</i>
4. Juul, Oskar, <i>stud. theol.</i>	16. Poolakes, Friedrich, <i>stud. theol.</i>
5. Jürgenson, Johannes , <i>stud. theol.</i> –
abiesimees	17. Puu, Gustav, <i>stud. jur.</i>
6. Kamm, Johanna , <i>stud. chem.</i> –
kirjatoimetaja	18. Pöld, Margarete, <i>stud. theol.</i>
7. Kapp, Gertrud, <i>stud. math.</i>	19. Saksen, Valter, <i>stud. theol.</i>
8. Kimmel, Georg, <i>stud. theol.</i>	20. Sarkkila, Arno, <i>stud. med. vet.</i>
9. Konsin, Jaan, <i>stud. theol.</i>	21. Soosaar, Albert , <i>stud. theol.</i> – laekur
10. Kuldvere, Gerhard , <i>stud. math.</i> –
esimees	22. Soosaar, Evald, <i>stud. jur.</i>
11. Kurrikoff, Lydia, <i>stud. theol.</i>	23. Taggo, Boris, <i>stud. phil.</i>
12. Lepp, Alfred, <i>stud. theol.</i>	24. Valdmann, Kristjan, <i>stud. theol.</i>
	25. Värnik, Reinhold, <i>stud. theol.</i>
	26. Wahl von, Walter, <i>stud. theol.</i>

Kevadsemester 1927

1. Aaslava, Siegfried, <i>stud. theol.</i>	12. Kurrikoff, Lydia, <i>stud. theol.</i>
2. Bleive, Theodor, <i>stud. theol.</i>	13. Lepp, Alfred, <i>stud. theol.</i>
3. Etzold, Otto, <i>stud. theol.</i>	14. Maior, Jaan, <i>stud. theol.</i>
4. Juul, Oskar, <i>stud. theol.</i>	15. Masing, Helene, <i>stud. phil.</i>
5. Jürgenson, Eduard, <i>stud. pharm.</i>	16. Masing, Nikolai , <i>stud. chem.</i> –
raamatukoguhoidja
6. Jürgenson, Johannes , <i>stud. theol.</i> –
abiesimees	17. Mühlberg, Hedvig, <i>stud. agr.</i>
7. Kamm, Johanna , <i>stud. chem.</i> –
kirjatoimetaja	18. Pastik, Oskar, <i>stud. theol.</i>
8. Kapp, Gertrud, <i>stud. math.</i>	19. Pedriks, Eva, <i>stud. hist.</i>
9. Kimmel, Georg, <i>stud. theol.</i>	20. Piirak, Ada, <i>stud. hist.</i>
10. Konsin, Jaan, <i>stud. theol.</i>	21. Poolakes, Friedrich, <i>stud. theol.</i>
11. Kuldvere, Gerhard , <i>stud. math.</i> –
esimees	22. Pulk, Ann, <i>stud. chem.</i>
	23. Pöld, Margarete, <i>stud. theol.</i>
	24. Rummo, Anna, <i>stud. agr.</i>

25. Saksen, Valter, *stud. theol.*
26. **Soosaar, Albert**, *stud. theol.* – laekur
27. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
28. Sule, Karl, *stud. math.*
29. Taggo, Boris, *stud. phil.*

30. Tummak, Alide, *stud. theol.*
31. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*
32. Värnik, Reinhold, *stud. theol.*
33. Õunapuu, Edvald, *stud. theol.*

Sügissemester 1927

1. Bleive, Theodor, *stud. theol.*
2. Juul, Oskar, *stud. theol.*
3. **Kamm, Johanna**, *stud. chem.* – abiesimees
4. Kapp, Gertrud, *stud. math.*
5. Konsin, Jaan, *stud. theol.*
6. **Kuldvere, Gerhard**, *stud. math.* – esimees
7. Kurrikoff, Lydia, *stud. theol.*
8. Laas, Elise, *stud. rer. nat.*
9. Lepp, Alfred, *stud. theol.*
10. Maior, Jaan, *stud. theol.*
11. Mühlberg, Hedvig, *stud. agr.*
12. **Pastik, Oskar**, *stud. theol.* – raamatukoguhoidja
13. Pedriks, Eva, *stud. hist.*

14. **Piirak, Ada**, *stud. hist.* – kirjatoimetaja
15. Poolakes, Friedrich, *stud. theol.*
16. Pulk, Ann, *stud. chem.*
17. Pöld, Margarete, *stud. theol.*
18. Rummo, Anna, *stud. agr.*
19. Saksen, Valter, *stud. theol.*
20. **Soosaar, Albert**, *stud. theol.* – laekur
21. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
22. Sule, Karl, *stud. math.*
23. Taggo, Boris, *stud. phil.*
24. Tiedt, Karl, *stud. theol.*
25. Tummak, Alide, *stud. theol.*
26. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*
27. Värnik, Reinhold, *stud. theol.*
28. Õunapuu, Edvald, *stud. theol.*

Kevadsemester 1928

1. Allison, August, *stud. theol.*
2. Bleive, Theodor, *stud. theol.*
3. Jalakas, Alma, *stud. phil.*
4. Juul, Oskar, *stud. theol.*
5. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
6. Kapp, Gertrud, *stud. math.*
7. Konsin, Jaan, *stud. theol.*
8. **Koort, Alfred**, *mag. phil.* – esimees
9. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*

10. **Kurrikoff, Lydia**, *stud. theol.* – abiesimees
11. **Krusenberg, Edgar**, *stud. chem.* – raamatukoguhoidja
12. Laas, Elise, *stud. rer. nat.*
13. Lepp, Alfred, *stud. theol.*
14. Maior, Jaan, *stud. theol.*
15. Mühlberg, Hedvig, *stud. agr.*
16. Pastik, Oskar, *stud. theol.*

17. Pedriks, Eva, <i>stud. hist.</i>	26. Sule, Karl , <i>stud. math.</i> - laekur
18. Pender, Heinrich, <i>stud. theol.</i>	27. Taggo, Boris, <i>stud. phil.</i>
19. Piirak, Ada, <i>stud. hist.</i>	28. Tiedt, Karl, <i>stud. theol.</i>
20. Poolakes, Friedrich, <i>stud. theol.</i>	29. Tummak, Alide, <i>stud. theol.</i>
21. Põld, Margarete, <i>stud. theol.</i>	30. Valdmann, Kristjan, <i>stud. theol.</i>
22. Pulk, Ann, <i>stud. chem.</i>	31. Värnik, Reinhold, <i>stud. theol.</i>
23. Saksen, Valter, <i>stud. theol.</i>	32. Õispuu, Emilie , <i>stud. med.</i> -
24. Soosaar, Albert, <i>stud. theol.</i>	kirjatoimetaja
25. Soosaar, Evald, <i>stud. jur.</i>	33. Õunapuu, Edvald, <i>stud. theol.</i>

Sügissemester 1928

1. Bleive, Theodor, <i>stud. theol.</i>	17. Pedriks, Eva, <i>stud. hist.</i>
2. Hiob, Amanda, <i>stud. theol.</i>	18. Pender, Heinrich, <i>stud. theol.</i>
3. Jalakas, Alma, <i>stud. phil.</i>	19. Pulk, Ann, <i>stud. chem.</i>
4. Juul, Oskar, <i>stud. theol.</i>	20. Põld, Agu, <i>stud. phil.</i>
5. Kamm, Johanna , <i>stud. chem.</i> -	21. Põld, Margarete, <i>stud. theol.</i>
kirjatoimetaja	22. Radik, Erika, <i>stud. phil.</i>
6. Kapp, Gertrud, <i>stud. math.</i>	23. Rummo, Anna, <i>stud. agr.</i>
7. Koort, Alfred , <i>mag. phil.</i> - esimees	24. Saksen, Valter, <i>stud. theol.</i>
8. Krusenberg, Edgar , <i>stud. chem.</i> -	25. Soosaar, Albert, <i>stud. theol.</i>
raamatukoguhoidja	26. Soosaar, Evald, <i>stud. jur.</i>
9. Kukk, Liidia, <i>stud. jur.</i>	27. Sule, Karl , <i>stud. math.</i> - laekur
10. Kuldvere, Gerhard, <i>stud. math.</i>	28. Taggo, Boris, <i>stud. phil.</i>
11. Kurrikoff, Lydia , <i>stud. theol.</i> -	29. Tiedt, Karl, <i>stud. theol.</i>
abiesimees	30. Töldsepp, Aino, <i>stud. phil.</i>
12. Laas, Elise, <i>stud. rer. nat.</i>	31. Valdmann, Kristjan, <i>stud. theol.</i>
13. Lepp, Alfred, <i>stud. theol.</i>	32. Värnik, Reinhold, <i>stud. theol.</i>
14. Läte, Alide, <i>stud. rer. merc.</i>	33. Õispuu Emilie, <i>stud. med.</i>
15. Muusekant, Amanda, <i>stud. theol.</i>	34. Õunapuu Evald, <i>stud. theol.</i>
16. Pastik, Oskar, <i>stud. theol.</i>	

Kevadsemester 1929

1. Baumann, Olga, *stud. theol.*
2. Bleive, Theodor, *stud. theol.*
3. Hiob, Amanda, *stud. theol.*
4. Jalakas, Alma, *stud. phil.*
5. Juul, Oskar, *stud. theol.*
6. Kahna, Vilhelmine, *stud. agr.*
7. **Kamm, Johanna**, *stud. chem.* – kirjatoimetaja
8. Kapp, Gertrud, *stud. math.*
9. **Koort, Alfred**, *mag. phil.* – esimees
10. Krosing, Johanna, *stud. phil.*
11. **Krusenberg, Edgar**, *stud. chem.* – laekur
12. Kuk, Liidia, *stud. jur.*
13. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
14. **Kurrikoff, Lydia**, *stud. theol.* – abiesimees
15. Laas, Elise, *stud. rer. nat.*
16. Lepp, Alfred, *stud. theol.*
17. Läte, Alide, *stud. rer. merc.*
18. Muusekant, Amanda, *stud. theol.*
19. Pastik, Oskar, *stud. theol.*
20. Pedriks, Eva, *stud. phil.*
21. Pender, Heinrich, *stud. theol.*
22. Piirak, Ada, *stud. hist.*
23. Pulk, Ann, *stud. chem.*
24. Põld, Agu, *stud. phil.*
25. Põld, Margarete, *stud. theol.*
26. Radik, Erika, *stud. phil.*
27. Rummo, Anna, *stud. agr.*
28. Saksen, Valter, *stud. theol.*
29. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
30. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
31. Sule, Karl, *stud. math.*
32. Taggo, Boris, *stud. phil.*
33. Tiedt, Karl, *stud. theol.*
34. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
35. Töldsepp, Aino, *stud. phil.*
36. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*
37. Värnik, Reinhold, *stud. theol.*
38. Õispuu, Emilie, *stud. med.*
39. **Õunapuu, Edvald**, *stud. theol.* – raamatukoguhoidja

Sügissemester 1929

1. Baumann, Olga, *stud. theol.*
2. Bleive, Theodor, *stud. theol.*
3. Hiob, Amanda, *stud. theol.*
4. **Jalakas, Alma**, *stud. phil.* – kirjatoimetaja
5. Juul, Oskar, *stud. theol.*
6. Kahna, Vilhelmine, *stud. phil.*
7. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
8. **Koort, Alfred**, *mag. phil.* – esimees
9. Krosing, Johanna, *stud. phil.*
10. **Krusenberg, Edgar**, *stud. chem.* – abiesimees
11. Kuk, Liidia, *stud. jur.*
12. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
13. Kurrikoff, Lydia, *stud. theol.*
14. Lang, Salme, *stud. theol.*
15. Lepp, Alfred, *stud. theol.*

16. Läte, Alide, *stud. rer. merc.*
17. Pastik, Oskar, *stud. theol.*
18. Pedriks, Eva, *stud. hist.*
19. Pender, Heinrich, *stud. theol.*
20. Piirak, Ada, *stud. hist.*
21. Pulk, Ann, *stud. chem.*
22. Pöld, Agu, *stud. phil.*
23. Radik, Erika, *stud. phil.*
24. Rummo, Anna, *stud. agr.*
25. Saksen, Valter, *stud. theol.*
26. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
27. Soosaar, Evald, *stud. jur.*

28. Sule, Karl, *stud. math.*
29. Taggo, Boris, *stud. phil.*
30. **Tiedt, Karl**, *stud. theol.* – laekur
31. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
32. Töldsepp, Aino, *stud. phil.*
33. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*
34. Voimann, Minna, *stud. phil.*
35. Võõbus, Artur, *stud. theol.*
36. Värnik, Reinhold, *stud. theol.*
37. Õispuu, Emilie, *stud. med.*
38. **Õunapuu, Edvald**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja

Kevadsemester 1930

1. Baumann, Olga, *stud. theol.*
2. Hiob, Amanda, *stud. theol.*
3. **Jalakas, Alma**, *stud. phil.* – kirjatoimetaja
4. Juul, Oskar, *stud. theol.*
5. Kahna, Vilhelmine, *stud. agr.*
6. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
7. Klemmer, Adele, *stud. pharm.*
8. **Koort, Alfred**, *mag. phil.* – esimees
9. Krosing, Johanna, *stud. phil.*
18. Pender, Heinrich, *stud. theol.*
19. Pöld, Agu, *stud. phil.*
20. Saksen, Valter, *stud. theol.*
21. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
22. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
23. Sule, Karl, *stud. math.*
24. Taggo, Boris, *stud. phil.*
25. Tiedt, Karl, *stud. theol.*

10. **Krusenberg, Edgar**, *stud. chem.* –
abiesimees
11. Kukk, Liidia, *stud. jur.*
12. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
13. Kurrikoff, Lydia, *stud. theol.*
14. Lang, Salme, *stud. theol.*
15. Lootsmann, Anna Susanna, *stud. phil.*
16. Pastik, Oskar, *stud. theol.*
17. Pedriks, Eva, *stud. hist.*
26. **Tobias, Hermann**, *stud. med. rer.* – laekur
27. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*
28. Voimann, Minna, *stud. phil.*
29. Võõbus, Artur, *stud. theol.*
30. Värnik, Reinhold, *stud. theol.*
31. Õispuu, Emilie, *stud. med.*
32. **Õunapuu, Edvald**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja

Sügissemester 1930

1. Abolin, Siegfried, *stud. theol.*
2. Adojan, Aleksander, *stud. agr.*
3. Baumann, Olga, *stud. theol.*
4. Hiob, Amanda, *stud. theol.*
5. Jalakas, Alma, *stud. phil.*
6. Juul, Oskar, *stud. theol.*
7. Kahna, Vilhelmine, *stud. phil.*
8. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
9. Kiiver, Olga, *stud. phil.*
10. **Koort, Alfred**, *mag. phil.* – esimees
11. Krosing, Johanna, *stud. phil.*
12. **Krusenberg, Edgar**, *stud. chem.* –
abiesimees
13. Kukk, Liidia, *stud. jur.*
14. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
15. Kurrikoff, Lydia, *stud. theol.*
16. Künnap, Laine, *stud. rer. oec.*
17. Lang, Salme, *stud. theol.*
18. Laurson, Johannes, *stud. rer. gymn.*
19. Lootsmann, Anna Susanna, *stud. phil.*
20. **Lootsmann, Ernst**, *stud. theol.* –
kirjatoimetaja
21. Meldorf, Adam Axel, *stud. rer. oec.*
22. Morats, Mart, *stud. theol.*
23. Pastik, Oskar, *stud. theol.*
24. Pedriks, Eva, *stud. hist.*
25. Pender, Heinrich, *stud. theol.*
26. Piirak, Ada, *stud. hist.*
27. **Põld, Agu**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja
28. Rummo, Anna, *stud. agr.*
29. Saksen, Valter, *stud. theol.*
30. Soosaar Evald, *stud. jur.*
31. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
32. Sule, Karl, *stud. math.*
33. Taggo, Boris, *stud. phil.*
34. Tiedt, Karl, *stud. theol.*
35. **Tobias, Hermann**, *stud. med. rer.* –
laekur
36. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*
37. Voimann, Minna, *stud. phil.*
38. Võõbur, Artur, *stud. theol.*
39. Värnik, Reinhold, *stud. theol.*
40. Õispuu, Emilie, *stud. med.*
41. Õunapuu, Edvald, *stud. theol.*

Kevadsemester 1931

1. Abolin, Siegfried, *stud. theol.*
2. Ahlemann, Helmi, *stud. phil.*
3. Baumann, Olga, *stud. theol.*
4. Grönberg, Artur, *stud. rer. oec.*
5. Hiob, Amanda, *stud. theol.*
6. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
7. **Jalakas, Alma**, *stud. phil.* –
abiesinaine
8. Kahna, Vilhelmine, *stud. phil.*
9. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
10. Kiiver, Olga, *stud. phil.*
11. Krusenberg, Edgar, *stud. chem.*

12. Kukk, Liidia, *stud. jur.*
13. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
14. Kurrikoff, Lydia, *stud. theol.*
15. **Künnap, Laine**, *stud. rer. oec.* –
kirjatoimetaja
16. Lang, Salme, *stud. theol.*
17. Laurson, Johannes, *stud. rer. gymn.*
18. Lootsmann, Anna Susanna, *stud.*
phil.
19. Lootsmann, Ernst, *stud. theol.*
20. **Masing, Nikolai**, *stud. chem.* –
esimees
21. Meldorf, Adam Axel, *stud. rer.*
oec.
22. **Morats, Mart**, *stud. theol.* – laekur
23. Pender, Heinrich, *stud. theol.*
24. Piirak, Ada, *stud. hist.*
25. Prants, Daisy, *stud. phil.*
26. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja
27. Pärno, Hugo, *stud. theol.*
28. Ronk, Valentine, *stud. phil.*
29. Saksen, Valter, *stud. theol.*
30. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
31. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
32. Sule, Karl, *stud. math.*
33. Teppan, Elmar, *stud. theol.*
34. Tiedt, Karl, *stud. theol.*
35. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
36. Tungal (end. Õispuu), Emilie, *stud.*
med.
37. Valdmann, Kristjan, *stud. theol.*
38. Varik, Jaan, *stud. theol.*
39. Võõbus, Artur, *stud. theol.*
40. Värnik, Reinhold, *stud. theol.*
41. Õunapuu, Edvald, *stud. theol.*

Sügissemester 1931

1. Ahlemann, Helmi, *stud. phil.*
2. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
3. Jalakas, Alma, *stud. phil.*
4. Kahna, Vilhelmine, *stud. phil.*
5. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
6. Kiiver, Olga, *stud. phil.*
7. **Krusenberg, Edgar**, *stud. chem.* –
esimees
8. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
9. **Künnap, Laine**, *stud. rer. oec.* –
kirjatoimetaja
10. Lootsmann, Anna Susanna, *stud.*
phil.
11. Lootsmann, Ernst, *stud. theol.*
12. Meldorf, Adam Axel, *stud. rer.*
oec.
13. **Morats, Mart**, *stud. theol.* – laekur
14. Niiler (end. Kurrikoff), Lydia, *stud.*
theol.
15. Pastik, Oskar, *stud. theol.*
16. Pender, Heinrich, *stud. theol.*
17. Piirak, Ada, *stud. phil.*
18. Prants, Daisy, *stud. phil.*
19. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* – abiesimees
20. Pärno, Hugo, *stud. theol.*
21. Ronk, Valentine, *stud. phil.*

22. Saksen, Valter, *stud. theol.*
23. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
24. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
25. Sumberg, Elvine, *stud. phil.*
26. Teppan, Elmar, *stud. theol.*
27. Tiedt, Karl, *stud. theol.*

28. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
29. Tungal, Emile, *stud. med.*
30. **Varik, Jaan**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja
31. Vööbus, Artur, *stud. theol.*
32. Õunapuu, Edvald, *stud. theol.*

Kevadsemester 1932

1. Abolin, Siegfried, *stud. theol.*
2. Ahlemann, Helmi, *stud. phil.*
3. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
4. Kahna, Vilhelmine, *stud. phil.*
5. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
6. Kiiver, Olga, *stud. phil.*
7. Korknobel, Anneliese, *stud. rer. oec.*
8. **Krusenberg, Edgar**, *stud. chem.* –
esimees
9. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
10. **Künnap, Laine**, *stud. rer. oec.* –
kirjatoimetaja
11. Lootsmann, Anna Susanna, *stud. phil.*
12. Lootsmann, Ernst, *stud. theol.*
13. Meldorf, Adam Axel, *stud. rer. oec.*
14. **Morats, Mart**, *stud. theol.* – laekur

15. Niiler, Lydia, *stud. theol.*
16. Nusar, Karl, *stud. jur.*
17. Pender, Heinrich, *stud. theol.*
18. Prants, Daisy, *stud. phil.*
19. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* – abiesimees
20. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*
21. Reinard, Rudolf, *stud. theol.*
22. Ronk, Valentine, *stud. phil.*
23. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
24. Sumberg, Elvine, *stud. phil.*
25. Teppan, Elmar, *stud. theol.*
26. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
27. Treumann, Aita, *stud. agr.*
28. Tungal, Emilie, *stud. med.*
29. Vahter, Leo, *stud. theol.*
30. Varik, Gertud, *stud. theol.*
31. **Varik, Jaan**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja
32. Õunapuu, Edvald, *stud. theol.*

Sügissemester 1932

1. Ahlemann, Helmi, *stud. phil.*
2. Allikov, Osvald, *stud. jur.*
3. Damberg, Evi, *stud. rer. oec.*

4. Horn, Adolf, *stud. theol.*
5. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
6. Kahna, Vilhelmine, *stud. phil.*

7. Kamm, Johanna, *stud. chem.*
8. Kiiver, Olga, *stud. phil.*
9. Korknobel, Anneliese, *stud. rer. oec.*
10. Koppel, Karl, *stud. theol.*
11. Krusenbergh, Edgar, *stud. chem.*
12. Kuldvere, Gerhard, *stud. math.*
13. **Künnap, Laine**, *stud. rer. oec.* – kirjatoimetaja
14. Lootsmann, Anna Susanna, *stud. phil.*
15. **Meldorf, Adam Axel**, *stud. rer. oec.*
16. Morats, Mart, *stud. theol.* – esimees
17. Neufeldt, Friedrich, *stud. theol.*
18. Normann, Erna, *stud. phil.*
19. Pender, Heinrich, *stud. theol.*
20. Prants, Daisy, *stud. phil.*
21. **Põld, Agu**, *stud. phil.* – abiesimees
22. **Pähn, Elmar**, *stud. theol.* – laekur
23. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*
24. Reinard, Rudolf, *stud. theol.*
25. Ronk, Valentine, *stud. phil.*
26. Saar, Max, *stud. theol.*
27. Schmidt, Linda, *stud. pharm.*
28. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
29. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
30. Tannebaum, Lydia Veronika, *stud. rer. oec.*
31. Teppan, Elmar, *stud. theol.*
32. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
33. Traks, Meeri, *stud. phil.*
34. Treumann, Aita, *stud. agr.*
35. Tungal, Emilie, *stud. med.*
36. Vahter, Leo, *stud. theol.*
37. Varik, Gertrud, *stud. theol.*
38. **Varik, Jaan**, *stud. theol.* – raamatukoguhoidja
39. Õunapuu, Edvald, *stud. theol.*
40. Üksi, Margot, *stud. rer. oec.*

Kevadsemester 1933

1. Ahlemann, Helmi, *stud. phil.*
2. Allikov, Osvald, *stud. jur.*
3. Anso, Peeter, *stud. math.*
4. Buschmann, Felix, *stud. theol.*
5. Damberg, Evi, *stud. rer. oec.*
6. Horn, Adolf, *stud. theol.*
7. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
8. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*
9. Kahna, Vilhelmine, *stud. phil.*
10. Kannukene, Robert, *stud. theol.*
11. Kiiver, Olga, *stud. phil.*
12. Koppel, Karl, *stud. theol.*
13. Korknobel, Anneliese, *stud. rer. oec.*
14. **Künnap, Laine**, *stud. rer. oec.* – kirjatoimetaja
15. Lootsmann, Anna Susanna, *stud. phil.*
16. Meldorf, Adam Axel, *stud. rer. oec.*
17. **Morats, Mart**, *stud. theol.* – esimees

18. Neufeldt, Friedrich, *stud. theol.*
19. Normann, Erna, *stud. phil.*
20. Prants, Daisy, *stud. phil.*
21. **Põld, Agu**, *stud. phil.* – abiesimees
22. **Pähn, Elmar**, *stud. theol.* – laekur
23. Pärk, Hilda, *stud. rer.nat.*
24. Reinard, Rudolf, *stud. theol.*
25. Ronk, Valentine, *stud. phil.*
26. Saar, Max, *stud. theol.*
27. Schmidt, Linda, *stud. pharm.*
28. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
29. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
30. Tannebaum, Lydia Veronika, *stud. rer. oec.*
31. Teppan, Elmar, *stud. theol.*
32. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
33. Traks, Meeri, *stud. phil.*
34. Treumann, Aita, *stud. agr.*
35. Tungal, Emilie, *stud. med.*
36. Vahter, Leo, *stud. theol.*
37. Varik, Gertrud, *stud. theol.*
38. **Varik, Jaan**, *stud. theol.* – raamatukoguhoidja
39. Üksi, Margot, *stud. rer. oec.*

Sügissemester 1933

1. Ahlemann, Helmi, *stud. phil.*
2. Allikov, Osvald, *stud. jur.*
3. Anso, Peeter, *stud. math.*
4. Buschmann, Felix, *stud. theol.*
5. Damberg, Evi, *stud. rer. oec.*
6. Horn, Adolf, *stud. theol.*
7. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
8. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*
9. Kahna, Vilhelmine, *stud. agr.*
10. Kannukene, Robert, *stud. theol.*
11. Kanter, Elga, *stud. phil.*
12. Kiiver, Olga, *stud. phil.*
13. Koppel, Karl, *stud. theol.*
14. Korknobel, Anneliese, *stud. rer. oec.*
15. **Künnap, Laine**, *stud. rer. oec.* – kirjatoimetaja
16. Lootsmann, Anna Susanna, *stud. phil.*
17. **Morats, Mart**, *stud. theol.* – abiesimees
18. **Neubaum, Vilhelm**, *stud. theol.* – raamatukoguhoidja
19. Neufeldt, Friedrich, *stud. theol.*
20. Normann, Erna, *stud. phil.*
21. Prants, Daisy, *stud. phil.*
22. Põld, Lehti Kai, *stud. phil.*
23. **Põld, Agu**, *stud. phil.* – esimees
24. Pähn, Elmar, *stud. theol.*
25. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*
26. Reinard, Rudolf, *stud. theol.*
27. Reisman, Hildegard, *stud. phil.*
28. Ronk, Valentine, *stud. phil.*
29. Roosvald, Albert, *stud. theol.*
30. Saar, Max, *stud. theol.*
31. Schmidt, Linda, *stud. pharm.*
32. Soosaar, Albert, *stud. theol.*
33. Soosaar, Evald, *stud. jur.*

34. Sternfeldt, Irene, *stud. phil.*
35. Tannebaum, Lydia Veronika, *stud. rer. oec.*
36. Teppan, Elmar, *stud. theol.*
37. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
38. Traks, Meeri, *stud. phil.*
39. Treumann, Aita, *stud. agr.*

40. Tungal, Emilie, *stud. med.*
41. Vahter, Leo, *stud. theol.*
42. Varik, Gertrud, *stud. theol.*
43. **Varik, Jaan**, *stud. theol.* – laekur
44. Vipper, Artur, *stud. theol.*
45. Üksi, Margot, *stud. rer. oec.*

Kevadsemester 1934

1. Ahlemann, Helmi, *stud. phil.*
2. Allikov, Osvald, *stud. jur.*
3. Anso, Peeter, *stud. math.*
4. Bachval, Johannes, *stud. theol.*
5. Buschmann, Felix, *stud. theol.*
6. Damberg, Evi, *stud. rer. oec.*
7. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*
8. Gross, Lalla, *stud. phil.*
9. Horn, Adolf, *stud. theol.*
10. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
11. Jüns, Alvine, *stud. rer. oec.*
12. Kahna, Vilhelmine, *stud. agr.*
13. Kannukene, Robert, *stud. theol.*
14. Kanter, Elga, *stud. phil.*
15. Kiiver, Olga, *stud. phil.*
16. Kont, Linda, *stud. rer. oec.*
17. Koolmeister, Richard, *stud. theol.*
18. Koppel, Karl, *stud. theol.*
19. Korknobel, Anneliese, *stud. rer. oec.*
20. Künnap, Laine, *stud. rer. oec.* – kirjatoimetaja
21. Lind, Eduard, *stud. theol.*

22. Lootsmann, Anna Susanna, *stud. phil.*
23. Mirka, Hilda, *stud. theol.*
24. **Morats, Mart**, *stud. theol.* – abiesimees
25. **Neubaum, Vilhelm**, *stud. theol.* – raamatukoguhoidja
26. Neufeldt, Friedrich, *stud. theol.*
27. Neumanskraft, Harry, *stud. rer. oec.*
28. Normann, Erna, *stud. phil.*
29. Peiker, Raimund, *stud. theol.*
30. Prants, Daisy, *stud. phil.*
31. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* – esimees
32. Pöld, Lehti Kai, *stud. phil.*
33. Pähn, Elmar, *stud. theol.*
34. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*
35. Reinard, Rudolf, *stud. theol.*
36. Reisman, Hildegard, *stud. phil.*
37. Ronk, Valentine, *stud. phil.*
38. Roosvald, Albert, *stud. theol.*
39. Saar, Max, *stud. theol.*
40. Schmidt Linda, *stud. pharm.*
41. Soosaar, Albert, *stud. theol.*

42. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
43. Sternfeldt, Irene, *stud. phil.*
44. Tannebaum, Lydia Veronika, *stud. rer. oec.*
45. Teppan, Elmar, *stud. theol.*
46. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
47. Traks, Meeri, *stud. phil.*

48. Treumann, Aita, *stud. agr.*
49. Tungal, Emilie, *stud. med.*
50. Vahter, Leo, *stud. theol.*
51. Varik, Gertrud, *stud. theol.*
52. **Varik, Jaan**, *stud. theol.* – laekur
53. Vipper, Artur, *stud. theol.*
54. Üksi, Margot, *stud. rer. oec.*

Sügissemester 1934

1. Allikov, Osvald, *stud. jur.*
2. Anso, Peeter, *stud. math.*
3. Bachval, Johannes, *stud. theol.*
4. Damberg, Evi, *stud. rer. oec.*
5. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*
6. Gross, Lalla, *stud. phil.*
7. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
8. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*
9. Kahna, Vilhelmine, *stud. agr.*
10. Kannukene, Robert, *stud. theol.*
11. Kanter, Elga, *stud. phil.*
12. Kont, Linda, *stud. rer. oec.*
13. Koolmeister, Richard, *stud. theol.*
14. Korknobel, Anneliese, *stud. rer. oec.*
15. Künnap, Laine, *stud. rer. oec.*
16. Lind, Eduard, *stud. theol.*
17. **Luht** (end. Ahlemann), **Helmi**, *stud. phil.* – raamatukoguhoidja
18. Lõhmus, Amanda, *stud. theol.*
19. Mirka, Hilda, *stud. theol.*
20. **Neubaum, Vilhelm**, *stud. theol.* – abiesimees
21. Neufeldt, Friedrich, *stud. theol.*

22. Neumanskraft, Harry, *stud. rer. oec.*
23. Neumanskraft (end. Schmidt), Linda, *stud. pharm.*
24. Niiler, Herbert, *stud. theol.*
25. Normann, Erna, *stud. phil.*
26. **Peiker, Raimund**, *stud. theol.* – laekur
27. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* – esimees
28. Pöld, Lehti Kai, *stud. phil.*
29. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*
30. Reisman, Hildegard, *stud. phil.*
31. Ronk, Valentine, *stud. phil.*
32. Roosvald, Albert, *stud. theol.*
33. Saar, Max, *stud. theol.*
34. Sahharias, Nina, *stud. jur.*
35. Sarapuu, Erna, *stud. jur.*
36. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
37. Sternfeldt, Irene, *stud. phil.*
38. Tannebaum, Lydia Veronika, *stud. rer. oec.*
39. Teppan, Elmar, *stud. theol.*
40. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*

41. **Traks, Meeri**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja

42. Treumann, Aita, *stud. agr.*

43. Troost, Rudolf, *stud. theol.*

44. Tuberg, Maria, *stud. phil.*

45. Tungal, Emilie, *stud. med.*

46. Vahter, Leo, *stud. theol.*

47. Vipper, Artur, *stud. theol.*

48. Vössokotsky-Neggo, Jenny, *stud.*
phil.

Kevadsemester 1935

1. Allikov, Osvald, *stud. jur.*

2. Anso, Peeter, *stud. math.*

3. Bachval, Johannes, *stud. theol.*

4. Damberg, Evi, *stud. rer. oec.*

5. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*

6. Gross, Lalla, *stud. phil.*

7. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*

8. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*

9. Kahna, Vilhelmine, *stud. agr.*

10. Kannukene, Robert, *stud. theol.*

11. Kanter, Elga, *stud. phil.*

12. Kont, Linda, *stud. rer. oec.*

13. Koolmeister, Richard, *stud. theol.*

14. Korknobel, Anneliese, *stud. rer.*
oec.

15. Kukk, Albert, *stud. theol.*

16. Künnap, Laine, *stud. rer. oec.*

17. Lind, Eduard, *stud. theol.*

18. **Luht, Helmi**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja

19. Lõhmus, Amanda, *stud. theol.*

20. Mark, Anna, *stud. med.*

21. Mirka, Hilda, *stud. theol.*

22. **Neubaum, Vilhelm**, *stud. theol.* –
abiesimees

23. Neufeldt, Friedrich, *stud. theol.*

24. Neumanskraft, Harry, *stud. rer.*
oec.

25. Neumanskraft, Linda, *stud. pharm.*

26. Niiler, Herbert, *stud. theol.*

27. Normann, Erna, *stud. phil.*

28. **Peiker, Raimund**, *stud. theol.* –
laekur

29. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* - esimees

30. Pöld, Lehti Kai, *stud. phil.*

31. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*

32. Reisman, Hildegard, *stud. phil.*

33. Ronk, Valentine, *stud. phil.*

34. Roosvald, Albert, *stud. theol.*

35. Saar, Max, *stud. theol.*

36. Sahharias, Nina, *stud. jur.*

37. Sarapuu, Erna, *stud. jur.*

38. Soosaar, Evald, *stud. jur.*

39. Sternfeldt, Irene, *stud. phil.*

40. Teppan, Elmar, *stud. theol.*

41. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*

42. **Traks, Meeri**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja

43. Treumann, Aita, *stud. agr.*

44. Troost, Rudolf, *stud. theol.*

45. Tuberg, Maria, *stud. phil.*

46. Tungal, Emilie, *stud. med.*

47. Vahter, Leo, *stud. theol.*
 48. Vipper, Artur, *stud. theol.*

49. Vössokotsky-Neggo, Jenny, *stud. phil.*

Sügissemester 1935

1. Allikov, Osvald, <i>stud. jur.</i>	27. Normann, Erna, <i>stud. phil.</i>
2. Anso, Peeter, <i>stud. math.</i>	28. Nurmet (end. Neumenskraft),
Harry, <i>stud. rer. oec.</i>
3. Bachval, Johannes, <i>stud. theol.</i>	29. Nurmet (end. Neumenskraft),
Linda, <i>stud. pharm.</i>
4. Damberg, Evi, <i>stud. rer. oec.</i>	30. Peiker, Raimund, <i>stud. theol.</i>
5. Gnadenteich, Oskar, <i>stud. theol.</i>	31. Pöld, Agu , <i>stud. phil.</i> – esimees
6. Gross, Lalla, <i>stud. phil.</i>	32. Pöld, Hillar , <i>stud. theol.</i> – laekur
7. Jaanusson, Hans, <i>stud. agr.</i>	33. Pöld, Lehti Kai, <i>stud. phil.</i>
8. Jüns, Alviine, <i>stud. rer. oec.</i>	34. Pärk, Hilda, <i>stud. rer. nat.</i>
9. Kahna, Vilhelmine, <i>stud. agr.</i>	35. Reisman, Hildegard, <i>stud. phil.</i>
10. Kannukene, Robert, <i>stud. theol.</i>	36. Ronk, Valentine, <i>stud. phil.</i>
11. Kanter, Elga, <i>stud. phil.</i>	37. Rosenstein, Herbert, <i>stud. theol.</i>
12. Kiiver, Olga, <i>stud. phil.</i>	38. Saar, Max, <i>stud. theol.</i>
13. Kont, Linda, <i>stud. rer. oec.</i>	39. Sahharias, Nina, <i>stud. jur.</i>
14. Koolmeister, Richard, <i>stud. theol.</i>	40. Sarapuu, Erna, <i>stud. jur.</i>
15. Korknobel, Anneliese, <i>stud. rer. oec.</i>	41. Soosaar, Evald, <i>stud. jur.</i>
16. Kukk, Albert, <i>stud. theol.</i>	42. Sternfeldt, Irene, <i>stud. phil.</i>
17. Künnap, Laine, <i>stud. rer. oec.</i>	43. Tobias, Hermann, <i>stud. med. vet.</i>
18. Lind, Eduard, <i>stud. theol.</i>	44. Traks, Meeri , <i>stud. phil.</i> –
kirjatoimetaja
19. Lootsmann, Anna Susanna, <i>stud. phil.</i>	45. Treumann, Aita, <i>stud. agr.</i>
20. Luht, Helmi , <i>stud. phil.</i> –
raamatukoguhoidja	46. Troost, Rudolf, <i>stud. theol.</i>
21. Lõhmus, Amanda, <i>stud. theol.</i>	47. Tuberg, Maria, <i>stud. phil.</i>
22. Mark, Anni, <i>stud. med.</i>	48. Uuspuu (end. Neubaum), Villem ,
<i>stud. theol.</i> – abiesimees
23. Masso, Olga, <i>stud. phil.</i>	49. Vahter, Leo, <i>stud. theol.</i>
24. Mirka, Hilda, <i>stud. theol.</i>	50. Vipper, Artur, <i>stud. theol.</i>
25. Neufeldt, Friedrich, <i>stud. theol.</i>	
26. Niiler, Herbert, <i>stud. theol.</i>	

51. Vössokotsky - Neggo, Jenny, *stud.*

phil.

Kevadsemester 1936

1. Allikov, Osvald, *stud. jur.*

2. Anso, Peeter, *stud. math.*

3. Bachval, Johannes, *stud. theol.*

4. Damberg, Evi, *stud. rer. oec.*

5. Gnadenteich, Eha, *stud. theol.*

6. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*

7. Gross, Lalla, *stud. phil.*

8. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*

9. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*

10. Kahna, Vilhelmine, *stud. agr.*

11. Kannukene, Robert, *stud. theol.*

12. Kanter, Elga, *stud. phil.*

13. Kont, Linda, *stud. rer. oec.*

14. Koolmeister, Richard, *stud. theol.*

15. Korknobel, Anneliese, *stud. rer.*
oec.

16. Kukk, Albert, *stud. theol.*

17. Lepasaar, Johannes, *stud. theol.*

18. Lind, Eduard, *stud. theol.*

19. Lootsmann, Anna Susanna, *stud.*
phil.

20. **Luht, Helmi**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja

21. Mark, Anni, *stud. med.*

22. Masso, Olga, *stud. phil.*

23. Mirka, Hilda, *stud. theol.*

24. Mühling, Ulrich, *stud. theol.*

25. Neufeldt, Friedrich, *stud. theol.*

26. **Niiler, Herbert**, *stud. theol.* –
abiesimees

27. Normann, Erna, *stud. phil.*

28. Nurmet, Harry, *stud. rer. oec.*

29. Nurmet, Linda, *stud. pharm.*

30. Peiker, Raimund, *stud. theol.*

31. Pöld, Agu, *stud. phil.*

32. **Pöld, Hillar**, *stud. theol.* – laekur

33. Pöld, Lehti Kai, *stud. phil.*

34. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*

35. Randma, Meeri, *stud. rer. oec.*

36. Reisman, Hildegard, *stud. phil.*

37. Ronk, Valentine, *stud. phil.*

38. Roosvald, Albert, *stud. theol.*

39. Rosenstein, Herbert, *stud. theol.*

40. Roser, Otto, *stud. theol.*

41. Saag, Evald, *stud. theol.*

42. Saar, Max, *stud. theol.*

43. Sahharias, Nina, *stud. jur.*

44. Sarapuu, Erna, *stud. jur.*

45. Soosaar, Evald, *stud. jur.*

46. Sternfeldt, Irene, *stud. phil.*

47. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*

48. **Traks, Meeri**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja

49. Treumann, Aita, *stud. agr.*

50. Troost, Rufolf, *stud. theol.*

51. Tuberg, Maria, *stud. phil.*

52. **Uuspuu, Villem**, *stud. theol.* –
esimees

53. Vahter, Leo, *stud. theol.*

54. Vössokotsky-Neggo, Jenny, *stud. phil.*

Sügissemester 1936

1. Alamaa, Gertrud, *stud. phil.*
2. Allikov, Osvald, *stud. jur.*
3. Anso, Peeter, *stud. math.*
4. Bachval, Johannes, *stud. theol.*
5. Gnadenteich, Eha, *stud. theol.*
6. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*
7. Gross, Lalla, *stud. phil.*
8. Hark (end. Korknobil), Anneliese, *stud. rer. oec.*
9. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*
10. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*
11. Kahna, Vilhelmine, *stud. agr.*
12. Kannukene, Robert, *stud. theol.*
13. Kanter, Elga, *stud. phil.*
14. Kont, Linda, *stud. rer. oec.*
15. Koolmeister, Richard, *stud. theol.*
16. Kukk, Albert, *stud. theol.*
17. Laur, Magda, *stud. phil.*
18. Lepasaar, Johannes, *stud. theol.*
19. Lind, Eduard, *stud. theol.*
20. Lootsmann, Anna Susanna, *stud. phil.*
21. **Luht, Helmi**, *stud. phil.* – raamatukoguhoidja
22. Mark, Anni, *stud. med.*
23. Masso, Olga, *stud. phil.*
24. Mirka, Hilda, *stud. theol.*
25. Mühling, Ulrich, *stud. theol.*
26. Neufeldt, Friedrich, *stud. theol.*
27. **Niiler, Herbert**, *stud. theol.* – abiesimees
28. Normann, Erna, *stud. phil.*
29. Nurmet, Harry, *stud. rer. oec.*
30. Nurmet, Linda, *stud. pharm.*
31. Peiker, Raimund, *stud. theol.*
32. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* – esimees
33. **Pöld, Hillar**, *stud. theol.* – laekur
34. Pöld, Lehti Kai, *stud. phil.*
35. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*
36. Randma, Meeri, *stud. rer. oec.*
37. Reisman, Hildegard, *stud. phil.*
38. **Ronk, Valentine**, *stud. phil.* – kirjatoimetaja
39. Roosvald, Albert, *stud. theol.*
40. Rosenstein, Herbert, *stud. theol.*
41. Roser, Otto, *stud. theol.*
42. Saag, Evald, *stud. theol.*
43. Saar, Max, *stud. theol.*
44. Sahharias, Nina, *stud. jur.*
45. Sarapuu, Erna, *stud. jur.*
46. Soosaar, Evald, *stud. jur.*
47. Sternfeldt, Irene, *stud. phil.*
48. **Tammet** (end. Damberg), **Evi**, *stud. rer. oec.*
49. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
50. Traks, Meeri, *stud. phil.*
51. Treumann, Aita, *stud. agr.*
52. Troost, Rudolf, *stud. theol.*
53. Tuberg, Maria, *stud. phil.*

54. Uuspuu, Villem, *stud. theol.*

55. Vahter, Leo, *stud. theol.*

56. Vössokotsky- Neggo, Jenny, *stud.*

phil.

Kevadsemester 1937

1. Alamaa, Gertrud, *stud. phil.*

2. Anso, Peeter, *stud. math.*

3. Bachval, Johannes, *stud. theol.*

4. Gnadenteich, Eha, *stud. theol.*

5. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*

6. Gross, Lalla, *stud. phil.*

7. Hark, Anneliese, *stud. rer. oec.*

8. Jaanusson, Hans, *stud. agr.*

9. Juhandi, Vanda, *stud. theol.*

10. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*

11. Kaev, Hilja, *stud. phil.*

12. Kanter, Elga, *stud. phil.*

13. Kont, Linda, *stud. rer. oec.*

14. Kukk, Albert, *stud. theol.*

15. Kull, Johanna, *stud. rer. oec.*

16. Käs, Arnold, *stud. theol.*

17. Laur, Magda, *stud. phil.*

18. Lepasaar, Johannes, *stud. theol.*

19. **Luht, Helmi**, *stud. phil.* –

raamatukoguhoidja

20. Mark, Anni, *stud. med.*

21. Masing, Aleksander, *stud. rer. nat.*

22. Masso, Olga, *stud. phil.*

23. Miljan (end. Treumann), Aita, *stud. agr.*

24. Mirka, Hilda, *stud. theol.*

25. Mühling, Ulrich, *stud. theol.*

26. **Niiler, Herbert**, *stud. theol.* –
abiesimees

27. Normann, Erna, *stud. phil.*

28. Nurmet, Harry, *stud. rer. oec.*

29. Nurmet, Linda, *stud. pharm.*

30. Peiker, Raimund, *stud. theol.*

31. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* – esimees

32. **Pöld, Hillar**, *stud. theol.* – laekur

33. Pöld, Lehti Kai, *stud. phil.*

34. Pärk, Hilda, *stud. rer. nat.*

35. Randma, Meeri, *stud. rer. oec.*

36. Reisman, Hildegard, *stud. phil.*

37. **Ronk, Valentine**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja

38. Rosenstein, Herbert, *stud. theol.*

39. Roser, Otto, *stud. theol.*

40. Saag, Evald, *stud. theol.*

41. Sahharias, Nina, *stud. jur*

42. Soosaar, Evald, *stud. jur*

43. Sternfeldt, Irene, *stud. phil.*

Sügissemester 1937

1. Alamaa, Gertrud, *stud. phil.*
2. Anso, Peeter, *stud. math.*
3. Aun, Karl, *stud. jur.*
4. Bachval, Johannes, *stud. theol.*
5. Gnadenteich, Eha, *stud. theol.*
6. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*
7. Gross, Lalla, *stud. phil.*
8. Hark, Anneliese, *stud. rer. oec.*
9. Juhandi, Vanda, *stud. theol.*
10. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*
11. Kaev, Hilja, *stud. phil.*
12. Kanter, Elga, *stud. phil.*
13. Kont, Linda, *stud. rer. oec.*
14. Kukk, Albert, *stud. theol.*
15. Kull, Johanna, *stud. rer. oec.*
16. Käis, Arnold, *stud. theol.*
17. Laur, Magda, *stud. phil.*
18. Lepasaar, Johannes, *stud. theol.*
19. **Luht, Helmi**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja
20. Mark, Anni, *stud. med.*
21. Masing, Aleksander, *stud. rer. nat.*
22. Masso, Olga, *stud. phil.*
23. Mühling, Ulrich, *stud. theol.*
24. **Niiler, Herbert**, *stud. theol.* –
abiesimees
25. Normann, Erna, *stud. phil.*
26. Nurmet, Harry, *stud. rer. oec.*
27. Nurmet, Linda, *stud. pharm.*
28. Peiker, Raimund, *stud. theol.*
29. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* – esimees
30. **Pöld, Hillar**, *stud. theol.* – laekur
31. Pöld, Lehti Kai, *stud. phil.*
32. Randma, Meeri, *stud. rer. oec.*
33. Reimann, Lembit, *stud. theol.*
34. Reismann, Hildegard, *stud. phil.*
35. **Ronk, Valentine**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja
36. Rosenstein, Herbert, *stud. theol.*
37. Saag, Evald, *stud. theol.*
38. Saarik (end. Sternfeldt), Irene, *stud. phil.*
39. Sahharias, Nina, *stud. jur.*
40. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
41. Tomson, Ella, *stud. rer. merc.*
42. Traks, Meeri, *stud. phil.*
43. Undritz, Alma, *stud. phil.*
44. Uuspuu (end. Damberg), Evi, *stud. rer. oec.*
45. Uuspuu, Villem, *stud. theol.*
46. Veem, Konrad, *stud. theol.*
47. Vössokotsky-Neggo, Jenny, *stud. phil.*
48. Üllaste, Leenart, *stud. theol.*

Kevadsemester 1938

1. Alamaa, Gertrud, *stud. phil.*
2. Anso, Peeter, *stud. math.*
3. Aun, Karl, *stud. jur.*
4. Gnadenteich, Eha, *stud. theol.*
5. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*
6. Gross, Lalla, *stud. phil.*
7. Hark, Anneliese, *stud. rer. oec.*
8. Juhandi, Vanda, *stud. theol.*
9. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*
10. Kaev, Hilja, *stud. phil.*
11. Kanter, Elga, *stud. phil.*
12. Kukk, Albert, *stud. theol.*
13. Kull, Johanna, *stud. rer. oec.*
14. Käis, Arnold, *stud. theol.*
15. Laur, Magda, *stud. phil.*
16. Lebedorf, Lona, *stud. pharm.*
17. Lepasaar, Johannes, *stud. theol.*
18. **Luht, Helmi**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja
19. Masing, Aleksander, *stud. rer. nat.*
20. Masso, Olga, *stud. phil.*
21. **Niiler, Herbert**, *stud. theol.* –
abiesimees
22. Normann, Erna, *stud. phil.*
23. Nurmet, Harry, *stud. rer. oec.*
24. Nurmet, Linda, *stud. pharm.*
25. Paul, Arved, *stud. theol.*
26. **Pöld, Agu**, *stud. phil.* – esimees
27. **Pöld, Hillar**, *stud. theol.* – laekur
28. Pöld, Lehti Kai, *stud. phil.*
29. Raudsepp, Oviid, *stud. theol.*
30. Reimann, Lembit, *stud. theol.*
31. Reismann, Hildegard, *stud. phil.*
32. Rinne, Leo, *stud. phil.*
33. **Ronk, Valentine**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja
34. Saag, Evald, *stud. theol.*
35. Saarik, Irene, *stud. phil.*
36. Sahharias, Nina, *stud. jur.*
37. Tobias, Hermann, *stud. med. vet.*
38. Tomson, Ella, *stud. rer. merc.*
39. Traks, Meeri, *stud. phil.*
40. Undritz, Alma, *stud. phil.*
41. Vasnu, Linda, *stud. agr.*
42. Veem, Konrad, *stud. theol.*
43. Võssokotsky-Neggo, Jenny, *stud.*
phil.
44. Üllaste, Leenart, *stud. theol.*

Sügissemester 1938

1. Alamaa, Gertrud, *stud. phil.*
2. Anso, Peeter, *stud. math.*
3. Bachval, Johannes, *stud. theol.*
4. Gnadenteich, Eha, *stud. theol.*
5. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*
6. Gross, Lalla, *stud. phil.*
7. Juhandi, Vanda, *stud. theol.*
8. Jüns, Alviine, *stud. rer. oec.*
9. Kaev, Hilja, *stud. phil.*
10. Kanter, Elga, *stud. phil.*

11. Kont, Martin, *stud. rer. oec.*
12. Kull, Johanna, *stud. rer. oec.*
13. Käis, Arnold, *stud. theol.*
14. Laur, Magda, *stud. phil.*
15. Lebedorf, Lona, *stud. pharm.*
16. Lepasaar, Johannes, *stud. theol.*
17. **Luht, Helmi**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja
18. Masing, Aleksander, *stud. rer. nat.*
19. Niiler, Herbert, *stud. theol.*
20. Normann, Erna, *stud. phil.*
21. Nurmet, Linda, *stud. pharm.*
22. **Paul, Arved**, *stud. theol.* – laekur
23. Pöld, Agu, *mag. phil.*
24. **Pöld, Hillar**, *stud. theol.* – esimees
25. Pöld, Toomas, *stud. theol.*
26. Raudsepp, Oviid, *stud. theol.*
27. Raun (end. Reismann), Hildegard,
stud. phil.
28. Reimann, Lembit, *stud. theol.*
29. Reni, Vladimir, *stud. rer. nat.*
30. Rinne, Leo, *stud. phil.*
31. **Ronk, Valentine**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja
32. Rosenstein, Herbert, *stud. theol.*
33. Saag, Evald, *stud. theol.*
34. Saarik, Irene, *stud. phil.*
35. Sahharias, Nina, *stud. jur.*
36. Taamal, Milvi, *stud. phil.*
37. Tomson, Ella, *stud. rer. merc.*
38. Traks, Meeri, *stud. phil.*
39. Undritz, Alma, *stud. phil.*
40. Vasnu, Linda, *stud. agr.*
41. Veem, Konrad, *stud. theol.*
42. **Üllaste, Leenart**, *stud. theol.* –
abiesimees

Kevadsemester 1939

1. Alamaa, Gertrud, *stud. phil.*
2. Anso, Peeter, *stud. math.*
3. Gnadenteich, Eha, *stud. theol.*
4. Gross, Lalla, *stud. phil.*
5. Juhandi, Vanda, *stud. theol.*
6. Kaev, Hilja, *stud. phil.*
7. Kanter, Elga, *stud. phil.*
8. Kesk, Adelaide, *stud. theol.*
9. Klassen, Ago, *stud. jur.*
10. Kull, Johanna, *stud. rer. oec.*
11. Käis, Arnold, *stud. theol.*
12. Laur, Magda, *stud. phil.*
13. Lebedorf, Lona, *stud. pharm.*
14. Lepasaar, Johannes, *stud. theol.*
15. **Luht, Helmi**, *stud. phil.* –
raamatukoguhoidja
16. Normann, Erna, *stud. phil.*
17. Nurmet, Harry, *stud. pharm.*
18. Nurmet, Linda, *stud. pharm.*
19. **Paul, Arved**, *stud. theol.* – laekur
20. **Pöld, Hillar**, *stud. theol.* – esimees
21. Pöld, Toomas, *stud. theol.*
22. Rannut, Johannes, *stud. theol.*
23. Raun, Hildegard, *stud. phil.*

24. Rinne, Leo, *stud. phil.*
25. **Ronk, Valentine**, *stud. phil.* –
kirjatoimetaja
26. Saag, Evald, *stud. theol.*
27. Saarik, Irene, *stud. phil.*
28. Sauks, Albert-Erik, *stud. med.*
29. Toomet, Ella, *stud. phil.*

30. Traks, Meeri, *stud. phil.*
31. Undritz, Alma, *stud. phil.*
32. Vaikmäe, Edgar, *stud. theol.*
33. Vasnu, Linda, *stud. agr.*
34. Veem, Konrad, *stud. theol.*
35. **Üllaste, Leenart**, *stud. theol.* –
abiesimees

Sügissemester 1939

1. Alamaa, Gertrud, *stud. phil.*
2. Anso, Peeter, *stud. math.*
3. Gnadenteich, Eha, *stud. theol.*
4. Gnadenteich, Oskar, *stud. theol.*
5. Gross, Lalla, *stud. phil.*
6. Juhandi, Vanda, *stud. theol.*
7. Kaev, Hilja, *stud. phil.*
8. Kasesalu, Linda, *stud. rer. oec.*
9. Kesk, Adelaide, *stud. theol.*
10. Klaasen, Ago, *stud. jur.*
11. Kull, Johanna, *stud. rer. oec.*
12. Käis, Arnold, *stud. theol.*
13. **Lebedorf, Lona**, *stud. pharm.* –
kirjatoimetaja
14. Lepasaar, Johannes, *stud. theol.*
15. Luht, Helmi, *stud. phil.*
16. Normann, Erna, *stud. phil.*
17. Nurmet, Linda, *stud. pharm.*
18. **Paul, Arved**, *stud. theol.* –
raamatukoguhoidja

19. **Pöld, Hillar**, *stud. theol.* – esimees
20. **Pöld, Toomas**, *stud. theol.* –
laekur
21. Rannut, Johannes, *stud. theol.*
22. Raun, Hildegard, *stud. phil.*
23. Reimann, Lembit, *stud. theol.*
24. Rinne, Leo, *stud. phil.*
25. Ronk, Valentine, *stud. phil.*
26. Saag, Evald, *stud. theol.*
27. Sauks, Albert-Erik, *stud. med.*
28. Toomet, Ella, *stud. phil.*
29. Traks, Meeri, *stud. phil.*
30. Undritz, Alma, *stud. phil.*
31. Vaikmäe, Edgar, *stud. theol.*
32. Vasnu, Linda, *stud. agr.*
33. **Veem, Konrad**, *stud. theol.* –
abiesimees
34. Üllaste, Leenart, *stud. theol.*

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **Grete Jaksi** (isikukood: 48909195711)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

magistritöö „Eesti Kristlik Üliõpilasühing 1921 - 1940“,

mille juhendaja on PhD Anu Raudsepp,

1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus 10. mail 2013

(allkiri)